

MEVLÂNA MÜZESİ YAZMALAR KATALOĞU

IV

Hazırlayan
Abdülbâki GÖLPINARLI

KONYA ve MÜLHAKATI
Eski Eserleri Sevenler
Derneği

MEVLÂNA MÜZESİ
YAZMALAR KATALOĞU
IV

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK TARİH KURUMU YAYINLARI
XII. Dizi — Sa. 7

MEVLÂNA MÜZESİ
YAZMALAR KATALOĞU
IV

Hazırlayan
Abdülbâki GÖLPINARLI

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ — ANKARA
1994

SUNUŞ

Mevlâna Müzesi Yazmalar Kataloğu'nun IV. Cildini sunuyoruz. Kataloğun bu cildinde 146 cilt yazma eserin bibliyografik künnesi yer almıştır. Bu eserlerden bazıları mecmu'atı'r-resail tarzında yazıldıklarından, bunların içindeki kitap ve risale künnyeleriyle birlikte, kataloğun bu cildinde toplam 191 kitap ve risalenin bibliyografik tanımı yapılmıştır.

Kataloğdaki künnyelerin tespiti ve müsveddeleri, Mevlâna Müzesi Yazmalar Kataloğu'nun ilk üç cildinde olduğu gibi tamamen merhum Abdülbâki Gölpinarlı tarafından hazırlanmıştır. Bu cildin basımı sırasında yazılmazı unutulmuş birkaç kelime ilâvesi, ufak bir iki düzeltme dışında metne müdahale edilmemiştir.

Kataloğun bu cildinin basımıyla merhumun son arzularından biri yerine getirilmiştir. Abdülbâki Gölpinarlı'nın adını rahmetle, yazma eser kütüphaneciliğimizde bu hizmetini sükranla anarken Türk Tarih Kurumu Basımevi mensuplarının bu eserin basımındaki sabırlı çalışmalarına da teşekkürlerimi sunarım.

Müjgân Cunbur

Abdülbâki Gölpinarlı tarafından hazırlanan bu eserin basımı Amtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün katkıları ve Dr. Müjgân Cunbur'un bilimsel danışmanlığında gerçekleştirılmıştır.

ISBN 975-16-0558-X

İÇİNDEKİLER

Yazarı	Kitap adı:	Dili :	Sayfası:
Şamî	Şarh-i Maṭnavî	Türkçe	1-2
Calâl'addîn Muhammed			
Mavlânâ	Maṭnavî	Farsça	2-3
	İstanbul Yenikapı Mevlevî Hânesi Vakfiyesi	Türkçe	3-5
	İstanbul Yenikapı Mevlevî Hânesi Vakfiyesi	Türkçe	5-8
Vahîd-i Tebrîzî	Arûd (Miftâh-i Badâyi')	Farsça	8-9
	İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesi Evkaafîna âid Defter ve Süretler	Türkçe	9-10
	İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesine âid Vak- fiyyelerin Süretleri	Türkçe	10
	Daftar-i Avkâf ez Avkâf-i Mavlavi-Hâna-i Bâb-i Câdîd	Türkçe	10-11
	Fuad Paşa Zevcesi Behiyye Hanım'ın Vakfı	Türkçe	11-12
Abî'l-Barakât	Şîr'at'âl-İslâm	Arapça	13
Aliyy'âl-Kârî	Al-Hîzb' al-A'zam wa'l-Vird'al-Afham	Arapça	14
Cazûlî	Dalâ'il al-Hayrât	Arapça	15-16
Şâ'rânî	İcâzat-Nâma	Arapça	16
Şâ'rânî	Kitâb'al-Mizân	Arapça	17-18
	Al-Mizân'aş-Şâ'rânîyyat'al-Mudhalati li Camî'i akwal'al-Eimmat'al-Muctahidîna wa Mukallidîhim fiş-Şâ'rît'al-Muhammadiyya	Arapça	19
Muhammad Bîcân	Muhammadiyya	Türkçe	20
Camâl'ad-dîn al- Halvatî	Murşîd'as-Sâlikîn	Arapça	21-23
Zahabî	Kitâbu't-Tibb'an-Nabavî	Arapça	23-25
İyâd b. Mûsâ	Al-Şîfâ bi Ta'rîfi Hukûk al-Mustafâ	Arapça	25-26
Ibn'as-Şâ'âtiyy'âl- Bağdâdî	Kur'ân-î Karîm	Arapça	26
Birgivî	Şâru Maçma'al-Bahrayn wa Multaka'n- Nayyirayn	Arapça	26-27
Hasan Pâşâ b. Alâ'ad- dîn'âl-Asvad	Tarîkat-i Muhammadiyya	Arapça	27-28
Şams'ad-dîn Mahmûd al-Isfahânî	Al-İftîhâ	Arapça	28-29
Ibn Malak	Şâru Tawâli'al-Anwâr	Arapça	29-30
	Zafar-Nâma-i Canâb-i Hânî	Türkçe	30
	Mabârik al-Azhâr fi Şârhi Maşârik al-Anwâr	Arapça	31
	Kur'ân-î Karîm	Arapça	32

Şâtībî	Hirz'al-Amâni wa Wach'at-Tahâni	Arapça 32-33
Abd'Allah b. Abbâs	Tanvír'âl-Íktibâs min Tafsîri İbn Abbâs	Arapça 33
Sa'dî-i Şirâzî	Gulistân	Farsça 34
Sa'dî-i Şirâzî	Gulistân	Farsça 34-35
Sagâñî	Maşârik al-Anwâr an-Nabaviyya	Arapça 35-36
Ya'kûb Pâsâ	Hâsiya alâ Vikâyât'ar-Rivâya	Arapça 36
Îbrâhîm al-Halâbî	Muhtasaru Bugyat'al-Mutamallî	Arapça 37
	Şîir Mecmûası	Türkçe 38
Îbrâhîm Hakkî	Ma'rîfat-Nâma	Türkçe 38-40
Aliyy'âl-Kâri	Bâb'al-Wâfa Şârhâş-Sîfâ	Arapça 40
Macmû'a: I. Cazârî:	Tâhbîr'at-Taysîr	Arapça 41
II. Şâtībî:	Kâsîdat'âş-Şâtībiyya	Arapça 41-42
III. Cazârî:	Tevcîde dâir bir Kâsîde	Arapça 42
IV. Abd'Allâh Yûsuf-Zâda:	Al-î'tilâf fi Vucûhi.....	Arapça 42
V. Abd'Allâh Yûsuf-Zâda:	Tuhfat'at-Talaba	Arapça 42-43
IV. ? :	Hazâ Kitâbu Mutkin	Arapça 43
Akvîrâñî, Haflî:	Husn u Kubh'a, Cebr ve İhtiyâr'a aid Risâle	Arapça 43-44
Hâdimî, Abû Sa'îd	Şârhu Ayyuha'l-Walad	Arapça 44
Askalâñî, Şîhâb-ad-dîn:	Nuzhat'an-Nazar	Arapça 45
âli Kuşçî	Şârhu Tacrîd'al-Kalâm	Arapça 45-46
Suyûti	Al-Câmi'as-Sâgîr	Arapça 46-47
Muhammad al-Cazûlî	Dalâ'il'al-Hayrât wa Şâwârik'al-Anwâr	Arapça 47-48
Îbn'as-Sâ'âti	Macma'al-Bahrayn	Arapça 48-49
	Kur'an-ı Karîm	Arapça 49-50
Muhammad al-Cazûlî	Dalâ'il'al-Hayrât	Arapça 50-51
Mavlânâ	Mağnavî	Farsça 51-52
	Kur'an-ı Karîm	Arapça 52-53
	Takmîlatu Şârh'al-Hikam'al-Atâiyya	Arapça 53-54
	Aczâ-yi Şârifâ (Kur'an cüzü'leri)	Arapça 54
Birgivî	at-Târîkat'al-Muhammadiyya	Arapça 55
Atâ'Allâh'il-Ískendarânî:	Al-Hikam'al-Atâiyya	Arapça 56
Atâ'Allâh'il-Ískendarânî:	At-Tanvír fi Iskât'at-Tadbîr	Arapça 56-57
	Zubdat'al-Vâ'izîn	Arapça 57-58
Şîhâb-ad-dîn Zarrûk:	Şârhu Hikam'al-Atâiyya	Arapça 58
Îbn Malak	Şârhu'l-Vikâya	Arapça 58-59
Bagavî	Masâbihâs-Sunna	Arapça 59
Abû'l-Kâsim'il-Laytiyy' as-Samarkandî:	Şârhu Talhîs'al-Miftâh	Arapça 60
	Şârhu Kanz'ad-Dakâ'ik	Arapça 61
	Kur'an-ı Karîm	Arapça 61
Abû'l-Layt-i Samarkandî:	Tâfsîr (I. Cilt)	Arapça 62
	Kur'an-ı Karîm (IV. Cüz')	Arapça 63
Ahtarî	Ahtarî-i Kabîr	Arapça-Türkçe 64
Yamîni-i Agribozî	Fadîlat-Nâma	Türkçe 65
Hâfiż-i Şirâzî	Dîvân	Farsça 65-66
Munlâ Husrev	Durâr'al-Hukkâm fi Şârhi Gurar....	Arapça 66-67

Şam'î	Şârh-i Gulistân	Farsça-Türkçe 67-68	
Macmû'a:	I. Davvânî: Risâla	Arapça 68	
	II. Hâdimî: Risâla fi Hakk'al-Basmala	Arapça 68-69	
	III. Calâl'ad-dîn Kazvinî: Talhîs'al-Miftâh	Arapça 69	
	IV. Saçaklı-zâde: Valâdiyya	Arapça 69-70	
	V. Abû'l-Cayy'al-Andalusî: Arûdu Andalusî	Arapça 70	
	VI. Bûsîrî'nin Kasidesini Öven Şiir	Türkçe 70	
	VII. Hadis-i Erbaîn başlangıcı	Arapça 70	
	VIII. Şâmsîyyâ'at-Tasavvûrât	Arapça 70-71	
	IX. Makâlat'as-Sâniyya fi'l-Kazâyâ.	Arapça 71	
	X. İstâre ve Mecâzlara ait risâle	Arapça 71-72	
	XI. İstâre ve mecâza dair eksik bir risâle	Arapça-Arapça 71-72	
	Muhammad'al-Cazârî	Tâhbîr'at-Taysîr	Arapça 72
	Rûdâ'i Ahmad'al-Bahîsnî:	Manzûma-i Akâ'id Şârhi	Türkçe 73-74
	Kuddûsî Ahmad:	Îcâzat-nâma	Türkçe 74
	Aliy'yûl-Murtâzâ:	Terceme-i kelâm-ı erbaîn	Türkçe 74
	Mustafâ Lutfî:	Fi Bayâni Fidyat'is-Salât	Türkçe 74
	Gazâli	Bidâyat'l-Hidâya	Arapça 75
		Vukûf (?) = Kitâbu Sacâvandî	Farsça-Arapça 75-76
	Birgili	al-Târîkat'al-Muhammadiyya	Arapça 76-77
	Hibat'Allâh b.Salâma:	an-Nâsihi wa'l-Mânsûh	Arapça 77-78
	Abd'al-Hamîd'al-Ângûrî:	Sîlk'al-Cawâhîr	Arapça-Farsça 78-79
		Uküdu Manzûma min Sunan	Arapça 79
	Baydâvî	Anwâr'at-Tânzîl wa Asrâr'at-Ta'wil	Arapça 80
	Gazâli	Mîskât'al-Anwâr fi Latâ'if'al-Ahbâr	Arapça 81
	Macmû'a-i Fatâvâ	Macmû'a-i Fatâvâ	Türkçe 82
Macmû'a:	I. Abû'l-Cayy'al-Andalusî: Risâlat'al-Arûd	Arapça 82	
	II. Fâl-Nâma	Türkçe 83	
	III. Sayyid Muhammad Sa'îd: Şârh'al-Âdâb	Arapça 83	
	IV. Galanbâvî İsmâ'il: Risâlat'al-Âdâb	Arapça 83-84	
	Husayn Zaynî-zâda	Hallu Asrâr'al-Ahyâr alâ Î'râb	Arapça 84-85
	Abû'l-Layt-i Samarkandî:	Tâfsîr	Arapça 85-86
	Kamâl Ümmî	Dîvân-i İlâhiyyât	Türkçe 86
	Sâlih b. Abd'Allâh	Farâ'id'a dâir bir Risâle	Türkçe 87-88
	Âkîf Pâsâ	Munâ'ât	Türkçe 88
		Arâzî Kânûn-Nâmesi	Türkçe 89
	Yu'kûb b. Sayyidî Ali:	Şârhu Gulistân	Arapça 89-90
	Macmû'a:	Macmû'a	Türkçe 90-91
	Hasan'az-Zibârî	Hâsiyatun alâ Risâlat'al-İsti'ârât	Arapça 91-93
		İsti'âreyle Mecâza Dâir 2 Risâle	Arapça 92-93
		Kur'an-ı Karîm	Arapça 94
Macmû'a:	I. Burhân'ad-dîn Zarnûcî: Ta'lîm'al-Muta'allim	Arapça 94-95	
	II. Farâhî: Nişâb'as-Sibyân	Farsça-Arapça 95	
	III. Şâhidî: Tuhfa	Türkçe-Farsça-Arapça 95	
	Îcâzat-Nâma	Arapça 96	
	Yazıcı-Zâda Muhammad Muhammadiyya	Türkçe 97	
	Muhammad Sâdîk	Şârhu Risâlat'al-İsti'âra	Arapça 97-98

İÇİNDEKİLER

Macmūa:	I. ?: Durrat'ul-Asrār fi Manākib as-Sufiyya II. Attār: Tazkirat'ul-Awliyā	Arapça 98-99 Farsça 99-100
Gazālī	Cawāhir'al-Kur'ān	Arapça 100-101
Şams'ad-dīn Basravī:	Tuhfat'ul-Anām fī Fadā'il'aş-Şām	Arapça 101-102
İbn Akfān'ī'l-Tabīb	Irşād'al-Kāsūd	Arapça 102-103
Zayn'ad-dīn Ebī'l-Ferec: Latā'if al-Mā'ārif		Arapça 103
Macmua:	I. Hākānī: Hilya-i Nabawiyya II. Cavrī: Hilya-i Çhār-Yār III. Naşātū: Hilya-i Anbiyā	Türkçe 104 Türkçe 104-105 Türkçe 105
Kādī İyād	Al-Şīfā bi Ta'rīfi Hukūk'al-Mustafā	Arapça 106
Gazālī	Cawāhir'al-Kur'ān	Arapça 107
Abdallāh al-Buhārī	Al-Taydīh fī Halli Gvāmid'at-Tankīh	Arapça 108
İbn'al-Bazzāz al-Kardarī: Al-Cāmi'al-Vacīz		Arapça 109
İbrāhīm'al-Halabī	Halabī-i Sagīr	Arapça 110
Taftazānī	Muhtasar	Arapça 111
Aş-Şayh Ibn İlyās	Ta'līkat alā Alfāz'al-Baydāvī	Arapça 112
İbn Malak	Mabārik'al-Azhār	Arapça 113
Muslīh'ad-dīn'l-Lārī:	Hāsiya alā Şarh'al-Kādī Mīr	Arapça 114
Aş-ṣari-Zāda Vahbī	Şarh-i Dīvān-i Hāfiẓ-i Şirāzī	Türkçe 115
	Tarcama-i Tārīh-i Tabarī	Türkçe 115-116
Aliy'al-Kārī	Mavdū'ātu Kabīr	Arapça 116-117
Hāfiẓ-i Şirāzī	Dīvān	Farsça 117-118
Yūsuf Sīna-Çāk	Cazīra-i Maṭnavī	Türkçe 118-119
Rudā'l Ahmad'ul-Bahisnī: Manzūma-i Akā'id Şarhi		Türkçe 119
Birgivī	Sīhāh-i Acamīyya	Arapça-Farsça 120
Şams'ad-dīn b.al-Kādī	Kamāl'ad-dīn: Fath-i Fattāh	Türkçe 120-121
Kāsim Karahisārī	Irşād'al-Mūrid ilâ'l-Murād	Türkçe 122-123
Hidr b.al-Hādī'l-Bavārīhī: Tarcama-i Kāmil'at-Ta'bīr		Türkçe 123
Mūsā-Zāda	Tuhfat'ul-Küttāb	Türkçe 124
Alī Efendi	Fatwā Macmū'ası	Türkçe 125
Abu's-Su'ūd'al-İmādī	Tafsīr	Arapça 126
	Macmū'a-i Aş'är	Türkçe-Farsça-Arapça 127-128
	Tarcama-i Tārīh-i Tabarī	Türkçe 128-129
Şarānī	Hukūku Uhuvvat'al-İslām	Arapça 129
Muhammad'al-Bekpāzārī: Nush'al-Muslimīn		Türkçe 130
Tābit Uğman	Dīvān	Türkçe 131
Muhammad Takīyy-i Maclīs: Zād'al-Ma'ād		Arapça-Farsça 131-132
Abū-bekr Sūr-Ābādī	Tafsīr	Arapça-Farsça 132-133
Muhammad Vānkollī	Tarcamat'as-Sīhāh fī'l-Luga	Türkçe 134-135
İbn Malak	Şarhu Macma'al-Bahrayn	Arapça 135
Ahmad'ar-Rūmī	Macālis'al-Abrār ve Masālik'al-Ahyār	Arapça 136-137
Şāhidī	Gulşan-i Tavhīd	Farsça 137
Ahmad'al-Barzancı	Maṭnavī'nin İlk Hikayesinin Şerhi	Farsça 138-140
Mavlānā	Dīvān-i Kabīr ve Maṭnavī	Farsça 140-141

İÇİNDEKİLER

Mavlānā	Maṭnavī	Farsça 141-143
Macmūa:	I. Salāhī: Gulşan-i Tavhīd Tercemesi II. Tarçama-i Tuhfat'ul-Uşşāk	Türkçe 143-144
Lāmi'ī Mahmūd	Avrād-i Mavlaviyya	Türkçe 144
Mavlānā	Husn u Dil	Arapça 144-145
	Maṭnavī	Türkçe 145-146
	Kur'ān-ı Karīm	Farsça 146-148
		Arapça 148

6401

شمعی

Sam^c i Sam^c Allâh:

شرح مشنوی

Şârh-i Maṭnâvî (Rûh-i Maṭnâvî) I. C. 2. C. noksan
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 28 X 16

Yazı eb'âdi: 21.8X 9.2

Kenarı hafif gömme zencirek cetvelli, ortası, üstünde, altında birer madalyonlu, içi kabartma yaprak ve çiçek motifli şemseli, mıklaplı, mıklabında da aynı tarzda bir küçük şemseyi hâvî koyukirmizi ciltli. Kâğıdı kalınca, aharlı, samânî renkte. S. kenarlarında, diştan iki, içten bir siyah hat içinde ince altınyaldızlı cetyl var. Hâmiye ayrılan yerde, yanda 4.2, yukarıda ve aşağıda 2.5 genişlikteki kısımda, iki siyah hat içinde daha ince, yıldız cetyl mevcut. Buralarda, bir kısmı metnin yazısiyla, bâzları ayrı yazıyla olmak üzere, metinde geçen sözlerin, geçitleri yerlere göre anlamları, gramer bakımından özellikleri, bâzı beyitlerin fzahları yazılı. İlk s.nin başında, devrinin güzel bir örneği olan müzehhep başlık var. 426 yaprak. Her sahifede 29 satır var. Âyet-i Kerimeler, "يت" sözleri, Hadis-i Şerifler ve başlık mâhiyetindeki yazılar, Dibâce'de geçen adlar, surhla yazılmış. Yazı güzel bir ta'lyik.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا رَحْمَانٌ جَوَاهِرٌ حَمْدُوْنَا اَوْلَى
Birinci C. in başı:..... پادشاه سریر عز و کریما .....

(1.b)

تاكه انك معاونتى ايله صواب ومقصود كه ايرشوب آسوده
Sonu ve Ketebesi: ايرشوب آسوده حال و مرفة البال :

اولوب هردم روحاني سرور و بشاشته وصول بولاسن تم شرح الجلد الاول
بعنایت الله عز وجل من المشنوي الشريف هو الكتاب الطيفي
في شهر رمضان انزل فيه القرآن من شهر سنه ست و تسعين و تسعمائه
على يد شارحه باللسان التركى شمعى بن عبدالله حامداً ومصلياً
اولاً و آخرأ تم

(282.a)

E 1

282.b-283.a s.lerinde, ayrı bir yazıyla ve gene ta'hyıkla, "Dibâce" deki "هذا كتاب المنشوى" nin türkçe şerhi var. II.c. 284.b de başlıyor. Bu s. nin başında, gene gaayet güzel tarzda müzehhep bir başlık var. Yazı, I.c.in yazısı.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم ثم بالخاتمة السعاده يا كريم
بعداء ماوجب من حمد الله القدير والصلوة على نبيه البشير والذير
(284.b)

Sonu: تائسوزد مرثا نارسفر كافر سخى ارجى الى الجنة من مسلم .....
(426.b)

*

Nicholson basımı Mesnevî'nin II. c. nin 1949. beytinin sonuna dek devâm ediyor. Bu sahifenin şâhidesi (müs'iri), "ورغمي" olduğuna göre 1950. beytin, karşılık sahifede olması gereklidir. Anlaşılmıyor ki bu ciltten, mütebâkiy kismı muhtevî kûrrâse-ler düşmüştür.

Ketebeye nazaran bu nüsha, Şârih Şem'î'nin elyazısıdır. ("Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu"nun II. cildinin 2068-2069 No.lu kitaplarının izahlarına bk. S.129-131).

6408

جلال الدين محمد (مولانا)

Calâl-ad-dîn Muhammed (Mavlânâ):

مثنوي

Maṭnavî

(Farsça)

Cilt eb'âdi: 24.7 X 23.6

Yazı eb'âdi: 23.6 X 18.2

Ortası, madalyonlu, gömme, kabartma tezyînatlı şemseli, muklaplı, tâmir görmüş, kenar cetvelleri silinmiş siyah meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, kalınca, samânî renkte. 233 yaprak. Her s. de 29 satır var. Başlıklar surhâla yazılmış. Yazı nesih. Her satırda iki beyit var. Tezhîbi ilk Dibâceden başka hiçbir cildin Mukâdîmesi yok. 152. b-159.a s.lerinin kenarlarında, misra aralarında, başlıklarda tek surhâ cetvel var, başka s.lerde yok. I. b de, başta, sülüsle وقف الحاجي مصطفى "yazısından anlaşıldığı gibi Selânik Mevlâvi-Hânesine vakfedilmiş. I. ada, Türk harfleriyle, "Ali Kafadar eliyle geldi. Müze Müdir V. Necati Elgin"

yazısı ve 17.12.1976 târihi var. İlk beyitten itibâren yanlış başlayan ve öylece sürüp giden bu nüshann hattatı da belli değil. 915 Hicrîde (1510 M.) yazılmış.

هذا كتاب المنشوى المعنى ...

Başı:

(I.b)

Ceshe kote kén ke رفم در حجّاب هن خمث وانه اعلم بالصواب اتفق امام انتساحه في اواسط ذى الحجّة المنظمه في سلك السنة الخامسة من العشرة العاشرة من المائة التاسعة من مائة الحجرة النبویه حامداً لله مصلیاً علی نبی

(233.a)

6412

İstanbul, Yenikapı Mevlâvi-Hânesi
Vakfiyyesi
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 26.1 X 14

Yazı eb'âdi: 17.3 X 9.1

Kenarı altınyaldızlı zencîrek cetveli; ortada, üstünde, altında, dal ve noktalarla yapılmış basit madalyonlu, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini muhtevî şemseli, muklaplı, muklabında da zencîrek cetvel ve küçük bir şemse bulunan koyuk kırmızı ciltli. Üst kapağı kopmuş. 23 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. S.kenarları, dıştan iki, içten bir siyah hatla çevrili, ince altınyaldızlı cetvel içinde. I.ada, nesih yazıyla "وقف شيخ موسى المولوى" kaydi var. Aynı s.nin üst kısmında, aynen şu yazı mevcut.

مقاطعات عقارات

مولویخانه باب جدید

اقجه

68 زمین مسجد و سماخانه

165 بستانلش مقاطعه سیدر

55. يكى باغچه بستانلش مقاطعه سیدر

783

3.a da divâniyi andırır, altınyaldızlı çerçeve içinde aşağıdan yukarıya doğru iki satır olarak, satırlarında birer altınyaldızlı dâireyi ihtiyâ etmek üzere şu kayıt var: "اشیو سنه سبع عشره والقدہ ذو القدر الراسخ والعزالشاغ ..... روم ایلی افندیسى اسعد افندی حضرتلرینک امریله یازلدى"

Bu kaydın altında, "نَقْهُ السِّيدِ قَاسِمِ غَبَارِيٍّ" imzası, karşı sahifede, gene yaldızlı cetyl içinde, misra araları yaldızlı dâire tarzında birer durakla süslü, yukarıdan aşağıya doğru iki satır olarak, şu iki beyit, nesihle yazılmış:

شکر گیجی دلندن قوماسون لیل و نهار شکر شکر خدای قله شیرین کار
رقمه کرسون صفحات اوزره که اولدی حاصل خدمت پرشرف حضرت ملا خنکار

Sahifenin başında, ta'lykle,

صورة مطابقة اصلها الاصل الممضى المخترم الحادى على القضايا المختم حرره الفقير
الى عنون ربه القدير العلی الكبير محمد پیری زاده القاضى بعسکر روم ایل غفرلهمما
یا زاده دا بے یزى مۇھۇر var. Bu yazının yanında, sahifenin, açılacak tarafını
yazısı, altında da beyzî mührür var. Bu yazının yanında, sahifenin, açılacak tarafını
da, aşağıdan yukarıya doğru ve gene güzel bir ta'lykle, noktasız olarak
تعلق بجافيه نظرالفقير ميرزازاده احمد نيلى

القاضى بعسکر روم ایل
غفرله

yazılı, Altında ta'lyk yazılı beyzî "عنه احمد" mührü var. Bu zât, 1161 Ra-
bülâhûrin ondokuzuncu günü vefat eden (1748 M.) ve İstanbul'da Karacaahmed
Mezarlığının Tunusbağı bölgesinde medfun olan şâir ve müellif Mîrzâ-zâde Neyîl
Ahmed'dir (Sicill-i Osmâni; I, s. 250-251). ise, 1092 de (1681 M.)
doğup 1144 te (1731 M.) Yenikapı Mevlevî-Hânesine Şeyh tâyin edilen ve 1157 de
vefât eden Safiyullah Mûsâ Dede'dir (Mehmed Ziya: Yenikapı Mevlevî-Hânesi;
İst. 1329; s. 137-142).

*

Vakfiyyenin metni, 4.b de, alelâde müzehhep bir başlıklı başlıyor. Yazı, divânî-
ye çâlar nesih. 22. a da bitmekle, 22. b-23.a da Vakfiyyeye şâhid olanların adları
yaldızlı dâireler içinde; bu sahifelerin üst ve altlarında küçük nesih yazısıyla şu
iki beyit yazılmış:

اوله

مولویلر تکیه سن وقف ایلیوب اول اهل خیر
(22.b. Üstte)

آخره

اتدی چون وقیتین اصحاب مجلس استماع
(22.b. Altta)

لامرم برحالت پرشوق اولوب جمله شهود
(23.a. Üstte)

خلقه وجده کیروب هربیریسى اتدی سماع
(23.a. Altta)

*

Son sahifenin arkasına, Müze Müdir Vekili Rahmetli Necâti Elgin, şu yazısı yazmış:

"İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesi Şeyhîn mahdumları Resûhi Baykara tarafından hediye edilmiştir. 29.12.1974."

6413

İstanbul,
Yenikapı Mevlevî-Hânesi Vakfiyyesi
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 25.3 X 15.8
Yazi eb'âdi: 16.7 X 8.9

Kenarları zencîrek cetveli, köşe-bentli ve şemseli. Yıldız zemîn üzerine, köşebentlerle şemsede kabartma yaprak ve çiçek motiflerini havî, şemsenin üst ve altında madalyonlu, miklaplı, koyukurmuz renkli meşin ciltli. Miklabı kopmuş, sonradan selobantla yapıtırlmış. Miklabında da köşe-bent ve şemse var. Kapağın iç taraflarının kenarlarında da ince zencîrek cetvel, ortada gömme şemse ve yaldızla yapılmış madalyonlar mevcut. Kâğıdı, kalınca, aharlı, samâni renkte. İlk yaprakta, بوقفیه نک خانقاہ شریفه انتقالی ص ۱۸ یوم الجمعة سنه ۱۱۹۹ . وفات متولیة
وقف شریف عایشه خانم بنت حسن عن اولاد بانی رحمة الله تعالى على المؤمنین
اجمعین ص ۱۰ یوم الخميس سنه ۱۱۹۹ ساعت ۱۰ اربعین ۲ الفقیر
سید علی المولوی شیخ بیمولو بخانه باب جدید حلا"

yazısı ve "شیخ سید علی" mührü var. Bahçesini vakfederek Yenikapı Mevlevî-Hânesi'nin kuruluşunu sağlayan, gereken vakıfları temîn eden Yeniçeri Kâtibi Muhammed b. İskender'in soyundan Hasan kızı Âyiş'ın vefat târihini tesbit eden bu yazı, 1189 da (1775 M.) Yenikapı Dergâhına şeyh olan ve 1219 da (1804 M.) vefât eden Seyyid Ali Nutkiy Dede'nindir. (Yenikapı Mevlevî-Hânesi; s.35-41 ve 144-148). Vakfiyye 45 yapraktır. Her s. de 8 satır vardır. S. kenarları, siyah hat arasında, bir ince, öbür kalmıca, iki yaldız cetvelle çerçevelidir. Yazı, pek güzel, harekeli celle nesihir. 2. b de, kenarı yaldız cetvelle çerçeveli, çerçeveye içinde siyah iki hat arasında ince altniyadızlı cetvelle çevrili, 1.9 eb'ândında, pembe zemîn üzerine zer-nigâr tezhip var. Aynı s.de, aşağıdan yukarıya, ince sülüsle, اشبو سنه سبع عشره والف ذو القدر الراسخ والعزالبازح والشرف السامع
..... روم ایلی افنديسى اسعد افندي حضرتلرینك امريله ياز لدى
yazısı, altında dâire tarzında, "نَقْهُ السِّيدِ قَاسِمِ غَبَارِيٍّ" imzası var. "Gubârî" sözünden, bu hattat'ın, "Gubârî" yazدا ün yapmış olduğunu anlamaktayız. Karşı s.de, yukarıdan aşağıya, aynı tarzda, ortası da pembe üzerine, zer-nigâr tezhipli ye-re, nesihle

لُحْرَهُ الْفَقِيرُ

فِي شَكْرِّيَّيِّ دَلْدَنْ قَوْمَاسُونْ لَلِّيلْ وَنَهَارْ
 رَقْصَهُ كَيْرَسُونْ صَفَحَاتُ اُوزَرَهُ كَهُ اُولَدِي حَاصِلْ
 خَدْمَتُ پَرْشَرْفُ حَضْرَتُ مَلاخْنَكَارْ
 يَازِلِه.

*

Vakfiyye, 3.b de çok güzel ve müzehhep bir başlıkla başlamakta. Bu ve karşıtı 4.a sahifesindeki yazıların ilk satırları siyah mürekkeple, ikinci satırları yaldızla yazılmış. 4.b ve 5.a daki satırlar da böyle. 3. aının kenarında siyâkat yazısıyla bu vakfiyyenin 1200 yılında (1785 M.) Seyyid Ali Ef.ye Evkaftan verildiğine dair bir kayıt mevcut. 6.a da, talykile, Rumeli Kaadi-askeri Es'ad ibn'el-Mevlâ'l-merhûm Sa'düddîn'in tasdiyk yazısı var. Bu yazının kenarında, hâmişte, daha da güzel bir "حسنى الله لا له سواه كتاب فيه شرط الوقف روعى على ما يقضى كتب الفروع كتبه" yazılmış. Es'ad Muhammed, Hoca-zâde diye anılan ve Şeyhulislâm Hâce Sa'düddîn'in oğlu olup 978 Muharreminde (1570 M.) doğan, 1034 Şa'bânında vefât eden (1625 M.) şâir ve bilgin Es'ad Ef.dir (Sicill-i Osmânî; I, s. 330). Muhammed b. Sa'düddîn de, 975 Şa'bânında (1568 M.) doğan, 1024 Cuma mâdelâhîrasında vefât eden (1615 M.) ve Hâce Sa'düddîn Ef.nin büyük oğlu olan Şeyhulislâm Sa'düddîn'dir (Aynı; IV;s. 144-145) ve bu yazı, kendi elyzâsıdır.

Başı: (Altın yaldızla)

(6.b)

Sonu ve Ketelesi:

(44.b)

وَبَعْدَ اصحابِ عَقْلٍ وَفَرَاسَتٍ وَارِبابِ فَهْمٍ .....
 وَقَفَ صَحِيحٌ لَازِمٌ وَجَبَسٌ صَرِيحٌ دَائِمٌ اُولَدِي
 فَمَنْ بَذَلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَانِّمَا ائِمَّهُ عَلَى
 الَّذِينَ يَبْدُلُونَهُ أَنَّ اللَّهَ يَمْبِعُ عَلَيْمٍ

*
 حَرَرَ فِي اوَّلِ الْحَرَامِ الْحَرَامِ لِسَنَةِ
 سَبْعِ عَشَرَةِ وَالْفَ منْ هِجْرَةِ
 سَيِّدِ الْإِنَامِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
 وَالسَّلَامُ خَتَمَتْ بِالْحَرَرِ
 لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ
 شَهُودُ الْحَالِ

(45.a)

*

45.b-46.a da, yanyana ikişer dâire içinde sekizerden onaltı şâhidin adları şöyledice yazılmıştır:

مولانا نصوح	مفخر المدرسین
ابن احمد	مصطفى افندي
الاردنجاني	الشهر بعشاق زاده
محمد خليفه بن	حسن خليفه
اسكندر الامام	ابن محمد
في جامع الحاج	الصحاب
خسرو	
سلیمان	ابراهيم بن
ابن عبدالله الجانی	عبدالله الجانی
سهراب	دلار بن
ابن عبدالله	عبدالله

(45.b)

*

"لَحْرَهُ بَرْ" altında, "مولويât تکیه سن وقف ایلوب اول اهل خیر" beyti küçük nesihle yazılmış. 46.a da aynı tarzda şu adlar var:

فخر الاعيان	كاتب هذه الحروف
محمد افندي ابن	السيد قاسم ابن
امين الخرج السلطاني	السيد خليل الشهر
	بغاري

مولانا محمد	فخر المدرسین
ابن احمد	محمد بن رجب
المعيد	المدرس بمدرسة
	احمد باشا

*

مصطفى بن	محمد اغا ابن
عبد الله الشهير	عبد الله المتقاعد
بنوري	من طائفة الراجلين
علي چلبي ابن مركز	اثارى چلبي
افندى الخطيب	ابن
*	الولوى

"اتدى جون وقىتىن اصحاب مجلس "musra'lari yazılı (Bu musra'-lar, bir kit'anın musra'larıdır. 6412 No. daki Vakfiyyede, musra'lar, sırasıyla geçmiştir).

Bundan sonraki 46.b-55.a sahifeleri, kenarları cetvelli olmakla beraber yazısıdır. 6412 No.daki Vakfiyye, bu Vakfiyyenin bir süretidir. Bu da, Resûhî Baykara tarafından ihdâ edilmiştir.

6414

وحيد تبريزى

Vahid-i Tebrizi (X. yüzyıl. XVI.M.):

(مفتاح بدایع) عروض

'Arûd (Miftâh-i Badâyi'),

(Farsça)

Cilt eb'âdi: 31.2 X 25

Yazı eb'âdi: 24.2 X 12.2

Üst kapağında beyzî bir zemin içinde yıldızlı armayı, arka yüzünde gene yıldızlı bir şekli muhtevî, üstü bez kaplı yeni mukavva cıltli, 29 yaprak. Her sahife-sinde 19 satır var. Yazı rik'a. Vezinler, "بیت" gibi dikkati çekmesi gereken sözler, kırmızı mürekkeple, metinde zikri geçen ve arûza dâir olan istilâhlar, edebî terimler kırmızı mürekkeple, s. kenarlarındaki izâhlar, misâller, siyah mürekkeple kaydedilmiş. Bâzî kelimeler, metinde çiziliş kenara yazılarak düzeltilmiş. Risâlenin metni 28.a da bitiyor. 28.b-29.a sahifelerinde "اجزای بخوراصلیه نک و مفقولات نک مفترعاتی موجب" شعر كفتن کرچه در سفتن بود

ليک فهمیدن به از کفتن بود

Başı:

بیت

شعر كفتن کرچه در سفتن بود

ليک فهمیدن به از کفتن بود

عروض مولانا وحيد تبريزى
بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس فی قیاس واجب التعظیمی را که بشریف نطق انسانرا مشرف ساخت
(I.b)

وهرکسی که علم قافیه این مقدار بداند اورا کفایت کند
تمام شد این رساله درین محل بعون خدا

عزوجل از منشأت وحیدتبریزی در علم
عروض و قافیه وصنایع شعر بقلم
آصف موسیقیه همایون

سنة ١٣١٥

(28.a)

*

"Arûz Risâlesi" sözleriyle 21.b de bitmektedir; 22.a-28.a da "آخر" tâbir edilen vezinler, bunlara ait örnekler, 23.b-24.a da "آخر" vezinlerin birbirinden nasıl türdeği çizgilerle gösterilmiştir. "صورت شجرة آخر" ve "صورت شجرة آخر" başlıklı şekiller ve yazılar, sona dek de bunlara ait farsça izâhât var.

*

Bu risâle, Mevlânâ Müzesi, İhtisas Kitaplarının 3475 Nu. sinda kayıtlı mecmû'a'nın I.2461 No.da kayıtlı mecmû'a'nın, gene ilk risâlesidir (Her iki risâlenin izâhâtına bk. Mevlânâ Müzesi Kataloğu; c.II; s. 398-399 ve 452-453).

Bu Risâleyi de Resûhî Baykara Müze K.e hediye etmiştir.

6415

İstanbul Yenikapı Mevlâvî-Hânesi
Evkaafna ait Defter ve sûretler
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 39.4 X 14

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Sirtı ve kenarları meşin kaplı, pembe renkli, üstü aynı renkte hafif kabartma çiçek tezîyînî kâğıt cilt, 21 yaprak. Satır sayıları muhtelif. Yazı rik'a. İçinde 1122 den 1301 e kadar (1710-1883 M.) muhtelif vakîf sûretleri var.

*

Yenikapı Mevlevihânesinin son şeyhi Abdülbâkiy Ef.nin oğlu Resûhî Baykara tarafından hediye edilmiştir.

6416

İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesine
aıt Vakfiyyelerin Süretleri
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 43.8 X 21.5

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Kenarları zencerek cetveli kalın, koyukahverengi ciltli. 80 yaprak. Yazı rîk'a.
2. a da ta'liyk yazıyla ve "Kâlîlîn mülövî" imzâsiyla şu iki satır yazılı:
كاتب محمد افندي مرحومك اشتو اوقاف همابون خزينة جليله منه كوجك اوقاف شيخ الاسلام
دفترنده ١٤٧ نومروده مقيد اولىدیغى

*

Hier 1269-1338 yıllarına ait (1852-1919 M.) birçok vakfiyye süretleri var. Defterin içinde, ayrıca, 1288 yılında ait bir bostan temessükü, Balıkesir civarındaki tarla hakkında Defterhâne'ye verilen 16 Ramazan 1275 târihli bir İlmihaber süreti, Edremit'deki Hamam vergisine ait 12 Ağustos 1287 târihli bir İlmihaber, Topkapı hâricinde bir bostan hissesine dair 6 Ramazan 1295 ve 23 Ağustos 1294 târihli tasarruf senedi ve bütün Mevlevî-Hânelerin, "Evkaaf-i Celâliyye" den sayılıp istisnâ edilmesine dair, Yenikapı M.H. sinin son şeyhi Abdülbâkiy Ef. tarafından yazılmış bir mektup müsveddesi mevcut.

Bu defteri de sayın Resûhî Baykara hediye etmiştir.

6417

Daftar-i Avkâf ez Avkâf-i
Mavlavî-Hâne-i Bâb-i Cedîd
دفتر اوقاف ازاوقاف مولویخانہ باب جدید
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 57. 8 X 21.5

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Kenarındaki cetvel tamâmiyle silinmiş; meşin, koyukirmizi harap cilt. 177 yaprak. Yazı muhtelif. Kapağın üstünde "Dفتر اوقاف ازاوقاف مولویخانہ باب جدید" yazısı
"يعنى باشی مولویخانہ مرحوم محمد افنديك" yazısı var; tekrar celi ta'liyk, altına

"خانقاہden طشره اخراج اوئنامق ايله مشروطدر" kaydı ilâve edilmiş. İlk yaprakta da aynı yazılar var; yalnız son yazının altına, "yanına da ta'liykle كوحك اوقاف شيخ الاسلام دفترنده نومروده مقيد اولىدیغى في ٢١ شعبان ١٤٧ "كال الدين وقىھ يېڭى يۇنى سەھى" yazısı kaydedilmiş. Gene aynı sahifede, ortada, "كال الدين الملوى" yazısı var. Bu sahifedeki diğer bir yazidan, Muhammed Ef. nin "مرتّب منفصل دفتر ضایع" olduğunu, diğer biri de bu defterin muhtasar bulunduğu, bu yüzden bâzi evkafın zâyi edildiğini, bundan dolayı da bu defter, mürettep ve mufassal bir sûrette, Mevlevî-Hâne şeyhi Seyyid Abdülbâkiy tarafından 1228 yılı Rabîulâhîrinin 16. Cumâ günü yazıldığı anlamaktayız. Ta'liykle yazılmış olan bu yazının altında, ta'liykle mahkûk "شيخ سید عبد الباق الملوى" mührü var. Aynı s. de, 1229 Rabîulâhîrinde, bu tarihten sonra evkafa ait hususâtın, ancak mütevelli ve şeyh olan zâtin arzıyla tedârî edileceği, buna dâir ferman da verildiği yazılıdır ve yazı 1229 yılı Cumâdelâhîrasının 9. günü târihini ve "النقير شيخ سید عبد الباق الملوى" بولوچانة باب جدید حالا قائم مقام yazısını ve Abdülbâkiy Ef. nin imzâsını muhtevi.

*

Birçok sahifeleri boş olan, yazılı s.lerinde, hemen hepsi rîk'ayla, Dergâh'ın vaflarına ait birçok kayıtlar vardır. Bu defter de sayın Resûhî Baykara tarafından hediye edilmiştir.

6418

Fuat Paşa Zevcesi Behiyye Hanım'ın Vakfı
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 24 X 16

Yazı eb'âdi: 17.4 X 10

Kenarı çifte zencerek, altıyaldızlı cetveli, düz meşin ciltli. Köşelerde üçer gomme nokta var. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. S. kenarları, II.b ye kadar yaldızlı cetveli. Yazı ta'liyk. Terkip ve cümle sonlarında düz, dâirevî yaldız durakları var. 19 yaprak. İlk yaprağın yüzünde, "Muhterem Resûhî Baykara hediyyeleridir. 29. 12. 1976" yazısı var. 2. a da, ta'liykle,

هو

لما طالعت هذا الكتاب المستطاب وجدته موافقاً
للشرع والصواب من وقف النقود والشروط على النجح
المشروع والميسوط محكم بالصحة واللزموم في الخصوص
والعموم لكتاب المأذون المرسل تسجيل هذا الامر

المجل ثم جاء الى واخبر بذلك فعدت حكمه
وانا الفقير السيد محمد شمعي ابن الحاج محمد
المفتش لامور الاوقاف
غفر لهما

yazılı. Bu yazının altında dâirevî ve ta'lykile "السيد محمد شمعي" mührü var. Vakfiy-ye 8. b ye dek sùrmekte.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم سرلوجة مقال فرخنده فال
(2.b)

Sonu: واقفة مومى اليها دن غيره عدم الاعطال اولدى جرى ذلك
وحرر في اليوم الخامس والعشرين من شعبان المظمم لسنة
اثنى وثمانين ومائين وalf شهود الحال

عبدالقادر اغا محمدصالح دده مصطفى توفيق بك
ابن احمد ابن علي ابن عمر

(9.b)

*

Bu s.nin kenarında. Vakfiye kaydının, Mahkeme-i Teftişen i'lâm olunarak yir-miçünce def'a tanzîm olunan Hulâsa Defterine ve Cihât Kalemâne kaydedildiğine dâir resmî mührüler ve "١٢٩٨" târihli bir kayıt var. 9.b-11. b de, Behiy-ye Hanım'ın, bir bostanlaarsayı vakfettigine dâir yazı mevcut. Başında Muhammed Şem'i'nin yazısı ve mührü, sonunda, aynı şâhidlerin imzâları, kenarda, aynen yazıldıgına dâir tasdiyk yazısı var. 12.b-14.a da, gene Emîne Behîyye Hanım'ın, Ra-gaïib gecelerinde, Yenikapı Dergâhı'nda "Âyîn-i Cem" icrâsi, oğullarının merkad-lerinde kandil yakılması...hususunda bir Vakfiyyesi yer almaktır. Bunun başında, Evkaf Mûfettişi Şerîf Muhammed'in mührü ve yazısı mevcut. 14.b-19.a da da Mü-fettiş Sükrî Ef. Zâde Muhammed Tevfîyk'ın yazısını ve mührünü, sonunda şâhidlerin imzâlarını muhâtevî bir başka Vakfiyye sûreti bulunmakta.

*

Emîne Behîyye Hanım'ın zevci Muhammed Fuad Paşa, Keçeci-Zâde İzzet'in oğlu olup 1285 te Nis'te vefât eden ve na'sî İstanbul'a getirilip defnedilen Fuad Paşa'dır (Bk. Sicill-i Osmânî; IV; s. 26-28).

6454

Muhammad b. Abî-Bakr Rukn'ad-dîn
(Abî'l-Barakât)
(573 H. 1177 M.)

محمد ابن أبي بكر رکن الدين (ابي البركات):

شیعۃ الاسلام
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.1 X 12.2

Yazı eb'âdi: 13.3 X 7.1

Tâmir görmüş, ortası, içinde kabartma yaprak ve çiçek motifleri bulunan gömme şemseli, koyukirmizi meşin ciltli. Kâğıdı fligranalı, aharlı, koyu samânî renkte. Yazı ta'lyk. "وفي الحديث ، فصل ، ومن ، عليه السلام" gibi sözler surhla yazılmış. 234 yaprak; her s. de 10 satır var.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي دلتنا بالشواهد والاعلام

(1.b)

Sonu: فاتئهم قد افضوا الى ماقة موا وقال لاتسبوا الاموات فنؤذوا
به الاحياء

(234.b)

*

Bu sahîfeyi iki yanında düz ve tek surh çizgiyle iki servi resmedilmiş, içine Ketebe yazılmış. Yazan Mustafâ b. 'Abd'Allâh, 988 Şevvâlinin ortasında, Pazartesi Ketebe yazdığını bildirmektedir. Fıkha âid olan bu kitap, 931 de (1524 M.) vefât eden Ya'kûb b. Saydî 'Alî tarafından "Mâsâfîh'al-Cinâñ wa Maşâbil'h-al-Canâñ" adıyla şer-hedildiği gibi bu şerheden daha müclem tarzda Şayh Yahyâ b. Yahâsi b. Bahî b. İbrâhîm-ar-Rûmî tarafından da şerh edilmiştir. 996 da (1587 M.) vefât eden ve Kurd Efendi diye anılan Şayh Muhammed b. 'Umar tarafından da, "Murşîd'al-Anâñ ilâ Dâr'as - Salâm fî Sir'at'al-İslâm" adıyla iki cilt olarak şerholunmuştur (Keşf el-Zunûn; II, s. 1044). Müzelik eserlerin 132 No.sunda kayıtlı nüshâsının izâhâsına da bakınız.

6466

'Aliyy' al-Kārī (1016 H. 1607 M.):

على القاري

Al-Hizb'al-A'żam wa'l-Vird'al-Aşham
 الحزب الاعظم والورد الاخفم
 (Arapça)

Cilt eb'ādi: 15.8 X 10.4

Yazı eb'ādi: 11.2 X 6.1

Kenarları altınyaldızlı zencifrek cetveli; içlerinde kabartma yaprak ve çiçek motifli gömme köşe-bentli; aynı tarzda, üstünde, altında madalyonlu şemseli; mıkkaplı, mıkkabında da iki köşe-bentle bir küçük şemsesi bulunan koyukirmizi, yaldızları solmamış güzel ciltli. Kâğıdı fligranlı, kalınca, aharlı, samânî renkte. 79 yaprak. İlk sahifesinin başlığı pek güzel tezhipli; "حزب الاعظم" yazısı, celi nesihle ve üstü-beşle yazılmış. Bu sahifeye karşıka s.nin satırlarının araları, altınyaldızlı tezyinâtı hâvi; S.kenarları yaldızlı cetvelle çerçeveli. Yazı pek güzel bir nesih. 4. b de de müzehhep bir başlık var. 73.a-74.b de "صَلْوةٌ مُشَبِّهٌ" 75-a-77.a da, arapça, manzum "Ehl-i Bedr" adları var.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي دعانا للإعانة
 (1.b)

Sonu: واجزه خير الجزاء والسلام عليه ورحمة الله وبركاته سبحانه ربك...
 والحمد لله رب العالمين
 (72.b)

*

Hergün okunacak Hizbin başında, müzehhep bir safihayı ihtiyâv eden, başlık yazısı üstübeçle yazılan, yazısı, gerçekten de güzel bir nesih olan bu nûsha, cildi, kâğıdı bakımından XII-XIII. Asır-i Hicriye (XVIII-XIX M.) âit olabilir; fakat Hat-tati ve yazılış tarîhi yok (Müze kısmında, 1543 No.daki nûshanın izâhâsına da bk.).

6467

*Cazûlî Abû-'Abd'Allâh**Muhammad b. Sulaymân b. Abî-Bakr (854 H. 1450 M.)*

جوزلى ابو عبد الله محمد بن سليمان بن ابي بكر:

Dala'il al-Hayrât
 دلائل الخبرات
 (Arapça)

Cilt eb'ādi: 19.6 X 11.8

Yazı eb'ādi: 13.6 X 7.6

Kenarı zencifrek cetveli. Ortası, zemini altınyaldızlı, içinde kabartma Çin ejderlerinden alınma siyah motifleri, üstte, alta birer madalyonlu havî gömme şemseli, aynı tarzda mıkkaplı, koyukirmizi meşin ciltli. Kâğıdı ince, aharlı, koyu samânî renkte 84 yaprak. İlk yaprakta "4.9. 1968" târihi var. 1.b de basıt tarzda müzehhep bir başlık mevcut s. kenarları, dıştan bir surh, iki siyah, içten bir siyah hat sırasında, 2 m.m enlílikte altınyaldızlı cetvelle çerçeveli. Yazı güzel bir nesih. "رَبِّنَا مُحَمَّدُ وَسَلَّمَ" gibi sözlerdir hadis râvilerinin adları surhle yazılmış. 10.a ya kadar, Salavâtin fazileti anlatılmakta; 10.b-12.b s.lerinde, yukarıdan aşağıya dört, sağdan sola yedi, toplamı kırk murabba' içinde, Hz. Peygamber'in adları ve sıfatları yazılı. Bu murabba'lar, iki siyah hat içindeki altınyaldızlı çerçeveyeyle çevrili. 13. a da bu fasıl, bir duâ ile bitmektedir. 13.b de "Hilye-i Saâdet" bir dâire içinde; 14. a da "Ravza-i Mutahhara" tasvîf edilmektedir. 14.b ve 15.a da "Kâ'be-i Muazzama" ve "Ravza-i Mutahhara"nın resimleri, 15.b-16.a da "Ravza-i Mutahhara" hakkında izâhât var. "Delâil'ül-Hayrât" 16.b de, içinde surhla yapılmış gül resimleri bulunan basıt tezhipli bir başlıkla başlamaktadır. 83. b de bitmektedir. Kenarlara, kötü yazılarla, bölümlerin okunacağı günler yazılmış.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدَ وَعَلَى
 أَهْلِ وَصَاحِبِهِ وَسَلَّمَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَازْوَاجِهِ وَذَرِيهِ

(16.b)

وَصَلِّ اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ وَأَمَّا الْمُرْسَلُونَ وَعَلَى
 أَهْلِ وَصَاحِبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا كَثِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَهُوَ
 حَسَبُنَا وَنَعَمُ الْوَكِيلُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(83.b)

وكان الفراغ من كتابة هذه الدليل الشريفه نهار الاحد
 السابع والعشرين خلت من شهر رجب الفرد من شهور سنة

Ketebesi:

خمس وسبعين وماية والف على يداقر العباد الى رحمة رب
يوم المعاد تراب اقدام الصالحة والعباد درويش عطا الله
البىرى من تلاميذ سيدى ووالدى مهلهل وجودى وبدى
سعوى المرحوم المروور.... عبد المطعى افندي الذى برق
.... وذلك برسم سبطى وقرة عينى نخبة التجا المكر مين
نيتجه سلالة آل طه ويسين السيد على چلى .... وسلم

تسليما

(84.a)

*

Bu "Delâil"ı yazan Atâ'ullâh'ın babası Abdülmü'tti, Müstakîym-zâde Sa'dedîn Süleyman'ın verdiği bilgiye göre Halep'lidir; sol elinde altı parmak bulunduğundan bu adla anılmıştır (İbn'l'Emin Mahmud Kemâl'in önsözü ve notlarıyla Tuhfet'ül-Hattâtîn; İst. Devlet Mat. 1928; s. 296).

*

84.b de, "اسمعيل المواهبي خادم طريقة القطب الريانى حضرة الشیخ عبدالقادر الجيلاني" tarafindan 1193 Recebinin sonunda, Seyyid Ali Ağa adlı birisine, "Delâil" i okumak için verilen İcâzet-Nâme kötü bir ta'liykle yazılıdır.

*

"Delâil'ül-Hayrât" terceme ve basımları v.s. için, "Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu"nun III. c.nin 176-177,339. ve 390-391. s.lerine bk.

6468

İcâzet-Nâma
اجازت - نامہ
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.5 X 14

Yazı eb'âdi: 13.4 X 7.7

Kenarları çifte altınyalıdızlı cetveli, düz altınyalıdızlı çizgili, koyukirmizi metalin ciltli. Kalın, aharlı, samânî renk kâğıthı. 10 yaprak. S. kenarları surh, siyah hatta ve yaldızla çerçeveli. Duraklar lâcivert ve surh beneklerle süslü yıldız dâireler seklindedir. Sofya'l Osman Nûri b. Muhammed Şükri'ye, Mustafa b. Halîl b. Mustafa'l-Cumuavî tarafından verilmiş. Sonunda (10.a), M.b. Halîl'in 1311 Hicrî yılım bildirilen ve kötü bir ta'liykle yazılmış olan dört satırlık yazısı ve ta'liykelâmkûk "مصطفى حق" mührü var. Baştâ, güzelce tezhipli bir başlık mevcut. İlk iki s.nin yaldız cetveleri daha kalınca, cetvelerin dişında kalan kısmı zer-nigâr süslü.

Başı:
(1.b)Sonu:
(10.a)

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي علمنا ما لم نعلم

والحمد لله بعزّته .....

6476

شعراني عبد الوهاب

Şâ'râni 'Abd'al-Wâhhâb (973 H. 1565-1566 M.):

كتاب الميزان

Kitâb'âl-Mizân
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 29.3 X 18.6

Yazı eb'âdi: 23.3 X 12.5

Kenarları gümme cetveli, ortada, üstte, alta madalyonlu, içinde kabartma yaprak ve çiçek motifli gümme şemseli, kırmızı çalar renkte meşin ciltli. Çildin alt kapağı, son kısma dek kopmuş, az bir kısmıyla cilde yapışık duruyor. 273 yaprak, ilk yaprağı numara konmamış; bu yaprakla 274 y. Her yaprakta 31 satır var. Kâğıdı, fligranlı, aharlı, kalın, açık samânî renkte. Numarasız yaprağın a üzerinde, ilk satırı sülüs olmak üzere, müselles şeklärinde, "كتاب الميزان للشيخ الإمام العالم - العلامة سيدنا ومولانا وقد وفى الله سيدى عبد الوهاب - ابن احمد بن على الانصارى الشعراوى نفعنا الله بير كانه وبركاته - علمه وامداداته في الدين والدنيا والآخرة منه - وكرمه امين وصل الله على سيدنا محمد النبي الامى - وعلى الله وصحبه وسلم وصل الله تعالى - عن كل الصحابة اجمعين - سبحان ربك "رب العزة عَنْ يصغونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَحَمْدَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ"

وقف هذا الكتاب حضرة الامير ومصطفىي yazısı var. Bu yazının altında, kötü bir nesihle... وقد هذا الكتاب - لوجه الله تعالى - كثيدا... ... altında da beyzî ve üç satır olarak sülüsle. 1199 mührü var. İlk yaprağın a üzerinde kötü tarzda müşehhep bir başlık mevcut olup içinde kenarları surhla tahrirli ve altunyaldız üstünde üsteübele bir yazıldı "كتاب الميزان" yazılmış. Bu ve karşısı s.nin kenarları yaldız cetve sülüs yazıyla ..... Altunlar solmuş. Yazı nesih. Dikkati çekmesi gereken sözler sülüsle ve surhla yazılmış; baplar da öyle.

بسم الله الرحمن الرحيم وصل الله على سيد ناصحه وعلى الله وصحبه وسلم الحمد لله الذي جعل الشريعة المطهرة بحراً يتفرع منه جميع مجال العلوم

(No.suz y.b)

واستمع ياخي نصحي وامعن التطرفيه والزم الادب مع سایر الائمه المجتهدین ليأخذوا بيدهك في اهوال يوم القيمة والحمد لله رب العالمين .....

وقال المؤلف رحمه الله تعالى لهذا الكتاب الشيخ عبد الوهاب ابن احمد الشعراوى ووافق

فراغه منه في سلخ شهر رمضان
العظيم قدره سنة ست
وستين وتسعمائة بمصر
المحروسة جعلها
الله داراسلام

الي يوم
الدين
امين

Ketebesi: تم وكمل هذا الكتاب المبارك على يد افتر العباد واحوجهم
إلى رحمة رب الفقير محمد بن الشيخ عيسى بن المرحوم عيسى
الطوري جد الازهرى نسبا الشافعى مذهبها غفر الله له ولوالديه
والجميع المسلمين امين وذلك في شهر شعبان المعظم قدره من
شهور سنة مایة وعشرين بعد الالاف من الهجرة النبوية على
صاحبها افضل الصلاة واذكى السلام

(273.b)

*

Tetimme târihine nazaran 966 Şâ'bânîmın sonunda (6. VI. 1559 M.), müellif tarafından yazılmış nüshadan, 1110 Şâ'bânında (Şubat, 1699) istinsâh edildiğine hükmetmek icâb eder kanâatindeyiz. Numara konnamış olan son s.nin b. yüzünde, "Necâti" imzâsına taşyan şu yazı, Müze müdürü muâvini rahmetli Necati Elgin tarafından satın aldığı bildirilmektedir:

خاکپای پیر مولانا نجاتی حقیر کحل چشممدتر ترای سن بکا اویل دستگیر
بوعبد کمرت الحقر الفقر المفقودی الملوی طرفندن صابین آندى

6476

شعراقي عبد الوهاب

Şâ'râni 'Abd'al-Wâhhâb (971 H. 1565-1566 M.):

الميزان الشعرانية المدخلة لجمع اقوال الائمة
المجتهدین ومقلّدّهم في الشريعة
الحمدية

Al-Mîzân'aş- Şâ'râniyyat'al-Mudhalati li camî'i akwal'al-Eimmat'al-Muctahidîna
wa muâkallidîhim fi's-Şârî'at'al-Muhammadiyya

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 29.2 X 19

Yazı eb'âdi: 23 X 12.1

Kenarları düz cetveli, ortası içi kabartma çiçek, yaprak motifli, madalyonlu hafif gömme şemseli, arka kapağı kopmak üzere; kahverengi meşin ciltli. Kağıdı fligranlı, aharlı, açık renk. S.kenarları çifte surh cetvelle çerçeveli. İlk sahifesi pek kötü tarzda müzehhep; buraya sülüsle "كتاب الميزان" yazılmış. 273 yaprak. Her s.de 31 satır var. Yazısı nesih. Başlıklar ve فعلموا ve ..... "يَا أَيُّهُ الْمُنْذِرِ" gibi dikkatli çekmesi gereken sözler surhla ve iri yazılmış.

بسم الله الرحمن الرحيم وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله
وصحبه وسلم الحمد لله الذي جعل الشريعة المطهرة بحراً
يتفرع منه جميع بحار العلوم ....

(I.b)

Sonu:

في احوال يوم القيمة والحمد لله رب العالمين وصلى الله على
سيدنا محمد وعلى آله وصحابه اجمعين ..... وقال المؤلف رحمة
الله تعالى لهذا الكتاب الشيخ عبد الوهاب ابن احمد الشعراني
ووافق فراغه منه في سلخ شهر رمضان المعظم قدره سنة ست
وستين وتسعمائة بمصر المحروسة جعلها الله داراسلام الي يوم
الدين أمين

Ketebesi: 6476 No.dakinin aynı (273.b).

*
Ketebenin aynı oluşu, dikkate değer; belki bu iki nüshanın biri öbüründen ayrınen istinsâh edilmişdir.

6477

Muhammad Bîcân

محمد بیجان

(Yazıcı-Zâde. 855 H. 1451 M.):

Muhammadiyya

محمد يه

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 23.5 X 15

Yazı eb'âdi: 19.3 X 11.5

Miklaplı, harap ciltli, 247 yaprak. Her s.de 19 satır, her satırda bir beyit var. Kâğıdı ince, fligransız, aharlı, açık samânî renkte. 1.b-2.a basit tezhipli. Altunları kararmış. Öbür s.lerin kenarları ve misra araları yaldız cetvelle ayrılmış. Başlıklar, bâzı beyitler surhla yazılmış. Yazı harekeli nesih.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْوَاحِدُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

(1.b)

Sonu ve Ketebesi:

حَبِيبِيْهِ صَلَاتِيْلِهِ تَحْيَاتٍ

دُخْنِيَّ الْيَهِ هُمْ خَرَا الْبَرِيَّاتِ

قدم هذه الرسالة الشرفية يسمى الحمدية صلى الله عليه وسلم على يد درويش احمد الشكرى السلوى من تلاميز عثمان الكوتاهى المعروف بحافظ الكتب وهو من تلاميز عثمانالمعروف بد اماد ابراهيم العفيف وآباء نا حافظ زين العبدin وجدنا عبد القادر بن ابي بكر بن عبد القادر غفر الله ذنبهم ونور قبورهم ..... في سنة ستين بعد المائتين والالف في اواخر رب الموجب عند الله الشهر الحرام

(247.a)

*

"Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu"nun III. cildinin 414-415. s.lerine bakınız.

6487

Camâl'ad-dîn' al-Halwaî (899 H.1494 M.):

جمال الدين الخلوقى

Murşid' as-Sâlikîn

مرشد السالكين

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 26.7 X 18.5

Yazı eb'âdi: 18.4 X 12.5

Ortaşı şemseli, kenarları düz, gömme cetvelli, kahverengi meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, kalın, aharlı, samânî renkte. 83 yaprak. Başlıklar sülüsle ve surhla yazılmış; surhlar solmuş, fakat okunamıyor. Yazısı nesih. Bâzı sözler, âyet ve hadisler, ekseriyetle harekeli. Bâzı s.lerde, kenarlara "Matlab" düşülmüş, yâni metinde geçen bahsin adı yazılmış. Düzeltmelerden anlaşıldığına göre bir başka nüshayla karıştırılmış. 1.a da "كتاب مرشد السالكين ومقد الماكين" yazısı var. Bozkır'lı Şeyh Ali tarafından vakfedildiğine dair, son iki satırı silik, ta'lykyle yazılmış yedi satırlık bir vakif kaydı varsa da nereye vakfedildiği yazılmamış.

*

"Keşf el-Zunûn", bu eserin Cemâl-i Halvetî'nin tasnifi olduğunu, muhtasar bir eser olup iki baptan meydana geldiğini, birinci bâbının, evrâdin faziletine ve tertibine, ikinci bâbının, geceleri ihyâya âit bulunduğuunu yazmakta ve kitabı başladığı cümleyi almakta, ancak müellifin vefat târihini kaydetmemektedir. "Osmanlı Müellifleri", Cemâl-i Halvetî'nin vefatına, "قدumas شاه اوپلی" misâminin târih düşürlüdüğünü ve Hicretin 899. yılında (1494 M.), Hac yolunda Hasâ denen yerde vefat edip vasiyyeti mûcебince, haciların geçitleri yola defnedildiğini bildiriyor (c.I; Ist. Mat. Âmire-1333 H. s. 51-52). Eserin başlangıcı, "Keşf el-Zunûn" a uymakla beraber Dibâcede adı geçmemektedir.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حَمْدُ اللَّهِ عَلَى آلَهِ حَمْدًا كَثِيرًا

(1.b)

Sonu ve Ketebesi: وَقَدْ كَرِنَّا فَضَائِلَ الْأَشْهَرِ وَالْأَيَّامَ لِلصِّيَامِ فِي كِتَابِ الصُّومِ فَلَا حَاجَةَ إِلَى الْإِعَادَةِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ

تمت بعون الله وحسن توفيقه على يد عبد الضعيف الفقير
الحقير المنذر الحاج الى رحمة الله تعالى محمد بن حاجي جنيد

غفر الله له ولوالديه واحسن اليهما واليه وقع الفراغ من تحرير
يوم الثلاثاء في شهر المبارك شعبان سنة احدى وثمانين مائة
والحمد لله رب العالمين

(83.a)

*

"باب الثاني في الأسباب" Eserin ilk baba 76. b de son bulmaktadır, aynı s.de II. bap, başlığıyla başlayıp 83. a da yazıldığı gibi bitmektedir. Ancak Cemâl-i Halvetî, 899 H. de vefat ettiğine, Ketebeyle 801 Şâ'bânîm (1399 Nisan) gösterdiğiğine göre, "Keşf el-Zunûn" un müellif olarak bildirdiği Cemâl-i Halvetî'nin uzun ömrülü olduğunu kabûl etsen bile, gene de böyle bir eseri çocukluğundan yazmasına imkân yoktur. Ketebe, Mevlâna Müzesi Kütpâhânesinde, birçok kitaplarda gördüğüñümüz gibi müesel ta'hyîki andırır bir nesihle, yani metnin yazısıyla olmamakla berâber devrinin geleneğine uyup o çesit yazıldığı düşünülebileceği gibi Ketebedeki târihte bir yanlış olması da akla gelebilir.

Eser, bilhâssa hadislerde dayanarak sabahleyin kaftâlinca, namazdan sonra, işrak zamanı, öglein ve, yatılıncaya dek günün ve gecenin muayyen zamanlarında okunacak duâları, dînî hükümleri, okuma-yazmayı ta'lîm ettiðmenin ve taallümün edeplerini, bu arada hastanın, hastayı tedâvî eden tabibin okuyacağı duâları, tabibin gerekli bir bilgi olduğunu, bilginin farz bulunduğu... ve virdileri izâh etmektedir. Bu arada, ashâptan, tâbiünden, adalarını anarak rivâyetler nakıldilmekte, İbrâhîm b. Edhem, Sûfyânî Sevrî, Buşr b. Hâris, Fuzayl b. İyâz'dan rivâyetlerde bulunulmaktadır, hattâ 632 H.d (1234 M.) vefat eden Şîhâbûddîn-i Sûhrevîrdî'nin "Avârifü'l-Mâârif"inden iktibasta bulunulmaktadır, zamânın vâizleri şiddetle intikâda tâbi' tutulmaktadır (64. a). Halvetiyâye dâir bir kaydın, hattâ telmîh ve işâretin bile bulunmayışı da dikkate değer.

*

Kitabın 87. b- 158.b sahîfeierinde, Kur'an-ı Kerîm'in üstünlüklerine, ta'lîm ve taallümüne, okumanın edeplerine, hifzına, anlamının anlaşılmış düşüncülmesine, Allâhu Taâlâ'nın sıfatlarını bildiren, tebâşîr ve tenzîri muhtevî âyetlerin okunmalarına, tilâvet hususiyetlerine dâir bir kitap var. Müellifinden söz edilmeyen bu kitap da aynı yazıldı ve aynı sene, aynı zât tarafından yazılmıştır.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي امتن على عباده بنبيه المرسل
(87.b)

Sonu ve ketebesi: وحملها وتفخيم الرأي واللامات وترقيهمَا وحمل الترقيق
والتفحيم فيما الحمد لله الذي وفقنا لاتمامه ونسئله ان يجعله
حجّة لنا ويجعله حجّة علينا وصلى الله على سيدنا محمد وآلـهـ

اجمعين والحمد على مايسر وقع عن الفراغ من تحرير الرسالة
الشريفة في يوم الخميس في وقت الظهر في عشر الاول واخر
من جمادى الآخرة سنة احدى وثمان مائة

(158. b)

*

Ketebede, 801 yılı Cumâdelâhâsının ilk on gününde yazıldığı bildirilmekle beraber aynı ayın sonunda bittiğini bildirmek de, insanı şaşırtacak birsey!

*

Bu risâleye 6488 Numarası konmuş.

6488

Zâhabî
Şâms'ad-dîn Abû 'Abd'Allâh Muhammed
b. Ahmad b. 'Utmân b. Kaymâz'at-Turkmâni (748 H. 1374 M.)

ذهبى

شمس الدين ابو عبدالله محمد بن احمد بن عثمان بن قايماز التركاني:
Kitâbu'l-Tibb'an-Nabavi

كتاب الطب البيو

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21 X 14.5

Yazı eb'âdi: 14 X 9.5

Kenarı zencefrik cetveli, ortası, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini hâvî gömme şemseli, tâmir görmüş, koyukahverengi meşin ciltli. 90 yaprak. Kâğıdı fligranlı, kalın, açık samânî renkte. Her s.de 19 satır var. Yazı, Misir ve Magrib ülkesinin özelliğini gösteren nesih. Dikkati çekmesi gereken sözler, bâplar, şiir, fasî gibî kelimeler ve bazı hususî adlar surâhâ yazılmış. Bâzı sahîfelerde âyet-i kerîmelerin üstleri, yahut altları siyah çizgiyle çizilerek belirtilmiştir. Kitabın başına, iki sahîfelik bir fihrist ilâve edilmiş. Kâğıt ve yazı bakımından bu fihristin, sonradan ve kitabı temellük edenlerden biri tarafından eklendiği anlaşılıyor. Bu ek iki yaprak da bisâba katılarak, yapraklardaki eski numaraların dikkate alınması gereklî; yâni sonradan latin rakamlarıyla atılan numaralardan önceki numaralar, fihriste uymakta. Kitabın adı yazılı olan ilk sahîfesinde (3.a) temellük mührleri ve yazılıları var. Bunların biri " صالح بن محمد الكوراني " 969 H. de, İstanbul'da kaydedilmiş. Bu zat, 893 te (1488 M.) vefat eden meşhur Münâla Gûrânî değil. Aynı s.de, kitabın adı,

غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلَوْ الْدِيَهُ وَاحْسَنَ الْهَمَّا وَالْيَهُ وَقَعَ الْفَرَاغُ مِنْ تَحْرِيرِ
يَوْمِ الْثَّلَاثَةِ فِي شَهْرِ الْمَبَارَكِ شَعْبَانَ سَنَهُ اَحْدَى وَتَمَّانَ مَا يَهُ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(83.a)

*

"الباب الثاني في الآيات" başlığıyla başlayıp 83. a de yazıldığı gibi bitmektedir. Ancak Cemâl-i Halvetî, 899 H. de vefât ettiğine, Ketebeye 801 Şâ'bânî (1399 Nisan) gösterdiğine göre, "Kesf el-Zunûn"'un müellif olarak bildirdiği Cemâl-i Halvetî'nin uzun ömürlü olduğunu kabûl etsek bile, gene de böyle bir eseri şöculüğünden yazmasına imkân yoktur. Ketebe, Mevlâna Müzesi Kütüphânesiinde, birçok kitaplarda gördüğünumz gibi müselsel ta'liyki andırır bir nesihle, yâni metnin yazısıyla olmamakla beraber devrinin gelenegine uyup o çeşit yazıldığı düşünülebileceği gibi Ketebedeki târihte bir yanlış olması da akla gelebilir.

Eser, bilhâssa hadislerde dayanarak sabahleyin kalkılınca, namazdan sonra, işrak zamanı, ögleyn ve, yatılıncaya dek günün ve gecenin muayyen zamanlarında okunacak duâları, dînî hükümleri, okuma-yazmayı ta'lîm ettirmenin ve taallümün edeplerini, bu arada hastanın, hastayı tedâvî eden tabâbin okuyacağı duâları, tabâbin gerekli bir bilgi olduğunu, bilginin farz bulunduğu... ve virdileri izâh etmektedir. Bu arada, ashâptan, tâbiînden, adlarını anarak rivâyetler nakledilmekte, İbrâhîm b. Edhem, Sûfyânî Sevrî, Buşî b. Hâris, Fuzâyl b. İyâz'dan rivâyetlerde bulunulmaktadır, hattâ 632 H. de (1234 M.) vefât eden Şîhâbüddîn-i Sûhreverdi'nin "Avârifü'l-Mârif"inden iktibasta bulunulmaktadır, zamânın väizleri şiddetle intikâda tâbiî tutulmaktadır (64. a). Halvetiyyo'ye dâir bir kaydın, hattâ telmîh ve işaretin bile bulunmayacağı da dikkate değer.

*

Kitabın 87. b- 158.b sahîfeierinde, Kur'an-ı Kerîm'in üstünlüklerine, ta'lîm ve taallümüne, okumamın edeplerine, hıfzına, anlamının anlaşılmış düşüncülmesine, Al-lâhu Taâlâ'nın sıfatlarını bildiren, tebâşîr ve tenzîri muhtevî âyetlerin okunmalarına, tilâvet hususiyetlerine dâir bir kitap var. Müellifinden söz edilmeyen bu kitap da aynı yazıdadır ve aynı sene, aynı zât tarafından yazılmıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي امْتَنَّ عَلَى عِبَادِهِ بِنَبِيِّ الْمَرْسَلِ
(87.6)

وَمُلْهَا وَتَفْخِيمُ الرَّأْيَاتِ وَاللَّامَاتِ وَتَرْقِيقُهُمَا وَمَحْلُ التَّرْقِيقِ
وَالْتَّفْخِيمُ فِيهِمَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَقَنَا لِتَامَاهُ وَنَسْئَلَهُ أَنْ يَجْعَلَهُ
حَجَّةً لَنَا وَيَجْعَلَهُ حَجَّةً عَلَيْنَا وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ

اجمعن والحمد على مايسر وقع عن الفراغ من تحرير الرسالة
الشريفة في يوم الخميس في وقت الظهر في عشر الاول واخر
من جمادى الآخرة سنة احدى وثمان مائة

(158. b)

*

Ketebede, 801 yılı Cumâdelâhîrasının ilk on gününde yazıldığı bildirilmekle beraber aynı ayın sonunda bittiğini bildirmek de, insâni şaşirtacak birşey!

*

Bu risâleye 6488 Numarası konmuş.

6488

Zâhabî

*Şâms'ad-dîn Abû-`Abd'Allâh Muhammâd
b. Ahmâd b. `Utmân b. Kaymâz'at-Turkmâni* (748 H. 1374 M.)

ذهبي

شمس الدين ابو عبدالله محمد بن احمد بن عثمان بن قيماز التركاني:
كتاب الطبطبائي

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21 X 14.5

Yazı eb'âdi: 14 X 9.5

Kenarı zencîrek cetvelli, ortası, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini hâvi gömmek şemsî, tâmir görmüş, koyukahverengi meşin ciltli, 90 yaprak. Kâğıdı fligranhı, kalın, açık samânî renkte. Her s.de 19 satır var. Yazı, Mısır ve Magrib ülkesinin özelliğini gösteren nesih. Dikkati çekmesi gereken sözler, bâplar, şiir, fasl gibi kelimeler ve bâzı hususî adlar surhla yazılmış. Bâzı sahîfelerde âyet-i kerîmelerin üstleri, yahut altları siyah çizgiyle çizilerek belirtilmiş. Kitabın başına, iki sahîfeli bir fihrîst ilâve edilmiş. Kâğıt ve yazı bakımından bu fihrîst, sonrasında ve kitabı temellük edenlerden biri tarafından eklendiği anlaşıyor. Bu ek iki yaprak da hisaba katılarak, yapraklılardaki eski numaraların dikkate alınması gereklî; yâni sonrasında latin rakamlarıyla atılan numaralardan önceki numaralar, fihriste uymakta. Kitabın adı yazılı olan ilk sahîfesinde (3.a) temellük mührleri ve yaziları var. Bunların biri "صالح بن محمد الكوراني" tarafından 969 H. de, İstanbul'da kaydedilmiş. Bu zat, 893 te (1488 M.) vefât eden meşhur Munla Gûrânî değil. Aynı s.de, kitabı adı,

كتاب الطب النبوى
للشيخ الامام العالم العلامه
الحافظ المتقن ابي عبد الله
محمد بن احمد الذهبي
رحمه الله

tarzında yazılı. Kitap, bilhâssa hadis-i şerîflere dayanmakta ve birçok hastalıkların tedâvilerini, hadislere nazaran anlatmaktadır.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعْطَى كُلَّ نَفْسٍ خَلْقَهَا وَهَدَاهَا

(3.b)

Sonu ve Ketelesi: فهذا ما يسر الله تعالى من فضله واحسانه فاعتبروا
يا أولى الابصار تم الكتاب والحمد لله رب العالمين وصلى
الله على سيدنا محمد

وَاللَّهُ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا
إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

وكان الفراغ من تعليقه يوم الاحد الخامس والعشرين
من جمادى الآخرة سنن خمس وتسعين وثمانين ما يه على
يد العبد الفقير المعرف بالذنب والتقصير ابرهيم بن محمد
ابن ابرهيم بن مسافر الشهير بابن الصارم الشافعى غفران الله
له وعلم ولجميع المسلمين بمحلة الشوكيه خارج دمشق
المعروفه صانها الله وساير بلاد المسلمين امين
الحمد لله رب العالمين

(90.b)

*

Bu Ketebenin altında, Zehebfî'nin hâl tercemesini ve kitaplarını, hulâsa yolu
bildiren şu yazı, gene istinsâh edenin yazısıyla yer almaktadır:

مصنف هذا الكتاب هو الشيخ شمس الدين ابو عبدالله محمد
بن احمد بن عثمان بن قيمازالذهبى الامام العالم الحافظ المتقن
المفید الرحله عن الدمياطى والطبيقه وروينا عنه بعض شى و كان

من اية هذا الشان له مصنفات كثيرة منها تاريخ الاسلام وغير ذلك وكان يقوم من الليل كثيرا ويقران القرآن كثيرا وكان أجوبة الدهر اشرف اخر عمره رحمه الله تعالى من الاعلام في وفيات الاعلام

*

Bu s.de, 944 te Ebü'l- Feth'il- Mâlikî, 1113 te Edirne'de Tarablus'lu Hacı İbrâhim Şekûrî, 1159 da Vekil-harc-zâde Eyyüp'lu Mustafa tarafından okunduğuna dair üç kayıt var.

6489

‘Iyâd b. Mûsâ b. ‘Iyâd b. ‘Amrûn b. Mûsâ
b. ‘Iyâd’al-Yâhshûbî al-Sabti al-Mâlikî
(544 H. 1149 M.):

قاضي عياض . ابوالفضل عياض بن موسى بن عياض بن
عمرون بن موسى بن عياض البصري السبطي المالكي

Al-Şîfâ 'bi Ta’rîfi Huqûk’al-Muştafâ

الشفاء بتعريف حقوق المصطفى

(Arapça)

Gilt eb'âdi: 21.5 X 14.5

Yazılı eb'âdi: 15.8 X 8.2

Kenarları ve sırtı meşin, üstü ebrîli kağıt kaplı mukavva ciltli. 218 yaprak. Fligranlı, aharlı, açık samânî renkte kâğıtlı. Yazısı ta'lyik. 1.b-2. a da, kenarlarda yalıdız cetvel var. Baشا, alelâde tezhipli bir başlık mevcut. Öbür s.ler, bir surh cetvelle çevrili. 1165 H. de Ahmed b. Muhammed Saîd adlı birisinin temellük yazısı ve okunamayan bir mühr var mevcut. Ayrıca, ta'lyikle, ”ظاهر نور حسد الحاج سید علی محمد“ (böyle yazılmış) بن موسى ابن عياض رحمة الله عليه الحمد لله المنفرد باسمه الاسمي

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعْطَى مُحَمَّدًا وَآلَّا إِلَيْهِ أَتَى
الْمُتَضَمِّنِ لِاصْحَّاحِهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْفَقِيهُ الْقاضِيُّ الْأَمَامُ الْحَافِظُ
أَبُو الْفَضْلِ عَيَّاذُ (böyle yazılmış) بْنُ مُوسَى بْنِ عَيَّاضٍ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُنْفَدِ بِاسْمِهِ الْإِسْمِيِّ

(I.b)

وهو حسينا ونعم الوكيل ثمت الكتاب .... في يد عبد الضعيف مصطفى بن الحاجى على غفران الله له ولوالديهما

Sonu ve Ketelesi: سرت الكتاب .... في يد عبد

ولاستاذنا ومؤلفنا ولجميع المؤمنين والمؤمنات الاحياء منهم
والاموات رجب المرجب في يوم الجمعة سنه ست واربعين
ومائة والف

(218.b)

*

“Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu”nun I. cildinin 72-75. s.lerine bk.

6563

قرآن كريم

Kur'ân-i Kerîm

Cilt eb'âdi: 17.2 X 11

Yazı eb'âdi: 12.5 X 6.7

Kenarları iki zencefek altınyaldız cetvelli, köşe-bentli, şemseli, mıklaplı Osmanlı cildi. 303 yaprak. Kâğıdı aharlı, kalın, açık samânî renkte. Yazısı, güzel olmayan nesih. Sûre başları müzehhep yerlere üstübüçe ve aynı nesihle yazılmış. S.kenarları, surh, siyah ve yaldız cetveli. Duraklar, yaldız yuvarlaklarla gösterilmiş. Yazı harekeli “.....” gibi sözler kenarlıarda. Secâventler surhla belirtilmiş. İlk iki s.de çok kötü ve çocukça, gûyâ, tezhip var. Altınlar solmuş. Ketebesi yok. Son çaglara âid olan bu Kur'ân-i Kerîm, Bayan Saâdet Aydin tarafından hediye edilmiştir.

6564

Muâzâffâr'ad-dîn Ahmed b. 'Âli b. Taâlib (İbn'as-Sâ'âtiyyâl-Bağdâdî). 694 H. 1294-1295 M.)

مظفرالدّين احمد بن على بن تغلب (ابن الساعي البغدادي) :

Şârhî Maâma' al-Bahrayn
wa Muâltaka'n-Nayyirayn
(al-Nâhrayn)

شرح مجمع البحرين وملقى التبرين (النهرین)
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 24.3 X 12

Yazı eb'âdi: 21 X 13.5

Sirtı ve kenarları meşin, üstü kâğıt kaplı mukavva ciltli. Kâğıdı aharlı, samânî renkte. Selçuk devri özelliklerini taşımaktır. 207 yaprak. Her s. de 31 satır var. Yazı, Selçuk devrinin ta'liyka çalar neshi. Dikkati çekmesi gereken sözler surhla yazılmış. 1. a da, beş satır olarak ve nesihle, ”وقت هذا الكتاب وهو شرح – عل من

جمع البحرين مؤلفه - لاولادى وولادى فان القرضاوا - فاعلماء مدينة قونية وانا الاخوج احمد yazısı ve mühür var (Köseç Ahmed Dede için "Mevlânâ'dan sonra Mevlevilik" adlı eserimize bakınız: İst. İnkılâp Kitabevi 1953; s. 192).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم رب يسرو لانعسر والحمد لله وسلام
على عباده الذين اصطفى :

(I.b)

Sonu ve Tetimmesi: .... مقداراً معلوماً لاختلاف احوال الناس على ذلك والله:
اعلم بالصواب

تم المجلد الاول من شرح مجمع البحرين وملقى التبرين
يوم السبت في اواخر جمادى الآخرسته
اربع وخمسين سبعمائه والحمد لوليه
والصلوة على نبيه محمد واله
اجمعين الطيبين و الطاهرين

(207.a)

*

Bu cilt, eserin I. cildidir. “Keşf’el-Zunûn”da adı, “Muzafferüddin Ahmed’ in vefâtundan altmış yıldan sonra yazılan bu nûshadaya, hem başlarken (I.b), hem de Tetimme’de adı, “Mecma’ul-Bahreyn ve Mültaqa’ân-Neyyireyn” olarak geçiyor (“Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu”nun I.Cildine bk. s. 143-144).

6565

Birgivî Muhammed

(981 H. 1573 M.):

برگوي محمد

Tarîkat-i Muhammadiyya

طريقت محمد يه

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.5 X 15

Yazı eb'âdi: 16.4 X 7.5

Sirtı ve kenarı meşin, üstü kâğıt kaplı mukavva ciltli. Fligranlı, açık renkli, aharlı kâğıtlı. 167 yaprak. Her s.de 17 satır var. İlk iki sahifesi yaldızlı cetvelle çerçeveli;

başlangıç s.sinde bir tezhip var; fakat bakır altınları tamamıyla soldurmuş. Öbür s.ler tek surh cetvelli. Baçlar, nevi'ler ve dikkati çekmesi gereken sözler surhla. Yazı kötü bir ta'hyik. Kenarlarda bazı lûgatler ïzâh edilmekte, yanlışlar düzeltilmekte. Bu yazılar değişik olduğundan elden ele geçtiği ve bir hayatı okunduğu anlaşılmaktır. 1.b de, metine geçen hadislerle ait remizler yazılı. 2. a da "Hacı Mustafa oğlu Muhammed" tarafından vakfedildiği yazılısa da nereye vakfedildiği zikredilmiyor. Dergâha getirilmiş ve 150 liraya satın alınmış. İstinsah târihi ve yazanın adı yok. Yazıya ve kâğıdına nazaran, son çağlara ait.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا أَمَةً وَسَطِّا خَبِيرَام

(2.b)

Sonu:

حَتَّى تَعْلَمَ حَقِيقَةَ مَاقَالَنَا وَنَقُولُ الْحَمْدَلِلَهُ الَّذِي هَدَانَا .....
وَالْحَمْدَلِلَهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

(167.a)

*

(1. cildin 103. sahifesine de bakınız.)

6568

Hasan Pâşâ b. 'Alâ'ad-dîn'al-Asvad (1025 H. 1616 M.):

حسن پاشا ابن علاء الدين الأسود

Al-'Istitâh

الافتاح

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.8 X 14

Yazı eb'âdi: 14.8 X 7.3

Sirtı ve kenarları meşin, üstüne kâğıt kaplanmış mukavva ciltli, miklaplı. 81 yaprak. Başlangıçtan, yâni 1.b den 10.b ye kadar ta'hyikle, 11.a-14.b kötü bir nesihle, 15.a-34.b gene ta'hyikle, 35.a-38.b nesihle yazılmış; kitap, sona dek yazı değişerek sürmekte. Sahifelerin sonlarındaki "Kâşife"ler (Mûş'irler), yalnız 22. b de değişiyor; öbür s.ler tam. Satır sayıları da değişik. Noksan olan sahifeler, birkaç kişi tarafından ve ihtimal, zaman zaman yazılarak kitap tamamlanmış. Bu kitap, 610 Hieride (1213 M.) vefât eden "Nâşir b. 'Abd'as-Sayyid'an-Nâhvî'nin, nahve dâir yazdığı "Al-Mîshâhî" adlı kitabının şerhidi (Keşf-el-Zunûn; c. II, s. 1708-1709. Bu s.lerde, diğer şerhleri de bildirilmektedir).

Başı:
(1.b)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدَلِلَهُ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ الْفُرْقَانَ

وان كان النصب كثير الاستعمال لعدم الحاجة مع الرفع الى
الأضمار الذي

يحتاج الى التفسير قدم شرح المصباح المسمى بالافتتاح .....
كتبه حضربين الحاج ابنيكى غفر الله له ولوالديه
واحسن اليها واليه تمت

(81.b)

*

Tetimmenin, okuyana göre sol tarafında, surh cetvel içinde, aynen, "تاریخ سنه ثلت و سبعین وثمانمائة" yazısı var. Bu yazı, son kısmın yazısına uymakla beraber, kitabıda değer verilmek için yazılmış olması da muhemeddir; günümüzde, umûmî bakımdan, bu çağdan sonra yazılmışa benzeyen.

6570

شمس الدين محمود بن عبد الرحمن الاصفهاني

Şâms'ad-dîn Mahmûd b. 'Abd'ar-Râhmân
al-İsfahânî (749 H. 1348 M.):

Şârhâ Tawâli' al-Anwâr

شرح طوال الانوار
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21 X 13.8

Yazı eb'âdi: 14.3 X 7.4

Sirtı ve kenarları meşin, üstü kâğıt kaplı mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı koyusamânî renkte. 249 yaprak; her s. de 19 satır var. Yazı ta'hyik. "Tawâli' al-Anwâr" Kaazî Bayzâvî'nin (685 H. 1286 M.) Kelâm'a dâir bir eseridir. Bu esere birçok şerh yazılmıştır (Keşf-el-Zunûn; c. II, s. 1116-1117).

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدَلِلَهُ الَّذِي تَوَحَّدَ بِوُجُوبِ الْوُجُودِ
وَدَوَامِ الْبَقَاءِ

(2.b)

Sonu:

وَحَسْنُ اولُّكَ رَفِيقَا الْحَمْدَلِلَهُ عَلَى التَّكَامِ وَلِلرَّسُولِ أَفْضَلُ السَّلَامِ

(149.b)

*

Son cümleyi müteâkib, "قد وقع الفراغ من تحرير شرح الطوال ...", tarzında bir kete-be varsa da yazan, ne adını kaydetmiş, ne yazılış târihini. Kitap bu yaprakta bit-

mekle beraber 250.a-252.a yapraklarında da, fıkha, nahve àit bâzı yazılar var. Hamîşteki "صح" kayıtlı düzeltmelerden, bâzı ízahlardan anlaşılıyor ki nüsha, başka bir nüshayla karşılaşılmış, bâzı kişiler tarafından dikkatle okunmuş. Cilt, kâğıt ve yazı bakımından eski bir nüsha olmadığına hükmetmek gerekir.

6588

ظفرنامه جناب خانی

Zafar-Nâma-i
Canâb-i Hânî
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 19.3 X 12.2

Yazı eb'âdi: 14 X 7

Kartona dikilmiş. Fligranlı, koyu samânî renkte, aharlı kâğıt. 14 yaprak 1. a da Sâbit'in (1124 H. 1712 M.) "تاریخ خوفه شریف" (Târih Khûfâ Shârif) başlığına taşıyan 11 beyitlik bir târihi ta'liyke yazılı. Asıl eser, 3. b den 14. b ye dek devâm etmede. Yazı ta'liyk. Başlıklar surhla yazılmış. Her s.de 19 satır, her satırda bir beyit var.

Başı: شور انگیز خامہ ثنا خانی (خوانی) بنظم ظفرنامه جناب خانی
گل ای رخش کلک بلاغت نگار جلدگاه معنایی قیل پرغبار
(3.b) ورود ایلدی بومصرح نوید اولوب اهل اسلامه عید اوستی عید
(14.b)

*

Dörtüzü așan beyitten meydana gelmiş olan ve "شورانگیز".... başlığından sonra "ذكر جلوس سلطان سليمان ثانى وأغار داستان ظفرنامه خانى، ملاقات شدن خان عاليجاه باشئشاه سليمان سپاه، صفت شنا ووصول موکب خانى و آمدن تابور مقهور ورفتن خان منصور اللواباستصال گروه مقهور، پیگا رخان جنگیزی تبار باتابور کفار برکشته کار و گریعن آن گروه خسروان مآل ازیش başlıklarını ihtiyâ eden ve mesnevî tarzında, "Şeh-Nâme" vezninde (Feûlün feûlün feûl) yazılmış bulunan bu "Zafer-Nâme" yi Sâbit Dîvâni'nda bulamadık; fakat II. Süleyman'ın (1099-1102 H. 1687-1691 M.) zamânidaki sefere Kırım Hanı Selim Geray'ın (1116 H. 1704 M.) iştirâkini anlatması bakımından Sâbit'e àit olabilir.

6589

'Abd'al-Latîf b. 'Abd'al-'Azîz (Ibn Malâk)
(801 H. 1398 M.):

عبداللطیف ابن عبد العزیز (ابن ملک)
Mabârik al-Azhâr fi Şârhî Maşârik al-Anwâr
مبارق الازهار فی شرح مشارق الانوار
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 23.5 X 14.5

Yazı eb'âdi: 17.8 X 9.4

Kenarları düz gömme cetveli; ortası kabartma yaprak ve çiçek motifli gömme şemseli, meşin ciltli. Cildi tâmir görmüş; fakat gene de harap. İlk iki yaprağı şîrâzeden ayrılmış. Kâğıdı fligranlı, açık samânî renkte, aharlı. 327 yaprak. Her s.de 27 satır var. Yazı nesih. Remizler, baplar, fasiller surhla yazılmış. Âyet-i kerimelerle Hadis-i şerîflerin ve husûş adaların üstleri surh çizgile çizilmiş.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله على الهدىة والاسلام وعطية
الدرية والاعلام

(1.b)

تقديم الكلام عليه وما هو اصح الروايات ..... في اول الباب
الناسع صدق الله العظيم .... عن يد الضعيف الغريق في بحر
الذنوب والآثام الراجي رحمة رب الغفور يوم يؤخذ بالتواري
والافتاد احمد بن حاجي بيرام غفران الله لهما بلفضل والاكرام في
واسطه جمادى الاولى في يوم الاثنين من سنة خمسة وستين
والف

(327.a)

*

Kataloð'un I. cildinin 94-95. s.lerine de bk.

6590

Kur'ān-i Karīm

قرآن کریم

Cilt eb'ādi: 12.4 X 8.5

Yazı eb'ādi: 8.5 X 5.7

Kenarları altın yaldızlı cetvelle çevrili, ortası düz, yaldızlı noktalarla bezenmiş, miklaklı ciltli. İlk iki sahifesi temel altın yıldız üzerine dal, yaprak ve çiçek resmedilmiş, ortadaki beyaz dâirede Fâtiha Sûresiyle karşısındaki sahifeye, Bakara Sûresinin, Besmele'yle ilk altı ayet-i kerîmesi yazılı. Kâğıdı aharlı, ince, samânî renkte. Cüz'ler, kenarlardaki müzehhep madalyonlarla gösterilen "Cüz", "Aşır", surhla yazılmış; Secâvet remizleri de öyle. 203 yaprak; metin, 202. b de bitiyor. 203. a daki Ketebe 1264 H. de, Hamdî-Zâde diye tanınan Konyâ'lı Mustâfâ Rüşdiyyî'l-Halvetî tarafından yazıldığına bildirmede.

6591

Abū- Muhammād Kāsim b. Fiyāruh'as-Şāfi'ī
(590 H. 1194 M.)

أبو محمد قاسم بن فیروز الشاطبی

Hîrz'al-Amâni wa Wach'at-Tahâni (Kaşîdat'as-Şâfi'îyya)
حِذَّ الْأَمَانِ وَوِجْهُ التَّهَانِ
(Arapça)

Cilt eb'ādi: 13 X 8.7

Yazı eb'ādi: 9.4 X 5.7

Kenarları cetveli, ortasında, içinde kabartma ve basit yaprak ve çiçek motifli gömme şemseli, miklaklı meşin ciltli. 136 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. İlk yaprağının başında lâcivert, surh, üstübeç ve altın yaldızla bir müzehhep başlık var. S. kenarlarında, siyah çizgiyle çevrili iki yaldız cetvel varsa da altın solmuş. Her beytin ikinci misrûnun sonunda yaldızla yapılmış duraklar var. Yazi nesih.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بَدَأْتُ بِسَمِ اللَّهِ فِي النَّظَمِ أَوَّلًا
تَبَارَكَ رَحْمَانًا رَحِيمًا وَمَوْلَانَا

(I.b)

Sonu ve Ketebesi:

وَتَبَدَّى عَلَى اصْحَابِهِ نَفَحَاتِهِ
بَغْرِ تَنَاهٍ زَرْبَنَا وَقَرْ نَفَلَا

كتبه الفقير السيد حاجى يحيى بخاجى على افندي زاده ١٥
١٢٨٠ ربى الآخرسته

(136.a)

*

(Kataloğ'un II. c.nin 194-195. s.lerine de bk. Son beyitteki "زرباء" yanlış olarak "ربابة" dizilmiş; özür diler, düzeltmesini recâ ederiz.)

6595

'Abd'Allâh b.
'A b b ā s (68 H. 687 M.)

عبد الله بن عباس

Tanvír'al-İktibâs min Tafsîri
İbn 'Abbâs
تَنْوِيرُ الْإِقْبَاسِ مِنْ
تَفسیر ابن عباس
(Arapça)

Cilt eb'ādi: 21 X 12.3

Yazı eb'ādi: 15.4 X 7.5

Kenarı zencîrek altın yaldızlı cetvelle çerçeveli, ortası, üstte, alta madalyonlu, içinde kabartma yaprak ve çiçek motifli gömme şemseli, miklapsız, koyukurmazı meşin Osmanlı cildi. Fligranlı, aharlı, açık samânî renk kâğıtlı. 391 yaprak. Her s.de 25 satır var. İlk yaprakta, başta, alelâde bir tezhip mevcut. S. kenarları, içten bir, dıştan iki siyah hat içinde, 2 m.m. enliliğinde altın yaldız cetveli. Yazı harekesiz nesih. Ayet-i kerîmelerin üstlerine yaldızla çizgiler çekilmiştir. Altınlar solmuş. Sürebaşları, kenar çizgilere amut mustatılı safihalarla ayrılmış, Besmele'ler buralara yazılmış, fakat Süre adları, çoğunda yazılmamış.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدَ وَآلِهِ
أَعْجَمِينَ أَخْرَنَا ....

(I.b)

فَرَجَّ اللَّهُ عَنْهُ بِذَلِكَ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ وَاللَّهُ الْمَرْجُعُ
وَالشَّكُورُ وَالنَّهُ كَبِيْرُهُ الْفَقِيرُ إِلَى رَحْمَةِ رَبِّهِ الْقَدِيرِ ..... ابْرَاهِيمَ بْنَ
مُحَمَّدَ الْمَرْبُوفِ ..... فِي وَقْتِ الْعَشَاءِ مِنْ يَوْمِ السَّبْتِ عَنْ
أَوَّلَ حَجَّ الْحَجَّةِ الشَّرِيفَ ..... لَسْنَةِ ثَلَاثَةِ وَسِتِينِ وَمَائَةِ
وَالْفَ.....

(391.a)

6596

Sa‘dî-i Shîrâzî

سعدی شیرازی

(691 H. 1299 M.)

Gulistân

گلستان

(Farsça)

Cilt eb'âdi: 19.3 X 16.2

Yazı eb'âdi: 10.7 X 7.1

Meşin, yumuşak cıltli. Fligranlı, aharlı kâğıtlı. Yazısı ta'lyik. Baplar. "حکایت" gibi sözler, dikkati çekmesi gereken kelimeler surhla ve süslüle yazılmış. 131 yaprak. Her s.de 11 satır var.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم منت خدایرا عزوجل که طاعتش
(2.b) موجب قربتست

Sonu: بررسوان سلام باشد پس
(181.b) کوناند بکوش رغبت کس

*

Sonundaki üç yaprakta, iki mektup nümunesiyle şiirler var. Yeni bir nüsha.

6596

Sa‘dî-i Shîrâzî:

سعدی شیرازی

Gulistân

گلستان

(Farsça)

Cilt eb'âdi: 16.2 X 11.4

Yazı eb'âdi: 10.8 X 7

Koyukahverengi düz meşin cıltli. 135 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. İlk yaprağında, Yahyâ'nın, Bâkiy'nin, 2.a da gene Yahyâ'nın birer gazeli, sonradan yazılmış. Metin, 2.b de başlıyor; 131. b de bitiyor. 132.a da arapça, türkçe, farsça beyitler, 132. b de bir paşa yazılmış Türkçe bir mektup sûreti, 133. b de gene bir mektup sûretyile türkçe beyitler, 133.a-134. a da Zâtî, Hasan Çelebi ve Ubeydi'nin beyitleri ve gazelleri var. "بیت، شعر، حکایت" sözleri, gene ta'lyikle,

aynı yazıyla, fakat surhla yazılmış. Gerek yazı, gerek kâğıt bakımından Hierf X. yüzyıla aittir sanıyoruz (XVI. M.).

بسم الله الرحمن الرحيم منت خدایرا عزّه (böyle) و جل که طاعتش
(2.b)

بررسوان پیام باشد پس (böyle)
على المصنف استغفر لصاحبه
من بعد ذلك غفراناً لكتابه
واطلب نفسك من خير تريده
تم
(131.b)

کوناند بکوش رغبت کس

یا ناظراً فیه سل بالله مرحمه

واطلب نفسك من خیر ترید به

*
İmlâ yanlışları, yazanın bilgisizliğini göstermekte.

6632

Radiyy'ad'dîn Hasan b. Muhammad'aş

Şağânî (650 H. 1252 M.):

الصَّفَانِي

Maṣārik' al-Anvâr'an-Nabaviyya min Shiħâħ il-
Aħħbar' al-Muṭafaviyya

مشارق الانوار النبوية من صحاح الاخبار المصطفوية

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 25.7 X 18.3

Yazı eb'âdi: 15.4 X 8

Kenarlarında gomme düz cetveli, ortasında, iki yan küçük madalyonlu, içinden kabartma yaprak ve çiçek motifli şemseyi hâvî, mîklaphî, koyukirmizi renkli meşin cıltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, kalın ve samânî renkte. 253 yaprak. Her s. de 13 satır var. Metin 1.b de başlıyor. Bu s.nin başında, lâcivert, surh, üstübece ve altınyaldızla yapılmış müzehhep safihaya, üstübecele ve sülüs yazıyla "Besmele" yazılmış. S. keşfîlerde, dışta iki, içte bir siyah hatla çevrili ince yaldız çerçevesi var. Yazı hârelere, "نصل" ve "گوزل" bir nesih. Hadislerin alındığı kitapları gösteren harfler, "ترع اخمر" gibi sözler altınla yazılmış; altınlar solmamış. Kâğıt, tezhip ve yazı başılar arasında değerli bir nüsha. Temellük edenlerden biri kenarlara, hattâ satır aralıklarından değerli bir nüsha. Temellük edenlerden biri kenarlara, hattâ satır aralıklarına tâyzihât yazmakla, sözler katmakla nûshayı kirletmiş.

Başı:

(1.b)

الحمد لله مَنِ الْرَّمُ وَمَجْرِي الْقَلْمَ

Sonu ve Ketebesi: كان يلبي بهذه التلبية في حجّه وعمره انس لبيك عمرة وحجّا
تمت الكتاب الشريف .... في اواسط شهر ربيع الآخر
في سنّة ثلث وتسعين وثمانائه

(253.b)

*
893 Rabîulâhirûmîn ortalarında (1488 M.) yazılmış olan bu nüshânîn yazarı, ketebede adını belirtmemiştir. Kataloğun I. cildinin 86-87. s.lerine de bk.

6634

Ya'kûb Paşa (891 H. 1486 M.)

يعقوب باشا

Hâsiya 'alâ Viķâyat'ar-Rivâya

حاشية على وقایة الرواية

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 17.7 X 12.5

Yazı eb'âdi: 13 X 7.5

Kenarı cetveli, ortası şemseli, kahverengi, meşin, fersûde ciltli. Kenar cetveller, şemse görünmez hâle gelmiş; baş ve son taraflı, 165. a da itibâren, şîrâzeden ayrılmış. Kâğıdı fligranlı, aharlı, ince ve koyusamâñî renkte. Yazı ta'lyk. 212 yaprak; her s. de 23 satır var "قوله" "sözleri, çok yerde surhla yazılmış. İlk yaprakta, "حاشية على الصدر الشريعة لموئل الفاضل يعقوب باشا وكانت تأليفه في سنة" "حاشية على الصدر الشريعة لموئل الفاضل يعقوب باشا وكانت تأليفه في سنة" "جزاً أوندن "yazısı var. İçine konan kâğıtta, "جزاً أوندن "yazısı var. İçine konan kâğıtta, "جزاً أوندن "yazısı var. İçine konan kâğıtta, "جزاً أوندن "yazısı var. İçine konan kâğıtta, "جزاً أوندن "yazılmış.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي لا يفتح الكتب إلا به
(I.b)

Sonu: فينبغي أن يدفع النصف حتى يساويه فيما اخذه تم الكتاب
بعون الملك الوهاب
(212.a)

I. cildin 140, 146-147 ve 151-152. s. lerine de bk.

Konya ve Mülhakaati, Eski Eserleri Sevenler Derneği'nin teberruudur.

6635

İbrâhîm b. Muhammed b. İbrâhîm'al-Halabî (956 H. 1549 M.):

ابراهيم بن محمد بن ابراهيم الحلبي

Muhtaşaru Buğyat'il-Mutamallî

مختصر بغية التعلّي

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 19.7 X 14

Yazı eb'âdi: 13.9 X 7.4

Sırtı, kenarları tamir görmüş; ortası şemseli, pek harap ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık renkli. 223 yaprak. Yazısı nesih. Mühim görülen ibârelerin üstüne siyah mürekkeple, yahut surhla çizgi çekilmiş. Kenarlarında düzeltmeler ve izahlar var. Her s. de 17 satır mevcut. Eser, 705 H. de (1305 M.) vefât eden Sadîd'ad-dîn'âl-Kâşgâri Muhammed b. Muhammed'in "Munyat'al-Muşâlli wa 'Günyat'al-Mubtâdi'" adlı eserine, İbrâhîm b. Muhammed'al-Halabî'nin şerhinin, gene kendisi tarafından ihtişârından meydana gelmiştir. "Kefâl-Zunûn", "Munyat'al-Muşâlli wa 'Günyat'al-Mubtâdi" maddesinde, Halabî'nin, "Munyat'al-Muşâlli" ye büyük bir şerh yazdığını, "Günyat'al-Mutamallî" adını verdiği bu şerhi ihtişâr ederek ayrı bir kitap meydana getirdiğini bildirmektedir (II; s. 1886-1887). Bu eserde de, Önsöz'de, Halebî, "قد كُتِّ شَرْحٌ كَتَبَ مِنْهُ الْمُصَلِّ شَرْحًا وَسَمَّيْهِ بِغَيْةَ الْمُتَمَلِّي لِكَنْ لَمْ تَرَأَتْ فِيهِ بَعْضُ الْأَطْلَالِ الَّتِي رَبَّى لَوْجَهُ لِلْمُتَبَدِّلِينَ وَالْفَاقِرِينَ الْمُلَلَّةَ فَاجْتَبَى إِنْ احْتِصَرَ مِنْ فَوَائِدِ دِلَائِلِهِ وَازْدَادَ فِي فَوَائِدِ مَسَالَةِ تَسْهِيلَةِ السُّوْزِلَيْرِ لِلْطَّالِبِينَ وَتَوْبِلَا لِلْمَرْأَيْنَ" sözleriyle aynı şeyi anlatmaktadır (Numara konumması ilk yaprağın b yüzü).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْعِبَادَةَ مَفْتَاحَ السَّعَادَةِ
(ilk yaprak.b)

وصل على جميع الانبياء والمرسلين والحمد لله رب العالمين قدم:
Sonu ve Ketebesi: هذا الكتاب .... تاريخ اربع عشرة مائة والف قدوة الفرانغ
من تحرير هذا الورق في شهر ربيع الآخر في وقت الضحى
على يد اضعف العباد واحقر الطالب اسماعيل بن محمد .....
(223.a)

*
(Konya ve Mülhakaati Eski Eserleri Sevenler Derneği'nin teberruudur.)

6637

Şiir Mecmuası

Toplayan:

Abdülkadir Adnan Hanağası

Cilt eb'âdi: 23 X 14.5

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Yeni bir ciltle ciltlenmiş, 544 sahîfe, 315 yaprak. Dîvân şâirlerinden gazel, rûbâî, kit'a ve beyitlerle hece vezniyle yazılmış nefes v.s. yi muhtevis. İst. Posta-Telgraf Başmüdürlüğü memurlarından, emekli, Trabzon'lu, 1312 doğumlu Abdülkadir Adnan Hanağası tarafından 22. V. 1967 de yazılması bitirilmiş ve Nedim Arın tarafından getirilerek, Müze Kütüphanesine hediye edilmiştir. Yeni kâğıthıdır. Yazı rîk'adır.

Başı:

سر مدن بکا خطاب
مطلع شمس هویت منشاً اکوان بنم
منع معنای کثرت مخزن ابدان بنم

(1.b)

Sonu:

بن بوش قدحمله عمانه گیردم
منیر جلال

(291.b)

*

497-542. sahifelerde, şîrlerini topladığı şâirlerin adları, 442. s.de, bu İntihâb Defteri'ni Mevlânâ Müzesi'ne verdiği bildiren imzâlı yazısı var.

6662

*Ibrâhîm Hakkî-i
Ardırûmî*

ابراهیم حقی ارضرومی

(1194 H. 1780 M.)

Ma'rîfat-Nâma

معرفت نامه

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 32 X20

Yazı eb'âdi: 25 X 12.7

Kenarları gomme zencirek cetveli, üstte, altta madalyonlu gomme, içte kabartma çiçek ve yaprak motifli şemseyi muhtevis, mıklıplı koyukirmızı renkte meşin ciltli.

Fligranlı ince, aharlı, açık samânî renkte kâğıthı. 418 yaprak. Baştaki II yaprağı ayrıca numara konmuş; bu yapraklarda fîhrist yazılı. Metin 1.b de başlıyor. II. a da şu kit'a var:

“كفتة ذکری محمد افندی”

گوچل حقی بلورسن وتری سودی وتری سوئنسته
سون جانلرده مطلقدرمقید او لمق تندہ
نوله وتر ایله فهرست او لسے ذکری معرفتname
آچلدی کنزعرفان مژده لرعشاقه هرفندہ
وتر
“٦٠٦

Zikrî Muhammed, bu kit'aya "Ma'rîfat-Nâma" deki fasilların 606 olduğunu, "sözünün, Ebced hisâbına tutarı olan 606 bulunduğuunu bildirmektedir. Netekeim 10. b sonundaki nihâî fasilda da "عدد الأبراب والقصول والأنواع ستّة وستة بالاً" yazısı var. Fîhrist 11., metin 417. yaprakta tek numara ile bittiğinden, "الله وتر يحب الور" Allah birdir, tektir; eşi-ortağı yoktur; teki de sever" hadîs-i mes'hûruna da işaretle bu kit'a düzülmüş ve buraya yazılmış; yazı, metnin yazısıyla; fakat bu Zikrî Muhammed, nûshayi istinsâh eden Muhammed Sâdîk olamaz; olsayıdu bu hususla bir sarâhat olurdu; kendisine de "افندی" demezi. Metin 1.b de başlıyor. Bu s.de, oldukça güzel, müzehhep bir başlık ve biri, içtekine nispetle kalınca iki yıldız cetvel var; karşı sahîfe de aynı tarzda cetvelli; fakat altınlar solmuş. Her iki sahîfede, söz araları, altın yıldızlı duraklarla bezenmiş. 2. b de "başlığıyla مقدمة الكتاب" başlığıyla Önsöz başlıyor. S. kenarlarında yıldız cetvel var. "فصل" " نوع " ve "باب" başlıklarla yıldız cetvellerle ayrılmış yerbeler ve ortalarla surâfla yazılmış. Yazı nesih. 16.b, 17.a, 23.b, 33.b, 34.a, 39.a, 41.a, 66.a, 68.a, 68.b, 69.a, 69.b, 77.b, 80.a, 80.b, 81.a-b, 87.b, 88.a, 96.b, 97.a-b, 104.a-b, 105.a, 106.b, 113.a, 117.b, 381.a yapraklarında boyalı resimler var.

*

Baş taraftaki kapak kâğıdının iç tarafında, mavi mürekkeple ve rîk'ayla, اشیوکنای درذبی قول او ردو نقلیه قوماندای بیکاشی عزیزیکن بیک غروش بدل ایله اطه پازارنده اشترا اینتم، جانب لم بیل موجنجه عمل و توفیقنى رفیق ایله آمین فی ۵ نیسان سنه ۳۲۹ ورزی زاده حاجی yazısı var.

Başı:

معرفت نامه حقی دربو معرفت نامه ده بل رېکى هو
حمد بى حدوشكىرى عد وثنای مؤيد برواحد فرداحد
حضرتلىرىنه اولسونكە

(1.b)

Sonu: بوكتابي اوقياني يازانى معرفت كتجيله باي ايت ياغنى
تأليف هذا الكتاب وقع في تاريخ غقع نفع الله من به انتفع
١١٧٠

(417.b)

Ketebesi: قدم تحرير هذا الكتاب المستطاب ..... على يد الحقير الذليل
الفقير محمد صادق العليل ابن مصطفى ابن محمد عفى عنهم
الغفو الصمد الساكن في بلدة ارزن الروم ..... في اوائل شهر
ربيع الآخرى من سنة ستة عشرة ومائتين بعدالالف .....

(Aynı)

*

Ketebeden anlaşıldığı gibi 1216 yılının Rabîulâhîri başlarında (1801 M.) Erzurum'da istinsâh edilmiştir. 418. a-b de, İbrâhim Hakkı'nın, bâzı ihvânına yazdığı bir mektup sûreti var.

“Ma'rifet-Nâme”nın, müellifin hayatımda yazılmış nüshası, İhtisas kısmının 1673 No.sında kayıtlıdır. (M.M.Y.Kataloğu; c.I; s.265-267).

6749

‘Aliyy’ül-Kârî (1014 H. 1605 M.):

على القاري

Bâb’al-Wafâ’ Şârh’as-Şîfa’ (1. Cilt)

باب الوفا شرح الشفاء

(Arapça)

Cilt eb’âdi: 21.1 X 14.4

Yazı eb’âdi: 17.1 X 8

Sırtı tâmir görmüş, ortası, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini hâvî gömme şemseli, koyukahverengi cıltli. Arka kapağı kopmuş; mukavva bir kapak eklenmiş. 409 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. İlk yaprağında altın cetvel varsa da yaldızı solmuş. Öbür yapraklar tek surh cetvelle çerçeveli. Metinin yazıları, üstleri surh çizgiyle belirtilmiş. Fasil ve bablar surhla yazılmış. Yazı ta’liyk. Her sahifede 29 satır var. 341. s.nin 13. satırından sonra, sona dek nesihle ve ayrı biri tarafından yazılmış. Kapak kâğıdında iki temellük yazısı var. 1. a da, Hâfi b. Muştafa tarafından Bâlâ Câmii’ne vakfedildiği yazılı ve bu cildin, birinci cilt olduğu kayıtlı.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم رب زدنى علما ياكريم الحمد لله الذى
أنزل القرآن شفاء لما فى الصدور

(I.b)

Tüm نصف الكتاب بعون الملك الوهاب .....
(409.a)

*

“Aş-Şîfa” bi Ta’rîfi Hükük’ül-Muştafa, 544 H. de (1246 M.) vefât eden ‘Iyâd b. Mûsâ’l- Yaşşubî’nin eseridir. ‘Aliyy’al- Kârî, bu eseri şerhetmiştir (M.M.Y.Kataloğu’nun I.c.e bk. s. 72-75).

6750

Macmû'a

مجموعه

Cilt eb’âdi: 21.1 X 15

Yazı eb’âdi: 15.2 X 8.5

Kenarları düz, iki gömme cetvelli, ortası, içinde yaprak ve çiçek motiflerini hâvî gömme şemseli, muklaplı, koyukahve rengi meşin cıltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. 300 yaprak. Her s. de 19 satır var. 62. yapraktan sonra, rengi daha sari bir kâğıda, aynı yazıyla yazılmış. Mecmû'a'da şu eserler var:

I. Şams’ad-dîn Muhammad b. Muhammad b.al- Cazarîyy’iş-Şâfiî (833 H. 1429 M.): شمس الدين محمد بن محمد بن ابى الحزوى الشافعى (Tâhîl’at-Tâysîr (Arapça)

444 Hierîde (1052 M.) vefât eden Abü ‘Amr ‘Utmân b. Sa’îd b. ‘Utmân’ad-Dâni’nin “at-Tâysîr fî'l-Kirâ’at-as-Sab’î”的 şerhîdir. Cazârî, bu şerhe üç kırâat daha eklemiştir (Keşf-el-Zunûn; I, s.520).

بسم الله الرحمن الرحيم قال الشيخ .... شمس الدين ابوالخیر
محمد بن محمد بن ابى الحزوى مدائ الله تعالى ظلاله افاد ته
وارشاده والحمد على تغيير التيسير وشهادن لاله الا الله
وحده لا شريك له له الحكم.... فلما كان كتاب التيسير للامام
الحافظ الكبير المتقن المتحقق اى عمر والداني رحمه تعالى من
اصح كتب القراءت واضح مائف عن السبعة من الروايات

(I.b)

فإن البسملة من أول السورة ليس ألا وهو المأمور حوذ من قول
الشاطبي اعني ومهمما تصليها ثبت

(97.b)

II. Şâfiî (590 H. 1193-1194 M.): شاطبي (Arapça)
Kaşîdat’as- Şâfiîbiyya قصيدة الشاطبية (Arapça)

- Başı: بَدَأْت بِسْمِ اللَّهِ فِي النَّظَمِ أَوْلًا تبارك رحمنا رحيمًا ومويلاً
 (98.b)
- Sonu: وَبَدَى عَلَى اصْحَابِهِ نُفُحَاتِهِ بغير تناهٍ زرنباً وقرنفلا
 (167.b)

Harekeli nesihle yazılan Kaside, ayrı bir yazıyla. İlk iki sahifenin kenarları, misra araları, bakırı çok altın yaldız cetvelli. Başta pek iptidâî tarzda, gûyâ müzehhеп bir başlık var. Öbür s.lerin yanları surh cetvelli. Misra araları iki cetvelle ayrılmış.

*

III. Cazârî جزئی : Teevîd'e dâir bir Kaside (Arapça).

- Başı: قَلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَحْدَهُ عَلَا وَمَجْدَهُ وَاسْلَهُ عَوْنَهُ وَتَوَسَّلَ
 (168.b)
- Sonu: تَضَاحِكُ الْأَزْهَرُ مَرْوُرًا سَرْجَهَا مَعْرَفًا عَرْفَهَا الْأَصَالُ وَالْبَكْرَا
 (202.a)

*

IV. 'Abd'Allâh Hîlmi b. Muhammed Yûsuf-Zâda عَبْدُ اللَّهِ حَلْمِي بْنُ مُحَمَّدِ يُوسُفِ زَادَه (1167 H. 1753 M.): al-İtilâf fî Vucûhi İhtilâf (Arapça)

- Başı: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ الْقُرْآنَ عَلَى سَبْعَ حُرُوفٍ تِيسِيرًا
 (203. b)
- Sonu: وَإِنْ كَانَ يَضِيقَ الْطَّرِقَ نُطَاقُ الْبَيَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ....
 (274.a)

(“Esâmi'l-Müellîsin”e, bk. c.I; İst. Maârif Mat. 1951; s.482.)

*

V. 'Abd'Allâh b. Muhammed Yûsuf-Zâda تُهْفَاتُ الْأَطْرَافِ تَحْقِيقُ الطَّلَبِيِّ فِي بَيَانِ مَذَاتِ طَرْفِ الْفَلَبِيِّ (Arapça)

- Başı: حَمَدًا لِمَنْ جَعَلَ طَرْفَ .....
 (276.a)
- Sonu: وَلَهُ فِي الْاِشْبَاعِ مِنَ الْجَمَاعَةِ عَنْدَ الْبَعْضِ وَاللَّهُ تَعَالَى حَسْبِي
 وَنَعَمْ الْوَكِيلُ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ تَمَتْ
 (284.a)

*

VI. ? : Haçâ Kitâbu Mutkân (Arapça)

- Başı: الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي ضَائَقَ صَدْرَ الْحَامِلِينَ بِحَفْظِ كِتابِ .....
 (286.b)
- Sonu: وَقَدْ سَبَقَ بِيَانِهِ فَانِيهِ حِينَدُ مَتْحُورِكَهِ مَاذَا وَقَفَ
 (300.b)

*

Bu kitap belki noksandır. Ayrı bir yazıyla yazılmış. “Osmanlı Müellifleri”, “Mutkân’ar-Rivâya” adlı Kırâat bilgisine dâir bir “eser-i makbûlü”, 1172 de (1758 M.) vefat eden Muhammed b. Muştafa-yi Na‘îmînin olarak kaydediyor; belki bu eserdir (c.I; s. 284. Hîfzi Ârif Muhammed Bey'in hâl tercemesi sonunda).

6751

خليل بن محمد القنوي (آقويران)
Hâlli b. Muhammed al-Kunavî
(Akvirânî):

حسن وقع، جبرواختيار

Rusn-u Kubî'a, Cebr ve İhtiyâr'a
 âid Risâle
 (Arapça)

Cilt eb'adi: 21.4 X 16.1

Yazı eb'adi: 13.8 X 9.6

Kâğıt kaplı. Aharlı, samânî renkte kâğıtlı. 10 yaprak. Yazı ta'liyka çalar nesih.
 Her s. de 17 satır var.

- Başı: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحَانَكَ سَبِّحَانَكَ مَا حَكَمَ .....
 (1.b)

- Sonu: فَانَهُ سَرِّمَنْ اسْرَارُ اللَّهِ تَعَالَى وَتَدْقِيقُ لَا يَطْلَعُ عَلَيْهِ الْاِبْتُوقِيفُ
 وَفَضْلُهُ انْفَضْلُ بَيْدُ اللَّهِ يَؤْتِيهِ مِنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى تَمَامِهِ ....
 (10.a)

- Ketebesi: تَمَتِ الرِّسَالَةُ الشَّرِيفَةُ الْمُنْسُوبَةُ إِلَى اسْتَادِنَا الْحَقِّ وَمَوْلَانَا الْمَدْقُونِ
 بِرَهَانِ الْمَلَكَةِ وَالدِّينِ افْضَلُ الْفَحْولِ فِي الْمَتَّخِرِينِ خَلِيلُ الْقَنْوَى
 الْمَأْذُونُ بِالْأَفْعَالِ الشَّهِيرِ بَيْنَ الْعَلَيِّةِ بِأَقْوِيرَانِ احْسَنُ اللَّهُ حَالَهُ

وحال المتعلمين منه في شهرذى القعدة في آخر جمعته من
يدالعبد الضعيف السيد محمود بغلجوى بن مصطفى افندى
بن مصطفى بن حرم عفى عنهم في مدرسة اككل زاده الواقع
في مدينة قونيه في سنة ثلث وستون ومائة والف سنة ١١٦٣

*

Bu Risâle'nin ilk yaprağında "Velediyye Şerhi" yazısı var. Akvirânî Halîl'in, 1163 de (1749 M.) sağ olduğu anlaşılmaktadır.

6752

I

Hâdimî Abû Sa'îd (1176 H. 1762 M.):

خادمی ابو سعید

Şarhu Ayyuhâ'l-Walad

شرح آیه‌الولد

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 19.3 X 11.6

Yazı eb'âdi: 13.3 X 5.9

Sırtı tâmir görmüş mukavva ciltli. 93 yaprak. Kâğıdı aharlı, fligranlı, açıkrenk samânî. S. kenarları tek tek surh çizgiyle çerçeveli. Yazı nesih. Her s. de 19 satır var.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين .....

(1.b)

قال له الملك ان ارحم الراحمين قد اقبل عليك نسئل والله .....
الموفق قد تم الشرح الشريف عن يد الضعيف محمد خواجه .....
في سنة احدى وستين ومائة والف .....

(93.a)

*

Bu kitap Abû Hâmid Muhammed b. Muhammed'al-Ğazâlî'nin (505 H. 1111. M) bâzı dostlarına, öğüt kabilinden yazdığı Risâle'nin şerhidir (Bk. Keşf-el-Zunûn; I, s. 216). Hâdimî, bu eseri şerhetmiştir (Osmanlı Müellifleri; I, s. 297) Muhammed Hwâca, şârihin vefâtından onbeş yıl sonra bu şerhi istinsâh etmiştir.

*

II

Şîhâb'ad-dîn Ahmad b. 'Alî b. Hacar'âl
'Askalânî (852 H. 1448 M.):

شهاب الدين احمد بن علي بن حجر العسقلاني

Nuzhat'an-Nâzâr fî Tavdîhî
Nuhbat'al-Fikar

نَزَهَ النَّظَرُ فِي تَوْضِيحِ نَخْبَةِ الْفَكْرِ

(Arapça)

Aynı cilt içinde ayrı bir yazıyla. Kâğıdı beyaz renkte, aharlı, fligranlı. Her s. de 13 satır var.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي لم يزل عالماً قديراً حيا
قيوماً مريداً سبيعاً بصيراً ....

(94.b)

فليراجع لها ميسوطاتها ليحصل الوقوف على حقائقها والله
الموفق والمادي الحق لا له الا هو عليه توكلت ....

(145.b)

*

Bu eser için "Keşf-el-Zunûn" a bk. C. II; s. 1936-1937).

6753

'Alâ'ad-dîn 'Alî Kuşçu b. Muhammed
(879 H. 1474 M.):

علالدين على قوشجي بن محمد

Şarhu Tacri'dâl-Kalâm

شرح تحرير الكلام

(Arapça)

Gilt eb'âdi: 20.6 X 10.4

Yazı eb'âdi: 13.3 X 5.2

Kenarı hafif gömme cetvelli, üstü düz, koyukahverengi ciltli. Üst kapağı kopmuş, mukavva eklenererek onarılmış. 214 yaprak. Kâğıdı fligranlı, koyu samânî renkte, aharlı. Yazısı güzel bir nesih. Her s. de 26 satır var. Gereken cümlelerin üstü surh çizgiyle çizilmiş. Hâmişte tashihler, nûşa farkları ve tavzîhât var. Baş tarâfi eksik. 1. ve 2. s. lerin kâşifeleri (Müs'irleri) birbirini tutmadığı gibi 2. b deki de 3. a s.

e uymamakta. Sonraki kısımlarda noksancı yok. Tetimme ve ketebe de mevcut değil. Ancak yazı, IX. Asır-i Hierî karakterini göstermekte (XV. M). İlk s. de "السيد مصطفى ابن احمد التحرير يابرهيم الحادى الشهير" in temellük kaydı var. Ayrica dört temellük yazısı da mevcut.

Başı: الخارجتين إنما الحرارة مع البرودة أومع الرطوبة ....

(I.a)

Sonu: وإذا ظن كل طائفة انه لم يقم به الاخرا ثم الكل بتركه هذا آخر ماتيسر لنا من شرح تحرير الكلام والحمد لله على التوفيق بال تمام .....
(II.I.a)

6754

*Calāl'ad-dīn 'Abd'ar-Rahmān b.
Abī-Bakr'as-Suyūṭī
(911 H. 1505 M.).*

جلال الدين عبدالرحمن بن أبي بكر السيوطي :
Al-Cāmi 'as-Şāgir fī Ahādiṭ al-Baṣir'an-Nazīr
الجامع الصغير من حديث (في احاديث) البشير النذير
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 28 X 17.5

Yazı eb'âdi: 19.7 X 10.5

Üstü gömme noktalı, miklaklı, siyah meşin ciltli. Kâğıdı aharlı, samânî renkte. 220 yaprak. Her s. de 31 satır var. Yazı nesih 1. b de müzehhep bir başlık mevcut; kitabın adının yazılması için yapılan yaldızlı safihada yazı yok; bu sahifenin kenârında altınyaldızlı cetvel var; altınlar solmuş. Kitap remizleriyle hadislerin ilk kelimeleri surhla yazılmış. İstinsâh eden ve istinsâh târihi yok. Yazı, Arap neshine benzeyiyor. Nûshanın, bilhâssa ilk kisimlarında, hâmişte tavzîhât var. 1. a da, Akşehîrî Haci Lokman b. Haci Alf tarafından 1170 Muharremîn son günü temellük edildiğine dair bir kayıt mevcut (1756. M) 1168 H. de bir ölüm, bir de doğum târihi kaydedilmiş. Yazı kâğıt ve cilt bakımından X. Asır-i hierîye (XVI M.) ait olduğunu sanıyoruz.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم وبه نفعي الحمد لله الذي بعث على رأس كل مائة سنة ....
(I.b)

Sonu: ولا يستفيد من شئ الا عاذ الله منه ت فقصق عن ابي هريرة
وهذا آخر كتاب الجامع الصغير .....
وقال رضي الله عنه فرغت من تأليفه يوم الاثنين ثامن عشرین
ربيع الاول سنہ سبع وتسعمائے والحمد لله وحده
(221.b)

*

"Sîhâh-i Sitte"de ve diğer mûteber hadis kitaplarında bulunan hadislerin alfabetik tertîibe riâyete sıralanması, hadislerin aldığı kitapların remizlerle gösterilmesi ve ilk râvînin adının yazılması esâsına dayanılarak yazılmış olan bu çok değerli kitabı, Bulak'ta, hâmişinde Abdürrâûf'ül-Munâvî'nin aynı esâsa riâyet edilerek tertiplediği "Künûz'ül-Hakâ'ik fî Ahâdiṭ Hayr'il-Halâ'ik", da bulunmak üzere 1286 da iki cilt olarak basılmış, 1323 te, Kahire'de, Hayriyye Mat. da tab'edilmiştir. Ayrica bu kitaptaki bazı hadisler, fransızca tercümeleriyle, Marsilya'da, 1851 de basılmıştır.

6765

*Muhammad'al- Cazûlî
(854 H. 1450 M.)*

محمد الجزوی

Dala'îl'al- Hayrât wa Şawârik'al- Anwâr fî
Zîk'r-iş- Şâlatî 'Alâ'n- Nabîyy-al
Muhtâr

دلائل الخيرات وشوارق الانوار في ذكر الصلاة على النبي المختار
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 16.1 X 9

Yazı eb'âdi: 10.3 X 5.2

Kenarları, ortası, içte kabartma, Çinvârî motifleri hâvî yan ve orta şemseli, miklaklı, siyah renkli, yanları ve şîrâze kısmı tâmir görmüş ciltli. Açık samânî renkte aharlı kâğıtlı. 89 yaprak. 87-89. s.lerde arapça, "هذا دعاء حم شريف دلائل الخيرات" tezhibî hâvî, satır yanları, kenarları ince siyah hatla çevrili altın bezentilerle ayrılmış. Metindeki "الله" sözleri, sona dek ta'liyâkle yazılmış. Duraklar, kenarları siyah hatla çevrili, içte ve kenarlarda surh, lâciverd tezyînath altınyaldızlı

yuvarlaklar şeklinde. 10. a-12.a da, Hz. Peygamber'in (S.M) adlarını, vasiflarını bildiren sözler, kenarları altınaldızla çevrili. 12. b ve 13. a da gene müzehhep başlıklar var. 13. b de "Ravza-i Mutahhara"yı gösteren temsili bir resim, 14.a da Minber resmi. 15.a da, bu kısım bitiminde, sağ ve solda altınaldızla, açık ve koyu surh renklerle yapılmış tezhip mevcut. 15. b gene müzehhep başlıklı. Bundan sonraki kısımlarda Hizb başlarında müzehhep safihalar var. Son s.nın bitim kısmında, sağ ve solda gene pek güzel tezhip var. Yazılış târihi, yazamı belli değil. 87-89. s.lerdeki Hatim Duâsı, ayrı bir yazıyla yazılıp eklenmiş. Resimlerin, minyatür tarzından ayrlı, resim tarzında oluşu, kâğıt, yazi ve bilhâssa tezhip bakımından son çağlara, nihâyet Hierî XII. asra (XVIII. M.) âit olduğunu göstermekte.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم وصلى الله على سيدنا محمد وعلی آله
وصحبه وسلم
(1.b)

Sonu: وصلي الله على سيدنا ومولانا محمد خاتم النبئين وامام المرسلين
وعلى آله واصحابه اجمعين والحمد لله رب العالمين
(86.b)

Hatim k. sonu: وعلى جميع الانبياء والمرسلين والحمد لله رب العالمين

6787

*Mużaffar'ad-dîn Ahmad b. 'Alî b. Tağlib
(Ibn'as- Sa'âliyy'âl- Bağdâdi)
(696 H. 1294-1295 M.):*

مظفر الدين احمد بن علي بن تغلب (ابن الساعانى البغدادى)

*Macma'âl- Bahrayn wa Multaka'n-
Nahrayn*
جمع البحرین ومتقى النهرين
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 23.9 X 13

Yazı eb'âdi: 11.7 X 6.2

Kenarları ince zencirek ve düz altınaldız cetveli, ortası gömme şemseli, şemsenin etrafı altın zırhla çevrili. Tâmir görmüş, altınları solmuş koyukirmizi renkli meşin ciltli. Yazısı ta'lyık olmakla beraber harekeli. Baplar, fasillar surhla ve sülüs yazılmış. Kâğıdı fligranlı, açık samânî renkte, aharlı. 215 yaprak. Her s. de 11 satır var. Birçok s.lerin hâmişinde, ince yazılarla tavzihler olduğu gibi bâzı yerlerde satır aralarına da, daha ince yazıyla şerhler ve tavzihler yazılmış. Başlığı "Besmele", altınaldızlı.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله جاعل العلماء أجمعين لله للاهتماء
زاهره

(1.b)

Sonu ve Ketebesi: والله هو الشكور على افاضة نعمه والمسئول خاتمة السعادة
بفضلته وكرمه وصلى الله على سيدنا محمد وآل وصحبه
فرغت منه يدموله احمد بن الساعانى ببغداد المحسنة في
رجب المبارك سنة تسعين وستمائة وهو يسأل الله سبحانه ان
يخلصه بخلقه اولياته وان يجعله من انصار الشرع وعلمائه به
وجوده والحمد لله رب العالمين فرغ من كتابته العبد الفقير
الى الله تعالى سيف الدين بن محمد السراجي بوق بكرة يوم
الجمعة الحادى والعشرين من رمضان فى تاريخ سنه تسع
وسبعين
وسبعمائه

(215.b)

*

Ketebeye nazaran, müellifin elyazısı nüshadan, yahut o nüshadan istisnâ edilmiş bir nüshadan yazılmıştır. "Keşf-el-Zunûn" bu kitabın, müellifinin elyazısı nüs-hasının Fâtih Kütpâhanesinde bulunduğu bildiriliyor. Kendisi tarafından yazılmış şerh, 6564 No.dadır (Katalog'un I. c.ine de bk. s. 149-150).

6816

Kur'ân-ı Karîm
قرآن کریم

Gilt eb'âdi: 18 X 11.5

Yazı eb'âdi: 12.3 X 6.5

Kenarları düz altınaldızla çizgili, cetveli, ortada hafif gömme, yaprak motiflerinden meydana gelmiş, zirveleri yukarı ve aşağıda murabba'ları hâvi muklaplı meşin ciltli. Murabba'ların içleri gömme noktalı. Kâğıdı samânî renkte aharlı ve ince. 305 yaprak. Her s. de 15 satır var. Yazı harekeli ve güzelce bir nesih. 1.b ve 2. a da "Fâtiha" Sûresiyle "Bâkara" Sûresinin, "Besmele"yle altı âyet-i kerîmesi var. Bu s.ler, Avrupa tesiri altında bir tezhiple bezenmiş. Öbür s.lerin kenarları, altınaldızlı cetvelle çerçeveli. Duraklar, altınaldızlı yuvarlaklarla gösterilmiş; se-altınıldızlı cetvelle çerçeveli. Duraklar, altınaldızlı yuvarlaklarla gösterilmiş; se-alçâvet işareleri surhla belirtilmiş. Süre başları, altın safihalarla üstübele yazılmışsa da solmuş.

Ketebesi:

كتبه عبد العبيد بن هويبيدي ويعيد عثيـان
النورى بن الحاجى محمد الصبرى

(304.a)

*

304. b-305. a da Hatim Duâsı yazılı. Yazılış târihi yok. Ancak kâğıt, yazı ve ciltle tezhip bakımından son yüzyıla âid olduğu anlaşılıyor.

6828

Muhammad'al-Cazûlî

(854 H. 1450 M.):

محمدالجزولي

Dalâ'il-al- Hayrât wa Shawârik'al- Anwâr

ff

Zikr'iš- Şalâti 'ala'n- Nabiyy'il-

Muhtâr

دلائل الخيرات وشوارق الانوار في ذكر الصلوة على النبي المختار

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 18.2 X 12.2

Yazi eb'âdi: 12.6 X 7.4

Kenarı zencirek ve düz altın yaldız cetveli, ortası gömme ve yıldızla yapılmış şemseli, miklaplı, koyuk kırmızı renkli meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte, 68 yaprak. Her s. de 13 satır var. İlk s.de altın yaldız, surh ve yeşil boyaya yapılmış, pek de güzel olmayan bir başlık var. S.kenarları surh, siyah çizgiler içinde kalınca altın yaldızlı cetvelle çerçeveli. Yazı hareketli ve güzel bir nesih. Duraklar, bezentili altın yuvarlaklar şeklinde. Kenarlarda da ayrıca iki siyah hatla çevrili ince ve altın yaldızlı bir çerçeve mevcut. 7.b-10.b yapraklarında Hz. Peygamber'in (S.M) adları ince altın yaldızlı cetveller içinde sekiz satır olarak yazılmış, her addan sonra, zirvesi yukarıda olan küçük murabbaa, "صل الله عليه وسلم" sözü yazılmış. 11.b de kenarları surh ve lâcivert tezîyînatla bezenmiş altın yaldız üstünde Kâ'be-i Mâazzama'nın, karşı yaprağı (12.a), Medine'nin, Ravza-i Mutahhara'nın resmi, aynı tarzda işlenmiştir. Her Hizbin başında altın safiha mevcut. 60.a da, başta gene bir altın yaldızlı safiha var. Bu sahifeden itibâren Bedir Şehitlerinin adlarına ait bir ek ilâve edilmiş. Şühedâ-yi Bedr'in adları, Hz. Peygamber'in adında olduğu, her addan sonraki murabba'da "رضي الله عنه" sözü, daha ince olarak yazılmış (62.a-68.a). Bu adalar, "elîf-bâ" sırasıyla dizilmiş ve harfleri belirten sözler surhla ve sülüsle yazılarak belirtildi.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله
وصحبه وسلم قال الشيخ الفقيه الإمام العالم سيدى أبو عبد

الله محمد ابن سليمان الجزوی رحمة الله الحمد لله الذي هدانا
للامان والاسلام ....

(I.b)

Sonu:

(59.b)

والحمد لله رب العالمين

Bedir Şehitlerine ait kısmın başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين
اصطفى وبعد فاني لما اردت ان اصحح اسماء الابردين .....

(60.a)

Sonu ve ketebesi: قدمت هذا الكتاب بعون الله الملك الوهاب عن يد اضعف
العباد السيد محمد راسم بن اسماعيل فاخر من تلاميذ سليم
الشاكر غفر الله ذنوبهم وستر عيوبهم في اوخر شهر صفر الخير
سنة ١١٠٦

(68.b)

*

"M.M.Y.Kataloğu" nun I. c.nin 101. S. e de bk.

6830

Calâ'l-ad-dîn Muhammed (Mavlânâ. 672 H. 1273 M.):

جلال الدين محمد (مولانا)

Maṭnavî

مثنوي

(Farsça)

Cilt eb'âdi: 22.2 X 13.6

Yazi eb'âdi: 17.4 X 11.5

Kenarları ince gömme zencirek cetveli, dört köşesinde, gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini havî köşe-bent var. Ortada aynı tarzda şemseli, miklaplı; miklabında da köşe-bent ve şemse mevcut. Koyuk kırmızı meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı açık renk, aharlı. VI. ciltte, 248 yaprak. Metin, ilk yaprağın b. sahifesinde başlamakta. Bu yaprakta alelde bir tezhip var. Her satırda iki beyit yazılı. Sâhife kenarları ve mîsâr' araları altın yaldızlı cetvelle ayrılmış. Dibâce yok. Başlıklar surhla. Yazı ta'lyîk. Hâmişelerde düzeltmeler var. II. c. 44. a-83. b s.lerinde 83. b sonunda şu Tetimme var.

فيعاشر محرم الحرام لسنة
تسع وخمسين والف
من هجرة من له العز
والشرف

Bu Tetimmenin yanına surhla 1059 târihi kaydedilmiş (1649 M.), 124. a dan itibâren başlıklar, ekseriyetle yazılmamış. III. c. 135. b de bitiyor. Bu cildin sonundan da 1060 Muharrem'in 10. günü bittiği kayıtlı (1050 M.). IV.c.in Mukaddimesine yer ayrılmış, fakat yazılmamış (127.b). Bu cilt de aynı yılın Cumâdelûfâsında bitmiş. Tetimme surhla yazılmış (178.b). V. cilt 221. b de bitmekte. Bu cildin sonunda, târih olmamakla berâber şu ketebe var:

تم المجلد الخامس بحمد الله تعالى وحسن توفيقه
بقلم الفقر الحقير المحتاج إلى آلاء
ربه الغنى القدير
السيد محمد ابن السيد عبدالله
الشهير بسيزى
البروسى

VI. cildin mukaddimesi 228. b de surhla yazılı.

Başı:	از جدایها شکایت میکند	بشاوازنی چون حکایت میکند
(1.b)		
Sonu:	کای خداوندونکهیان دعا	لابه کردی در غاز و در دعا
(284.a)		

*

Metin bakımından sahî bir nüsha olmamakla berâber yazısı, gerçekten de güzel.

6848

Kur'ân-i Karîm
قرآن کریم

Cilt eb'âdi: 19.4 X 12.5

Yazı eb'âdi: 13.3 X 7.7

Mukavva üstüne bez kaplı, mîklab harap, fersûde ciltli. Kâğıd aharlı, ince, sa-mâni renkte, 302 yaprak. İlk iki yaprakta kötü bir tarzda yapılmış tezhip var. Öbür yaprakların kenarları siyah, surh ve altınyaldızlı cetvelle çerçeveli. Seçâvend iş-

retleri yok. Duraklar, altınyaldızlı yuvarlaklarla gösterilmiş. Yazı alelâde bir nesih. Sûre başları altınyaldızlı safihalarla müzeyyen. Sûre adları üstübeçle yazılmış. 302.a da metin bitiyor. 1287 H. de (1879 M.) Ahmed Hamdi b. Mücellid Sâlih tarafından yazılmış.

6906

Takmilatu Şârh'âl- Hikam'al-
'Atâ'iyya
تكملا شرح الحكم العطائية
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 26.5 X 17.5

Yazı eb'âdi: 19.3 X 12.2

Kenarları düz ve zencirek gömme cetveli, ortası, üstü, altı, madalyonlu beyzî, hafif gömme şemseli, mîklaphî, koyukırımızı Selçuklu cildi. 218 yaprak. Yazı, Selçuk devrinin neshi. Her s. de 29 satır var. Asıl şerhten alınan sözler, surhla yazılmış olan "قد اشراق عندي بعد " قوله رحمة الله " la belirtilmiş. Bu Tekmile'yi yazan, فرق عندي بعد شرح الحكم لشيخنا وقدوتنا وصيانتنا وحامينا على الله تعالى رحمة الله ورضي الله عنه ان اتكلم على شيئاً من معانى المكتوب باق الفاظه التي اهدىها هاذا الكتاب الطريف المسماى بحكم الاشراق لشرح على حسب ما يهدى لي من خواص الانفاق فاستخرت الله تعالى في ذلك مدة فبعد ذلك اشرح صدرى ويسير امرى وعلمت ان علامة الاذن الشيسير واستشرت بعض اخواننا في الله تعالى فاتشرح لذلك وقال لي يكون انشا الله ذلك وكان بدأ ذلك في الكتابة في ثالث عشرین من شعبان سنه اربع وثمانين وثمانمائة احسن الله عاقبتها .... قال شيخنا واستاذنا ووصيانتنا وامانتنا .... محمد ابوالمواهب صفى sözleriyle Muhammad Abu'l- Mawâhib Şâfiyy'ad-dîn'at - Tûnusî'nin şerhine bir Tekmile yazmayı kurduğu, ihvâniyî bu hususta görüşüp bu Tekmile'yi 884 Şa'bânmâda (1479 M.) yazmaya başladığını bildirmektedir; aynı zamanda, bu târihte, Safiyüddin'in vefât etmiş olduğunu da sözlerinden anlamaktayız. Böylece, kitabın 1.a yaprağında yazılı olan "شرح حكم الاشراق في التصوف للشيخ محمد ابوالمواهب صفى الدين التونسي قدس الله سره العزيز والشارح غير معلوم" sözü, maal'esef doğrudur. Aynı yaprakta, Fâth'Allâh b. Pîr Ahmad'in, kardeşi Sun' Allâh'a, sonra evlâtına vakfettigi dâir kayıt varsa da târih yoktur.

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين الحمد لله الذي احتمك
باشراق انوار شموس الواردات الالهية النورانية السماوية العرشية
الغيبة العيانة ....

(1.b)

وَاتَّا اسْلَمَ اللَّهُ الْبَرَاجِوَادَ ان يَكُونَ هَذَا الشَّرِحُ الْامْدَادَ لِكُلِّ
الْعَبَادَوْانِ يَكُونَ خَالِصًا لِوَجْهِ اللَّهِ مِنْهُ بَدَأً وَالِيْهِ يَعُودُ بَجَاهِ سِيدِنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْبَعَ التَّصْرِيفَاتِ الْرَّبَانِيَّةِ
..... وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَكَانَ الْفَرَاغُ مِنْ نَسْخَهِ فِي رَابِعِ
عَشَرِينَ شَهْرِ الْحَرَمَ سَنَتَ (böyle) سَبْعَ وَثَمَانِينَ وَثَمَانِيَّةَ أَحْسَنَ
اللَّهُ عَاقِبَتِهَا

(218.a)

*

Tekmîle'ye 884 te başlanmış, nüshamın istinsâhi, o târihinden üç sene sonra tamamlanmıştır.

6907

Aczā-yi Şarīfa
اجزاء شریفه

(Kur'ân-ı Kerîm cüzü'leri. 30 aded)
(Arapça)

I. cüz'11, son cüz' 14, öbürleri 10 yaprak. İlk cüz'ün 1.b ve 2.a s. lerinde Fâtîha Sûresiyle Bakara Sûresinin, Besmele'yle ilk beş âyeti vardır; bu s.lerde, son devirlerin tezhibi var. Yazı güzelce ve harekeli nesih. Secâvendler surhla gösterilmiş. Her s. de 15 satır var. Duraklar, yıldızla yapılmış yuvarlaklar hâlinde. Sahîfe kenarları yıldız cetvelle çerçeveli. Sahîfe kenarlarında tecvîde, kirââta dâir tavzîhât var. Sûre başları düz altın safihalara üstübücele yazılmış; bu yazılar solmak üzere. Metin 30. cüz'ün 13.a s.de bitiyor. 13.b de Hatîm Duâsi var. 14. a da şu ketebe var:

الحمد لله الذي ... فقد كتبه الفقير الحقير إلى رحمة
ربه القدير السيد على الوصفى بن ملا محمد
من تلاميز (böyle) ابراهيم الحقى المصحف الشريف ستة
وخمسين بعنابة رب العالمين .....
سنة تسع وثمانين ومائتين بعد الألف
في ذى القعدة

Ketebeden anlaşıldığı gibi 1289 Zî'lka'desinde (1874 M.) yazılmıştır. Aynı zamanda Ali Vâfi'nin yazdığı elâihatname Kur'ân-ı Kerîm'dir. Her cüz, düz, kırmızı renkli meşin cilt içindedir.

6908

Muhammad b. Pîr 'Alî
(Birgi'li. 981 H. 1476 M.);

محمد بن پیر علی

at-Târikhât-al- Muhammadiyya

الطريقة الحمدية

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 19 X 12

Yazı eb'âdi: 12.1 X 6

Kenarları gomme cetveli, ortasında, altında madalyonu hâvi, içi kabartma yaprak ve çiçek motifli şemsesi bulunan koyukirmizi meşin ciltli. Miklabi kopmuş. Kâğıdı aharlı, samânî renkte. 162 yaprak. Metin 3. a da başlıyor. Yazı nesih. Metin kenarları tek surh cetvelle çerçeveli; dış kenarında da surh cetvel var. Bu cetvelin dış ve iç hâmişine tavzîhât yazılmış.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا أَمَةً وَسَطَا خَيْرَ امْ

(3.b)

Sonu:

حَتَّى تَعْلَمَ حَقِيقَةَ مَقَالَنَا وَنَقُولَ الْحَمْدَةَ الَّذِي هَدَانَا هَذَا ...
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(162.a)

Ketebesi:

.... عثان بن لطف الله بن علي غفر الله له والوالديه واحسن
اليهمما واليه في وقت بين صلوة العصر و المغرب من يوم
الپنجشنبه من شهر شعبان في سنة ثلاثة وسبعين ومائة والفق
1173

(162.a)

*

1759 M. de istinsâh edilmiş olan ve "Târikhât-i Muhammadiyya" diye tanınan bu kitap ve şerhleri hakkında "Kesf-el-Zunûn"un II. cildinin 1111-1113. sahifeleri ne bakınız. 'Abd'al- Gâniyy-i Nablusî'nin "al-Hâdiyat'an-Nâdiyya" adlı şerhi, 1165 Nu.da kayıtlıdır (M.M.Y. Kataloğu; s. 103).

6906

I

*Tâc'ad-dîn Abu'l-Fâdl Âhmad b.
Muhammad (âtâ'Allâh'il-İskendarânî)
(709 H. 1309 M.):*

تاج الدين ابو الفضل احمد بن محمد (عطا الله الاسكندراني)
Al-Hikam'al-âtâ'iyya
الحكم العطائي
(Arapça)

Cilt ebâdi: 18.3 X 13.5

Yazı ebâdi: 12.3 X 9.5

Kenarları gömme, ortası, içi noktalı daireli, muklaklı, Selçuk cildini andırır meşin. Kâğıdı fligranlı, az aharlı, beyaz renkte. Yazısı Selçuk neshi karakterinde bir nesih. 23 yaprak. Her s. de 15 satır var. Dikkati çekmesi gereken sözler surhla yazılmış.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم قال الشيخ الإمام العالم ..... من علامات الاعتماد على العمل نقصان الرجال عند وجود الزلل

(1.b)

Sonu ve Ketebesi: كيف تخفي وانت الظاهر ام كيف تغيب وانت الرشيد
الحاضر والله الموفق وبه استعين وقد نجز الكتاب بعون الله
تعالى وذلك يوم العاشر من شهر شعبان المكرم قدره من سنة
سبع وتسعماء ....

(23.b)

*

II

*Tâc'ad-dîn Abu'l-Fâdl Âhmad b. Muhammed b.
âtâ'Allâh'il-İskendarânî (709 H. 1309 M.):*

تاج الدين ابو الفضل احمد بن محمد عطائي الله الاسكندراني
At-Tanvîr fî Iskât'at-Tadbîr
التنوير في إسقاط التدبير
(Arapça)

Aynı bir yazıyla, 24.a-114.a s.lerinde. Her s. de 17 satır var. Gereken sözlerin üstleri surhla çizgiyle çizilmiş, bazı sözler surhla yazılmış.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله المتردد بالخلق والتدبر الواحد
في الحكم والتدبر

(24.b)

Sonu:

وآخذين منه ومحققين به وقائين بالنيابة عند واختم لنا
منك . بخیر يارب العالمين وصلی الله .....

(114.a)

*

Bu yaprakta Şâziliyye'yi öven arapça bir kit'a, ayrıca iki arapça kit'a var.
114.b-115.b de "Kaşîda-i Büşriyya" yazılı.

6913

Zubdat'al- Vâ'iżîn

ذبدة الوعظين

(Arapça)

Cilt ebâdi: 21 X 16

Yazı ebâdi: 16.5 X 8.2

Kenarları, sırtı meşin, üstü kâğıt kâğıdı, alelâde ciltli. 152 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık renk. Her s.de 23 satır var. Bâzı âyetler surhla yazılmış; bâzı kere de âyetlerin üstleri surhla çizilmiş. Yazı nesih.

Başı:

الحمد لله بجميع الحامدين على جميع النعم

(3.b)

Sonu: فائز الله تعالى في شأنه سودة والليل اذا يغشى فافهم فليمشل
في هذا الكتاب

(152.b)

*

Müellif, Mukaddime'de, vaaz kitaplarından hulâsa yolu bir kitap yazmayı, yilda kırksekiz Cuma olduğu, väizlerin, çok def'a Cuma günleri vaazettikleri için kitabını kırksekiz bâba ayirmayı uygun gördüğünü ve bu süretle bu kitabı meydana getirdiğini yazıyorsa da kendisinden ancak "الله الفقر إلى رحمة الله تعالى" diye bahsediyor; adını anmiyor (3.b). Kitabın 1-2. yapraklarında Führist var. Kitap tamam. İstinsâh eden ve istinsâh yılı yazılmamış. Kâğıda ve yazıya nazaran pek eski değil. "Keşf el-Zunûn", bu adda bir kitaptan bahsediyor. İlk aldığı cümle de aynı; fakat o da müellifin adını veremiyor (c.II. s.954). İlimden, amelden, ayların faziletinden v.s bahsedilen bu kitabın müellifi, 41. bapta, "Âşûrâ" hakkındaki mev'izasını, "El-

Le'âli'l- Masnûa fî'l- Ahâdît'il- Mawdû'a'daki yalan hadislere istinâd ettirdiğine göre sira vâizlerinden ve cehaleden olduğu anlaşılmıyor (Suyûti Celâleddîn Abdürrahman: El-Leâli'l- Masnûa fî Ahâdîs'il- Mavzûa; Kahire; Edebiyye Mat. 1317 H. C.II, 61-64).

6914

*Sîhâb'ad-dîn Ahmad b. Muhammed b. ȴsâ (Zarrûk):
شهاب الدين احمد بن محمد بن عيسى (زروق)
Şerhu Hikam'il- Atâiyya
شرح حكم العطائيه
(Arapça)*

Cilt eb'âdi: 18.2 X 12.7

Yazı eb'âdi: 13.2 X 3.4

Kenarları ve sırtı meşin, üstüne kâğıt kaplanmış mukavva, mîklaphî cilt. Kalın, aharlı, koyu renkte kâğıtlı. 100 yaprak. Her s.de 19 satır var. Metin yazısı surhla; şerhler siyah mürekkeple yazılmış. Yazı nesih.

Başı:	الحمد لله حمد عاجز عن حمده الابحمده ....
(1.b)	وان يغفر لنا ولايائنا ولاؤلادنا ولماشينا ولم نظر بعين
Sonu:	الانصاف والتمس لاحيه ..... وهو حسبنا ونعم الوكيل
(100.b)	ووافق الفراغ من تعليق هذا الشرح المعتبر ثامن شهر ذي الحجة الحرام عام سبعة وسبعين وثمانين كتبه احمدبن محمد ...
Ketebesi:	(100.b)

6917

*ibn Malak
'Abd'al- Laîf b. 'Abd'al- 'Azîz
(801 H. 1398 M.):
ابن ملك عبد اللطيف بن عبد العزيز
Şerh'âl- Viķâya
شرح الوقاية
(Arapça)*

Cilt eb'âdi: 26.5 X 17.3

Yazı eb'âdi: 19.3 X 13.2

Kenarları cetveli, ortası Selçuk tarzı şemseli, koyukırmızı meşin cildi varmış. İlk kapağı harâb bir hâlde mevcut; alt kapağı kopmuş; mukavva bir kapak eklen-

miş. Kâğıdı aharlı, fligranlı, kalın ve koyu samânî renkte. 201 yaprak. Her s.de 29 satır var. Baş tarafta 1.b- 2.a da Fihrist yazılı. 3.a da İsmîl'li Sâliha adlı birisinin vakfettiği yazılısa da nereye vakfedildiğine dâir bir bilgi verilmemiş. Birçok yazmalarla görülen bu çeşit yazılar, kitabın çalınmaması, satılmaması için yazılmış olsa gerek.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي جعل العلم اربع المتاجر والمكاتب
Başı: سواء كاتب المذبوحة اكثر او اقل
(3.b) (201.a)

*

تم الكتاب بعون الله وحسن توفيقه في اول شعبان من عام احدى وتسعم
En sonda kaydi var. Buna nazara 991 yılı Şâ'bân'ının ilk günü yazılması bitmiş-
رسنه مايه' ١٥٨٣ م.) . Bu Tetimmedeki ikinci satır, sözü yazılmış, kenara da 979
yılı kaydedilmişse de bunlar, kitabın yazılışını biraz daha eskiye ircâ' kasidiyla ya-
پیلان tasarruf ve tahriflerdir.

6918

*Ḩusayn b. Maś'ûd'âl- Farrâ'âl- Baġâvî (516 H. 1122 M.):
حسين بن مسعود الفراء البغوي
Maṣâbîh'âs- Sunna
مصالح السنة
(Arapça)*

Cilt eb'âdi: 27.5 X 18

Yazı eb'âdi: 21 X 12.8

Kenarları gömme cetveli, ortası, kabartma çiçek ve yaprak motifli gömme şemseli; şemsenin üst ve alt kısımlarında, içi çizgili, çiçek şeklinde beş gömme küçük yuvarlak bulunan koyukırmızı meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, sarı sa-
مانî renkte. 272 yaprak. Sahifelerde 17,18 ve 19 ar satır var. Yazı yer-yer değişik olmak üzere nesih.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وسلام على عباده الذين
اصطفى

فرغ هذه الكتاب الشريفة .... العبد الضعيف الفقير المحتاج
إلى رحمة الله تعالى نبي فقيه بن حبره فقيه بن مؤمن فقيه ....
في تاريخ سنة تسع مائون وثمان مائه
(271.b-272.a)

6920

*Abu'l- Kāsim b. Ebī- Bakr'īl-
Laytiyy'as-Samarkandī*
(VIII. Asr-ı Hicrī. XIV. M.)

ابوالقاسم بن ابی بکر الشیخ السمرقندی
Şerhu Talḥīṣ il- Miftāh fī'l- Ma'āni
wa'l- Bayān

شرح تلخيص المفتاح في المعانى والبيان
(Arapça)

Kitabın eb'âdu: 30.5 X 19.5

Yazı eb'âdu: 20.2 X 11

Yalnız şîrâzesi kalmış; kapakları kopmuş, 191 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. Yazı, ta'lyîki çâlar bir nesih. Baş tarafta 1.b-3.b de Fihrist yazılı; fakat yaprak, yahut sahîfe numaraları konnamamış. Metinde, hemen her sahîfede, sona dek, hâmişlerde tâzîhât var. Mukaddimede, "وكثيراً ما كان ينماج قلبي أن أشرح كتاباً... وقدرة الإمام أفضل المتأخرين وأكمل التسجّرين تلخيص المفتاح النسوب إلى الإمام العلامة عمدة الإسلام وقدرة الإمام أفضل المتأخرين وأكمل التسجّرين تلخيص المفتاح النسوب إلى الإمام العلامة عمدة الإسلام وقدرة الإمام أفضل المتأخرين وأكمل التسجّرين جلال الله والدين محمد بن عبد الرحمن القزويني الخطيب جامع دمشق" sözlerinden, bu kitabın, 739 H. de vefât eden (1338 M.) Celâleddin Muhammed b. Abdürrahmân'ın, Maâni ve Beyân'a dâir "Talḥīṣ al- Miftâh" adlı kitâbına şerh olduğunu anlamaktayız (Bk. Keşf-el- Zunûn; c. I; s. 473-479). 6. a da, "معز الحق والذئب غياث الإسلام وغيث..." medhetmektedir ki bu zat, 771 de (1369 M.), babası Muizzüddîn Ebû'l- Hasan Muhammed b. Gîyâsüddîn'in yerine geçen ve oniki yıl hükümet sürüp Temür leng tarafından Mâverâünnehir'e götürürlerek orda i'dâm edilen Gîyâsüddîn Kürt'tür (Halil Edhem: Dûvel-i İslâmiyye; İst. Millî Mat. 1345 H. 1927. s. 401-403; Şemseddin Sâmi; Kaamûs'ül- A'lâm; C. V; İst. Mihran Mat. 1314; s.3316). Buna nazaran Ebû'l-Kâsim b. Ebû-Bekr'îl-Leysî'nin, bu şerhi, 771 den sonra yazdığını anlamaktayız (Keşf-el- Zunûn, Leysî'nin vefât tarifini bildiremiyor; C. I; S. 475).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي أهمنا حقائق المعانى
و دقائق البيان
(14.b)

Sonu: لكن الله جلت حكمته قد وفقنا للاتمام وحقق لنا الفوز بهذا
المرام والحمد لله على التخلص من كتابة شرح التلخيص
ولرسوله افضل السلام نعم بلدية سرای ف ١٠٠٣

1003 Hieride (1594 M.) Saray kasabasında yazılan bu nüshânın müstensîhi, Temimme ve Ketebede, kendi adını anmamıştır.

6921

Şerhu Kanz'ad- Daķâ'ik
شرح كنز الدقائق
(Arapça)

Cilt eb'âdu: 20.2 X 15

Yazı eb'âdu: 14.2 X 7.5

Mukavva ciltli. Yazı nesih. Metin surhla; şerhler siyah mürekkeple yazılmış. 439 yaprak. Satır sayıları 19,21 ve 20.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد (Metin). هو الوصف بالجمليل
الاختياري سواتعلق بالفضائل اوبالفواضل
(1.b)

Sonu: و سهم للعلم فيقسم باق المال ثلاثة والحمد لله الذي بنعمته تم
(438.b)

*

Ali b. İsmâîl tarafından 1089 da yazılmış olan bu kitabın (439.a), şârihinin adını bulamadık. Metin, 710 da vefât eden (1310 M.) Ebû'l- Berekât Abdulla b. Ahmed'in-Nesefi'nindir ve adı, "Kanz'ad-Dakâ'ik"tur; fûrû'a âit bir kitap olup birçok şerhleri, şerhlerine ta'lyîkat vardır (Bk. Keşf-el- Zunûn; II; s.1515-1517).

6922

Kur'an-ı Karîm
قرآن کریم

Cilt eb'âdu: 15.7 X 10.5

Yazı eb'âdu: 9.5 X 5.6

Üstü bez kaplı, mukavva ciltli. 304 yaprak. İnce, aharlı, samânî renkte kâğıtlı. 1.b-2.a da alelâde tezhip var. S. kenarları surh, siyah ve altınyaldızlı cetvelli. Yazı nesih. Duraklar altınyaldızlı yuvarlaklarla gösterilmiş; seçâvendler surhla belirtiliş. Kenarlarda Cüz' v.s. işaretleri, yaldızla ve basît bir tarzda yapılmış. Süre başları altın safihalarla ayrılmış, süre adları yazılmamış. 1254 Cumâdelülâsında Kayseri'li Abdürrahman Kemâli tarafından yazılmış.

7007

*Ab'ul- Layt'i Samarkandi**Naṣr b. Muḥammad*

ابواللیث سمرقندی نصر بن محمد

(373-395 H. 983- 1004 M.)

Tafsır I. Cilt

تفسیر

(Arapça)

Cilt eb'ādi: 25.5 X 17

Yazı eb'ādi: 17.5 X 13.2

Kenarları ve sırtı meşin, muklapsız, üstüne kâğıt kaplanmış alelâde ciltli. 342 yaprak. Fligraklı, aharlı, koyusamânî renk kâğıtlı. Her s.de 23 satır var. Yazı Selçuk neshi. Âyet-i kerîmelerin üstlerine kırmızı çizgi çizilmiş. Âyetlerden önceki “قوله تعالى” sözü surhla yazılmış. Fâtiha Sûresinden XVIII. Sûrenin (Kehf) 110. âyet-i kerîmesinin sonuna dek (Bu kitap Mehmed Güneren'in hediyesidir).

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِاللَّهِ الْعُوْنَ وَالْعَصْمَةِ وَالْتَّوْفِيقِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ... بَابُ الْحَثِّ عَلَى طَلْبِ تَفْسِيرِ الْقُرْآنِ
قَالَ الْفَقِيْهُ أَبُو الْلِّيْثِ نَصْرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ السَّمْرَقَنْدِيِّ قَالَ
أَخْبَرَنَا أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ ... مِنْ أَرَادَ الْعِلْمَ

(I.b)

Sonu ve Ketelesi: حشو ذلك النور ملائكة يصلون عليه ويستغفرون له حتى يستيقظ والله اعلم بالصواب وصلى الله على سيدنا ونبينا محمد وآل الطيبين الطاهرين قدانتي الجمل الاول من تفسير ابواللیث السمرقندی رحمة الله على يد العبد الفقیر الى الله الكبير نصر الله بن محمد الاقسراني عفالة عنه وجمع المسلمين في عشرين من شهر صفر ختم باليمين والظفر سنہ خمسين وسبعمائة

(342.b)

“Mevlânâ M. Yazmalar Kataloğu” nun I.c.e de bk. s.41-42.

7008

Ķur'ān-ı Karīm(IV. Cüz²)

قرآن کریم

(Arapça)

Cilt eb'ādi: 35.7 X 24

Yazı eb'ādi: 21.2 X 15

Cildi, kenarları gömme safihalarla müzeyyen; gömme safiha içinde, üstte, güzel bir sülüsle kabartma olarak قال تبارك وتعالى “” dan sonra XVII. Sûrenin (İsrâ) 45. ve 46. âyat-i kerîmeleri, üstten sol, cüz'ün açılacağı yanda devâm ediyor; aşağı tarafa doğru 82. âyet-i kerîme başlayıp 106. âyet-i kerîme, arka safihada sona dek gidiyor. Üste doğru dönen safihada LXXV. Sûrenin (Kiyâme) 17-18. âyetleri var. Kapâğın arka kısmı da aynı tarza ve aynı âyetleri ihtiyâ ediyor. Miklapta, XVII. Sûrenin 45-46. âyet-i kerîmeleriyle 82. âyet-i kerîmesinin bas tarafı var. Üst ve alt kapaklıarda kabartma dal ve çiçek motifleri, ortada, içinde gül motiflerini muhtevi, beyzî ve üstü, altı madalyonlu şemse bulunan silme tezyinât var. Her iki kapağın iç ve orta safihaları tamamıyla altınyalıdırlı. Miklap da aynı tarza bezenmiş. Kapaklıların içinde, kenarlarda köşe-bentler, ortada aynı tarza şemse mevcut. Köşebentlerle şemsede, yeşil, lâcivert, surh zemin üzerine altınyalıdırlı gayet ince, güzel ve mütenâzür yaprak ve çiçek motifleri yapıstırılmış. Miklapın iç tarafında da aynı tarza, kenarlarda birer köşe-bent, ortada yarım şemse var. 18 yaprak. Kâğıdı fligraklı, gayet güzel aharlı, kalın ve koyusamânî renkte. Her s. de 11 satır var. Yazı sülüs ve nesih. Sahifelerin 1.6. ve 11. satırlar altınyalıdırla sülüsle yazılmış; öbür satırlar nesih. Harekeler ince, siyah mürekkeple; secâvendler surhla. Altınyalıdırla yazılan sülüs satırlar, cetveller hâriç, 12.3 nesih yazıları 9.3 boyda. Duraklar kenarları lâcivert çizgiyle tahrîrli altınyalıdırlı yuvarlaklar tarzında; içlerinde de lâcivert çizgiler, dişta, çizgilerin başlarında ufak yuvarlaklar, ortada surh bir nokta var. 1.b de fevkâlâde güzel, lâcivert, surh boyalarla ve altınyalıdırla yapılmış bir başlık mevcut; ortadaki altun zemin üzerine üstübeçle, kabartma ve sülüs yazıyla ”الجُّوْزُ الْأَرْبَعُونُ” yazılmış. 1.b, 2.a, 3.b, 4.a, 6.b, 7.a, 9.a, 10.a, 11.a, 12.b, 13.b, 15.a, 17.a da kenarlarla, çevresi lâcivert ve zırhlı dâirelerle ve altınyalıdırlı dâireyle çevrili, lâcivert zemin üzerine küçük ve altınyalıız ve surhla çiçek ve dal-yaprak motiflerini hâvi zer-nigâr bezentiler var. Cüz'ün muhettevâsi olan Âli İmran Sûresi 13.b de bitiyor; 7. satırdan sonra son âyetin son kelimesi, kenarı surh ve altı cetvelli, zemîni lâcivert safihanın ortasına, siyah mürekkeple, iki yanında ”سورة السَّاسَةُ” sözleri yaldızla yazılmış. Her s. de, nesihle yazılmış satırların yanlarında 8 mm. enlîligindeki kısma zer-nigâr tezhiple yaprak ve çiçek resmedilmiş.

*

Maalesef, bu fevkâlâde güzel cüz'ü temellük edenlerden biri, 5.b, 6.a-b, 8.a, 9.a, 10. b, 11. b, 13.b, 14.a, 16.a-b ve 17.b de, bâzı eksik kelimelerle yanlışları, bir ehlîne düzelttirmemiş, kendisi, kötü bir yazıyla düzelterek bu cidden bedîî esere ihânet etmiş. Kâğıt, yazı, cilt ve tezhip bakımından bu bedîiam VIII-IX. Asr-ı Hicriye (XIV-XV.M.) âid olduğunu sanıyoruz. Her bakımından, bir Osmanlı şah-eseridir.

7009

Aḥṭarī Muṣṭafā Ḳarāḥiṣārī
(986 H. 1578 M.):

اخترى مصطفىٰ قره حصارى

Aḥṭarī-i Kabīr
(Arapçadan türkçeye lügat)

اخترىٰ كبر

Cilt eb'ādi: 30 X 19

Yazı eb'ādi: 21 X 15

Ortası gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini havı, üstünde ve altında birer küçük madalyonlu şemseli, meşin, koyukahverengi ciltli. Cilt, hayli tâmir görmüş; kaplandığı kalın mukavva meydana çıkmış; sırtına meşin kaplanmış; şemsesi görünmez hâl gelmiş. 376 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, kalın, aşıksamâni renkte. 1. a da altınyaldızlı cetvel içinde Fihrist var. Babların altına yaprak numaraları konmuş surhla; aynı vaprakta müdever, içinde "بَنْدَهُ مُحَمَّدٌ" düşündür. "اى بارخدا يحق هستى" شش جیز مرامدفترستى "علم و عمل و فراح دستى" ایان وقین وتن "کیت'اسی ta'liykle yazılmış bir mühür var. Gene aynı s. de, Fihrist'in üstünde "صاحب الكتاب احمد اغا خزیمه دار دارالسعادة الشرife حاليسته" kaydı mevcut. 1. b de, lâcivert zemîne altınyaldız ve surhla yapılmış müzehhep bir başlık ve s. kenarında altın cetvel, karşı s. de aynı tarzda cetvelli. Öbür s. ler, tek surh cetvelle çerçeveli. Her s. de 29 satır var. Yazı güzelce bir nesih. Hâmişlerde ızahlar mevcut. İstinsâh eden, târih yazmamış. Fakat cilt, kâğıt ve tezhip bakımından IX. Asr-i Hieriye (XV. M.) aittir sanıyoruz.

Başı:
(1.b)

الحمد لله الذي شرفنا بالنطق والبيان

Sonu ve Ketebesi:

گوتورن بالغه ديرلر تمت الكتاب ....

كتبه الفقير الحمير ..... حسن بن مصطفى البروسوى

(376.a)

"Aḥṭarī-i Kebîr" denen bu kitap, İst. da Mat. Âmire'de 1302 H. de basılmıştır.

7010

يَمِينِي ءَاغْرِيَوْزِي

Yamīnī-i Ağribüzî (X. H. XVI. M.):

Faḍīlat-Nāma

فضيلت — نامہ
(Türkçe)

Cilt eb'ādi: 26.3 X 19.2

Yazı eb'ādi: 17.1 X 11.2

Alelâde ciltli; ilk yaprağı kısmen kopmuş; sonu eksik. 241 yaprak. Kâğıdı ince, son zamânın Avrupa kâğıtlarından; sarı renkli. Yazı güzel ve harekeli nesih. Başlıklar kırmızı mürekkeple yazılmış.

اول ياد ایده لم حى و قدیمی دی بسم الله الرحمن الرحيم
(1.b)

بزی شرک اهل مکرندن بری قیل قموا مؤمن مفسددن کیرو قیل
(241.b)

*

Bu kitap, Ali Haydar ve Ahmed Hızır tarafından, İstanbul'da, Cihan Matbaası'nda 1325-1327 yılında bastırılmışa da bu basım, yanlışlarla doludur. Yeminî, Fâtih'le çağdaş olan Otman Baba'ya uyan Hurûfîler tarafından, Otman Baba'nın yerine Kutub tanınan ve Bektaşîlerce Akyazılı Sultan diye anılan "İbrâhîm-i Sânî" ye mensup bir Hurûfî şâhidir (Bk. Faḍīlet-Nâme-i Cenâb-ı Şâh-i Vilâyet. Ali Haydar ve Ahmed Hızır Basımı; s.83). Alevilerce pek mûteber olan bu manzum eser, Hz. Ali'ye atîf ve isnâd edilen, akla-nakle ve târihe uymayan birçok hurâfelerle dolu bir eserdir.

7011

Ḩāfiẓ-ı Ṣîrâzî

Şams-ad-dîn Muhammed 719 H. 1389-1390. M.):

حافظ شیرازی

Dîvân

ديوان

(Farsça)

Cilt eb'ādi: 28.5 X 16.4

Yazı eb'ādi: 22.2 X 11.5

Alelâde ciltli. 120 yaprak. Her s. de 17 satır, her satırda bir beyit var. Şiirlerin başlarına yazılıan "غزل ، قطعه ...." gibi başlıklar kırmızı mürekkeple ya-

E.5

zilmiş; mürekkebi solmuş. Kâğıdı, son çağların Avrupa kâğıdı. Yazısı rîk'a. Bilhâssâsa baş taraftaki şîrlerin hâmişinde fzahlar var. Bâzi gazellerin hâmişeye yazılmasından anlaşıldığına göre bir başka divandan da faydalانılmış.

الا ياهها الساق ادر كأساً وناولها
Başı: كه عشق آسان نمود اول ولی
افتادمشكلاها

(2.b)

من سرّدل خويش بتوکى كويى جون عالم اسرار خفیات توپى
Sonu: (120.b)

*

120. b de şöyle bir Tetimme yazısı var: "خواجہ محمد شمس الدین المشهور بحافظ الشیرازی قدس الله روحه سنه ۱۲۳۳ ۷ حزیران"

Yazanın adı yok. Bu yazının altında, kırmızı mürekkeple ve gene rîk'ayla, "بُوكَاب سَيَاه شَاهَاهَه دَه بَاب سَرْعَكَرِيدَه خَنَام پَنِير اوشندر المَرْ (؟ المَقْبَ)" da da, bir başka yazıyla ve gene kırmızı mürekkeple "رَفَعْت بَكْ افتَدِي بْنَ سَامِيَّ باشا" yazılmış ve bu kayda, "صلاح الدين" imzası atılmış.

7014

Muhammad b. Farâmerz b. 'Alî (Munlâ Husrev)
(885 H. 1480 M.):

محمد بن فرامرز بن على (منلاخسو)

Durar'al-Âhkâm fi Şârhi Ȣurâ'l-Âhkâm

درر الحكم في شرح غور الأحكام

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 26.4 X 17

Yazı eb'âdi: 19.5 X 10.5

Miklaplı, ortası şemseli, kenarları ve şîrâze kısmı tâmir görmüş, üstü bez kaplanmış ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, koyusamânî renkte. 266 yaprak. İlk ve 2. sahûfelerin (1. b-2. a) kenarları siyah ve altın yaldızlı çerçeveli. İlk yaprakta güzelce müzehhep başlık var, fakat yaldız ve renkler solmuş. Aynı yaprakta temelliük kayıtları ve üç mühür mevcut. Öbür s. lerde cetvel yok. Metnin üstleri surhla çizilmiş. Yazı ta'lyik. Hâmişelerde tavzihât var; bunlar da ta'lyikle yazılmış.

الحمد لله الذي احکم احکام الشرع القويم بمحکم كتابه.....

Başı:
(I.b)

Sonu:

ليس الغرض الاصلى من هذه الكلمات التمدح بل الامتثال
بما يفهم من قوله تعالى واما بمعنة ربك فحدث وقدوخ الفراغ
من تأليفه يوم السبت الثامن من جمادى اولى سنه ثلث وثمانين
وثمانائه وقد كانت البداية في يوم السبت الثامن ذى القعدة
سنه سبع وسبعين وثمانائه على يد اضعف عباد الله تعالى
واحوجه الى رحمته مؤلف الكتاب محمد بن فرامرز بن على
عاملهم الله تعالى بطريقه الخفي الجلى الحمد لله على التوفيق

تم

تاريخ الكتابه

٩٥٥

(266.a)

*

Tetimmeden anlaşıldığı gibi Munla Husrev, kendi eseri olan "Ćurar'al-Âhkâm,"^a yazdığı bu şerhe 877 Zi'l-Kâ'desinde başlamış (1473 M.), 883 Cumâdelülâ'sında (1478 M.) tamamlamıştır. İstinsah târihi 955 tir. Bu kitabını Müellifin elyazısı nüshadan istinsâh ettiğini sanıyoruz.

7015

Şam^c
(1009 H. den; 1600-1601 M. sonra):

شمعي

Şârî-i Gulistân

شرح گلستان

(Farsça-Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21 X 14.5

Yazı eb'âdi: 15.5 X 10.2

Tâmir görmüş, alelâde, miklapsız meşin ciltli. 156 yaprak. Her yaprakta 20 satır var. Kâğıdı fligranlı, aharlı, koyusamânî renkte. Yazı rîk'a. Metinlerin üstlerine kırmızı çizgi çizilmiş. Kenarlarda hâzi düzeltmeler var. Baş tarafı eksik. Dibâce'den başlamakta.

Başı:
(1.b)

Sonu: بوجمله دن صکرا انك صاحبی ايچون مغفرت طلب ايله تم
هذا الكتاب بعون الله الملك الوهاب في قلعة اغريبيوزي في
قرب وقت الظهر في يوم الپنجشنبه في اربع يوما من ماه ذى
الحجه سنه ثمان وثمانين والفقير

(156.b)

*

Tetimme, istinsâh edenin pek bilgisiz biri olduğunu açıkça göstermektedir.

7017

Macmû'a
مجموعه

Cilt eb'âdi: 21.2 X 15

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Ortası gömme ve basit şemseli, kenarları cetvelli, yumuşak deri ciltli. Kâğıdı
aharlı, aşıksamâni renkli, fligranlı. Yazısı muhtelif. 141 yaprak. Satır sayıları değişik.

I) Calâladdîn-i Davvânî (908 H. 1502 M.): جلال الدين دوان

Risâla . (Arapça). Yazısı ta'liyk. Sahîfe kenarları surh cetvelli.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم قال النبي صلى الله عليه وسلم ستفترق
أمتى ثلث وسبعين فرقة

(2.b)

Sonu: ورزقك العمل ما يحب ويرضى. تمت فحدقت العشاء في
مدرسة الخادم من يد الفقير محمد بن ابراهيم القره بخارى

(3.b)

*

II) Hâdimî Abû-Sâ'îd (1176 H. 1762 M.). خادمي ابوسعيد

Risâla fî Hakk'âl-Basmala (Arapça) رساله في حق البسمله

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي وعد من ذكره بين
الملائكة المقربين

(4.a)

Sonu:

بحرمة رسمك العظيم وذكرك الكريم

(9.b)

*

III) Calâladdîn Muhammed b. 'Abdarrahmân'âl-Çazvînî (Haîbü Damaşk. 739 H. 1338 M.):
عبد الرحمن القزويني (خطيب دمشق)

Talhîş'al-Miftâh fî'l Ma'ânî wa'l-Bayân (Arapça). تلخيص المفتاح في المعانى والبيان

Başı:

الحمد لله على ما انعم

(10.a)

Sonu:

يظهر ذلك بالتأمل مع التذكرة لما يقدم

(77.a)

(Muştâfâ b. Muştâfâ'l-Kunavî adlı birisi yazmış, ketebede târih yok. Yazı güzel
bir nesih; birçok yeri harekeli. Satır aralarında ve kenarlarda tavzîhât var.)

*

IV) Muhammad-i Marâşî (Şaçaklı-Zâda. 1145 H. 1732 M.): محمد مرعشى (صاحب زاده)

Valâdiyya ولديه (Arapça).

Munâzara'ya âit bir risâle.

Başı:

بسم الله وبحمده وصلاته و (böyle) وسلام على رسلي يقول
البائس الفقير محمد المدعو بساجقلى زاده

(78.a)

Sonu:

والحمد لله الذي بعزته وجلاله

(91.a)

(Bundan önceki risâlenin yazısıyla. Ketebesi yok. Sahîfe kenarlarında ve satır
alarında ince ve nesih yazıyla tâzîhât var.)

*

V) Abû-Muhammad 'Abd'Allâh b. Muhammâd'al-Ansâriyy'al-Andalusi (Abu'l-
Cayş'al-Ansâriyy'al-Mâgrîbi. 549 H. 1154 M.)
ابو محمد عبد الله بن محمد الانصاري
الاندلسي

'Arûdu Andalusi (Arapça). عروض اندلسی

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم قال الفقر إلى الله الغنى عزوجل أبو^{هـ}
عبد الله محمد المعروف بـأبي جيش الانصاري الاندلسي احمد
الله واتوك عليه

(91.b)

Sonu: منجزو عده جانب من عنادي تمت الكتاب بعون الله تعالى

(96.a)

(Bu risâle de aynı yazıladı. Bahirler, vezinler surhla yazılmıştır. Satırlar arasında, kenarlarda tâzîhât var. Yazıldığı târih ve yazarın adı yok. 93. a ya, bahirleri ve vezinleri gösterir bir kâğıt eklenmiş. Risâlenin kenarlarında, dâireler tarzında bâhirler ve vezinlere âid izâhât mevcut.)

*

VI) 96. b-97. b de Büşîrî'nin Kasîde'sini öven türkçe bir şiir var. 97. b nin kâşifesi (Müşîr'i), 98. a nin ilk sözünü tutmuyor; aradan sahîfeler eksilmış. 98. a-b de II. Sûre'nin (Bakara) 253. âyet-i kerîmesine âit tefsir yazılı. Arapça. 99. b de de Kurbana âit arapça bir tâzîhât var.

*

VII) 100. b de arapça "Hadîs-i Erbaân,, başlamış. Kötü bir Avrupa mürekkebiyle ve rik'ayla yalnız bu sahîfeye yazılmış. 101.b-104.b de "Ashâb-ı Bedr,, e âit arapça bir kasîde var; aynı yazıyla ve mürekkeple yazılmış. 105.a-106.a da, arapça ve nahve âit bâzı arapça izâhât var.

*

VIII) Şamsîyya at-Taşavvûrât (Arapça) شمسية التصورات

Başı: ورثته على مقدمة وثلاث مقالات

(107.b)

ان يخترز عن استعمال الفاظ عربية وحشية غير ظاهرة الدلالة
بالقياس الى السائل لكونه....

(113.a)

(Ta'liyk yazıyla yazılmış; hâmişte hâsiyeler, izâhâtlar var. "Keşf-el-Zunûn Zeyli,, nde, "Şârhu Şâmsiyât'al-Kâtibî,, maddesinde, Kuğbâddîn Mâhmuûd b. Muhammâd-ar-Râzî'nin Mantık'a dâir kitabından, bu kitabı yazılan hâsiyelerden bahsedilmektedir. İhtimâl, bu hâsiyelerden biridir; İst. Maârif Mat. 1366 H. 1947 M.).

*

حكم فيها ثبوت "،، المقالة الثانية في القضايا وحكمها" ،، diye başlayan (115.a), ،، diye biten (118.b) Mantık'a âit arapça bir kitaptan alınan nesihle yazılmış bir yazı.

*

X) İstââre ve Mecazlara âit bir Risâle (Arapça).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم يقول العبد المفتقر إلى الطاف ربه
الخفية عصام الدين بن محمد حفهما مغفرته الجليلة

(122.b)

Sonu: وذلك ان يجعل الجمع قرينة في مقام شده الاهتمام بالايضاح
الحمد لله على تمام الاصياغ بعد الكلام المحتاج الى المصباح
ونرجوا الانتظام في سلك دعاء الطلبة الصالحة في الصباح
والروح تمت النسخة الشريفة بعون الله تعالى

(135.b)

(Nesih yazıyla.)

*

XI) Aynı mevzû'da noksan bir Risâle (Arapça-Türkçe).

Başı: الحمد لله رب العالمين وبعد فاقول.....

(136.a)

Sonu:

(141.b)

والآ فتحيبلية نحو اظفار المنية

(Nesihle yazılmış olan bu risâlenin son s. inde kâşife, "نشت بلان" "sözü.
Bundan sonra da yazı yok. Noksan.)

7018

*Muhammad b. Muhammad b.
Muhammad'al-Cazarî
(833 H. 1429-1430 M.):*

محمد بن محمد بن محمد الجزرى

Tâhibîr'at-Taysîr
تحبير التيسير
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.2 X 15.5

Yazı eb'âdi: 15.3 X 9.2

Sirt meşin, üstüne ebrîli kâğıt kaplanmış, mîklaplı mukavva ciltli. Mîklabı cilde bağlayan yeri meşin. Kâğıdı fligranlı, aharlı, koyusamânî renkte. 103 yaprak. Her yaprağında 19 satır var. Yazı nesih. Dikkati çekmesi gereken yerler, remizler, surhla yazılmış. Kenarlara surhla düzeltmeler yapılmış, matlablар düşülmüş.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم ..... محمد بن محمد
الجزری مَدَ الله تَعَالَى ظلَالَ افَادَتِه وَارْشَادَهُ الْحَمْدُ عَلَى تَبَيِّنِ
(1.b) ... التيسير

Sonu: فِي جَمِيعِ ذَلِكَ اسْتَغْنَاءَ عَنْهَا فَاعْلَمُ ذَلِكَ مَوْقِعًا لِطَرِيقِ الْحَقِّ
وَمَنْهَاجَ الصَّوَابِ لِمَنْ سَأَلَ اللهُ تَعَالَى وَبِاللهِ التَّوفِيقُ
(103.a)

*

103. b de Tekbîre dâir, Şâtiûbi'den arapça izâhât var. "Taysîr," 444 H. de (1052 M.) vefât eden Abû-'Amr 'Utmân b. Sa'îd b. 'Utmân'ad-Dâni'nin Kirâât-i Seb'a dâir kitabıdır. Cazârî, bu kitaba üç kirâat daha ekleyip bu eseri meydana getirmiştir (Bk. Keşfî-Zunûn; I, s. 520).

7019

Rûdâ'i Ahmad'al-Bahisnî
(XI. Asr-i Hierî. XVII. M.):

رضائى احمد بن احمد البهنسى
Manzûma²-i 'Akâ'id Şârhî
منظومة عقائد شرحى
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 25 X 13.3

Yazı eb'âdi: 13.6 X 8.2

Sırtı meşin, üstü bez kaplı mukavva ciltli. Kâğıdı aharlı, açık renk samânî renkte. Her s. de 14 satır var. Bâzı s. lerin kenarlarında tavzîhât var. Yazı güzelce bir nesih. 127 yaprak. Manzûme, 3. b-108. a yapraklarında. Manzûmenin beyitleri surhla yazılmış.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَّعَنَّهُ تَبَرَّكَ ابْتِدَاهِهِ خَدَانَكَ اسْمِي لَا يَقْدِرُ ادَاهِهِ
(3.b)

بِنَهِ اللَّهِ تَعَالَى نَكَ رَحْمَنَنَدَ امِيدَكَ كَسْمَهِ اعُوذُ بِاللَّهِ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ أَنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذَّنْبَوْ جَمِيعًا أَنَّهُ هُوَ لِغَفْرَانِ الرَّحِيمِ
صَدْقَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .... قَدَّمْتُ هَذَا الْكِتَابَ الشَّرِيفَ مِنْ يَدِ
عَبْدِ الْضَّعِيفِ....السَّيِّدِ مُصطفِيِّ الْلَّطْفِيِّ بْنِ حَافِظِ
احْمَدِ الْقَنْوِيِّ.... فِي رَبِيعِ الْأَوَّلِ ١٣٢٧

(108.a)

*

"Manzûma²-i 'Akâ'id",
كلید بسمله گلزار علمك رواجى رونقى بازار علمك

beytiyle başlıyor (4.b-5.a),

اميدك كسمه رحمتندن رضائى
گناهك بسبتون طوتسه فضائى
مظومة اسحاق زنجانى شرحى " "

beytiyle bitiyor (107.b-108.a). Kitabın başında, surhla

yazılmış. Şârif, manzûmenin vezninde olmak üzere 30 beyitlik bir mukaddimeyle şerha başlamakta. Bu beyitlerde,

<p>توقادنی اسحاق افندي وزنجان متالین کورمدى کیمسه عجمدە علوّشاننى ایلک تذکر انگله بیلنور قدرى علومك آن جمع اليمز هر بر رسائل</p> <p>.....</p> <p>کان علة الغایه دعاسی بونظمك شرحينه صرف ایتدى ذهنى</p>	<p>بولاردنصرکە معلوم اوله اى جان فحولینىدۇن صايىلمىش ايدى رومدە ضبا ألقلوبن ايتسە ك تفكىر دخى نظم العلومى وارفحولك اصولى دىننە نظم ايتمىش مسائل</p> <p>.....</p> <p>دخى بعضى احبا الماسى بو احمد بن احمد البهسى</p>
--	---

beyitleriyle Tokat'ın Behisni kasabasından olan Ahmed b. Ahmed, Tokatlı İshak'ın Usûl-i Dîn'e, yâni akaide âid olan manzum risâlesini şerhettigi bildirmektedir (3.b-4.a). "Osmanlı Müellipleri", İshak b. Hasan-ı Tokaâdî adlı bir zâtun, "Şarhu Cilâ'ül-Kulûb, Manzûme-i Tertîb-ül-Ulûm, Manzûme-i Akaaid" adlı risâleleri olduğunu bildiriyor ve bu zâtun "Manzûme-i Akaaid'i, 1098 Hierfide (1686 M.) tamamladığını, 1100 de (1683 M.) vefat ettiğini kaydediyor (c. I; s. 231). Bu mensûr şerh, bu zâtun şirinin şerhdir.

*

§108.b-110. a da, hierf 1265 te (1848 M.) ölen Kuddüsî Ahmâd'in (Hâl terc. için "Osmanlı Müellipleri" ne bk. C. I, s. 150),

سالكا دىلە بى دىيم سىكا بى خوشجه راز چون كر كلودر بغايت ايله كوكىلدە راكى
beyitiyle başlayan ve her isteyene Tevhîd Kelime'sini zikre ruhsat verdiğine dâir 26
beyitlik manzum "İcâzet-Nâme,, si var.

§110.b-227.a da "Terceme-i Kelâm-ı Erbaîn-i Hz. Aliyy'ül-Murtazâ Radiyallâ-hu anh" başlığını taşıyan ve Hz. Emîr'ül-Mü'mînîn'in (A.M) kırk sözünün türkçe-ye çevirisinden meydana gelen kitap var. Bu kitabın sonunda, "كتبه الفقير الحفير ذي" العصيان المترف بالعجز والتقصان احتاج الى رحمة رب الرحمن مصطفى بن احمد معلم الصبيان المعروف kaydi mevcut. Bu risâlenin, başlangıçta, mütercimin adı anılmadığı düşünülsünse, yazana âid olduğuna hükmedilebilir. 117.a-118.a yaprakları boş, 118.b-125.b de "مصطفى اللطفي بن حافظ احمد القوى" tarafından 1318 de yazılmış olan başlıklı türkçe bir risâle var. Bütün bu risâleler, aynı yazıyla. Hepsi de "Rûda?" mahlası Lutfî Mustâfâ'nın yazısı. 126.a-127.b de namaza dâir rîk'ayla yazılmış bir yazı var.

7020

Gazâlî Muhammad b. Muhammed
(Abû-Hâmid. 505 H. 1111. M.):

غزالی محمد بن محمد (ابو حامد)

Bidâyat'âl-Hidâya

بداية الهدایة

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 18.2 X 13.5

Yazı eb'âdi: 15.4 X 9.7

64 yaprak. Fligranlı, aharlı, kalın kâğıtlı. Yazısı kötü bir nesih. Bâzı s.lerin kenarlarında izahlar var. Bâzı yerlere, bilhâssa duâlarda hareke konmuş. Başlıklar surhla. Sağ taraftaki s. lerin başlarına, arapça gibi yazılışlar yazılmış ve böylece kitap, fal kitabı hâline konmuş.

بسم الله الرحمن الرحيم رب تتم بالخير الحمد لله حق حمده
(3.b)

والنعم الدائم في جوار رب العالمين تمت بداية الهدایة بحمد الله و توفيقه كتبها العاصي الذليل عبد المزيد بن ابيبيكى .....
سنة اربع واربعين وثمانمائة رجب

(64.b)

7021

Vukûf ?

و قوف

Kitâbu Sacâvandî

كتاب سجاونندى

(Farsça-Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.9 X 14.3

Yazı eb'âdi: 14.6 X 10.1

Miklablı, sırtı ve kenarları meşin, mukavva ciltli. Meşinler kopmuş, yalnız cilinin birası kalmış. Kâğıdı fligranlı, aharlı sarı renkte. 65 yaprak. Her sahifede 14 satır var. Yazı nesih. Mukaddimesi farsça. Mukaddimeden sonra arapça devâm

etmekte. gibi sözlerle remz harfleri surhla yazılmış. Âyetlerin üstleri surh çizgiyle çizilmiş. Mukaddimedede, "خواجہ امام اجل صدر الاسلام والمسلمین" "قوله تعالیٰ" و "خواجہ امام الرمان ابو جعفر بن طیفور السجاونی قدس الله روحه وقوف رابع مرتبه شمس العارفین امام الرمان ابو جعفر بن طیفور السجاونی قدس الله روحه وقوف رابع مرتبه "نهادست....." diye Ebû-Cafer Secavendî'den bahsedilmektedir. (2.b).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله حمداً يكأ في نفسه ويترى
مزيده الناس لك ل والناس وصل الله على سيدنا محمد والله
الظبيين الطاهرين

(2.b)

Sonu ve Ketebesi: تمت كتاب وقوف السجاوندی رحمة الله عليه على يد العبد:
الضعيف المحتاج الى رحمة رب اللطيف سید حسین بن سید
محمد البغدادی ف اواسط ذی الحجه المبارك فی يوم جهار شنبه
في وقت الزوال فی خمس عشر سنہ سبعین وتسعمائے

(65.a)

*

("Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu" nun I. cildinin 31-32. sahifelerine de bakınız.)

7022

Muhammad b. Pîr 'Aîî (Birgili 981 H. 1573 M.)

محمد بن پیر علی برکیل

At-Tariqat' al-Muhammadiyya

الطريقة الحمدية

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20 X 11,8

Yazı eb'âdi: 14,1 X 6

Cildi kopmuş. Şirâzeden de ayrılmış, perişan bir hâlde.

169 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, ince, samânî renkte. Metin 6. b de başlıyor. Bu sahifenin başında alelâde müzehhep bir başlık var. Yazı nesih. 1.a - b de Birgivî'nin arapça hâl tercemesi, 2.b-3.a da "عند المنظوم في ذكر أفضلي الرؤوم" başlı-

ğını taşıyan ve mesnevî tarzında "mefâilün, mefâilün, feâlün" vezinde gene Birgivî'nin muhtasar hâl tercemesi, 3.a da gene Birgivî'ye manzum arapça bir medhiyye var. Sahife sonunda "كتبه القبور الشيخ محمد الشوقى" yazılı. 4.b - 5.a da "Tariqat' al-Muhammadiyye"nin fihristi, 5.b de, kitapta geçen hadis kitaplarının remzleri yazılı. Remzler, surhla yazılmış.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي جعلنا امة وسطاً خير ام
(10.b)

Sonu ve Ketebesi: والحمد لله رب العالمين تم تصنيفه بعون الله تعالى وتوفيقه ليلة
الاربعاء السابع عشر من شعبان سنہ ثمانین وتسعمائے تم کلام
المصنف هبنا سنہ ۱۰۷۵

(65.b)

*

"كتب وقائلت هذه النسخة الشريفة عل نسخة صحيحة التي قوبلت من نسخة المصنف التي كتبها مؤلفها بيده الشريفة"

Bu sahifenin sonunda, sol kenardaki kaydından anlaşıldığı gibi bu nüsha, Birgivî'nin elyazısı nüshadan istinsâh edilmiştir. 166.a da "عمر بن محمد الروي" tarafından 1125 Muharrem'in yedinci Cuma gecesi yazıldığı (1713 M.) mukayyet olduğuna göre, musannîn nüshasından, 1075 te (1664 M.) istinsâh edilmiş nüsha esas tutularak Ömer b. Muhammed tarafından 1125 te yazılmıştır. 166.b-169. b de, kitaptaki hadislerin bir kısmının metinleri yazılmıştır.

7023

Hibat'Allâh b. Salâma b. Naşr

(410 H. 1019 M.):

هبة الله بن سلامه بن نصر

An-Nâsihi' wa'l-Mansûh

التاسخ والمنسوخ

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21 X 15

Yazı eb'âdi: 15,3 X 7,2

Kâlin yapıstırılmış cilt. Kitabın kâğıdı fligranlı, aharlı, bazı yaprakları koyu, bâzları açıksamânî renkte. 30 yaprak. Yazı ta'liyk. Her s. de 19 satır var.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم اخبرنا الشيخ امام العالم الورع شيخ
الاسلام رضي الدين ابو طاهر بن محمد بن ابراهيم بن مهران

رضي الله عنه ..... قال الشيخ ابوالقاسم هبة الله بن سلامة
بن نصر بن علي المفسر رحمة الله عليه الحمد لله الذي هدانا
لدينه ....

(1.b)

Sonu ve Ketebesi: وتسأل الله المنفعة به في العاجل والآجل انشا الله تعالى .....
في وقت العشاء لسنة ١٠٣٠ ..... على يدي العبد الضعيف
المحتاج الى رحمة ربه اللطيف مصطفى بن محمد .....

(30.b)

7025

'Abd'al-Hamîd b. 'Abd'ar- Rahmân'âl-Angûrî
(VIII. Asr-ı H. XIV.M.):

عبد الحميد ابن عبد الرحمن لا نگوري

Sîlkâl-Cawâhir
سلك الجوادر

(Arapçadan farsçaya manzum lûgat)

Cilt eb'âdi: 18.5 X 13

Yazi eb'âdi: 15.2 X 11

Sırtı bez, üstü ebrîli kâğıt kaplı mukavva ciltli. Kitap, cildinden kopmuş. Kâğıdı, başta ve sonda, sahîfelerin alt uçları yırtılmış, az aharlı, sarı renkte. 39 yaprak.
2.a - 37. b de yazı, Selçuk neshî karakterini göstermektedir.

Başı:

الحمد لله زين الانسان بالرأس والرأس بالانسان

(2.b)

Sonu: ..... (Yirtılmış) بسال هفتتصد وپنجاه هفت اندر بامامش
رسانیدی بعون خالقی (böyle) يزدان

(37.b)

*

Yaziya ve kâğıda nazaran, devrine aittir. Nâzîm, adını Mukaddimede, "چنین کوید" "ناظم این جواهر طاهرہ وقابل این ایات ظاهرہ المقر علی ذنوبه الكبيرة والمعترف علی ذنوبه الكثرة عبد الحمید بن عبد الرحمن لا نگوری اصلح الله تعالی عاقبتہما diye açıklıyor (2.b "Keşf el-Zunûn" a da bk. II, s. 997).

7026

'Ukûdu Manzûma min Sunanî
Sayyid'al-Mursalîn

عقود منظومة من سنن سيد المسلمين
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.2 X 14.5

Yazi eb'âdi: 14 X 7.2

Sırtı, kenarları, miklabı meşin, üstüne kâğıt kaplanmış mukavva ciltli. 127 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açıksamâni renkte. Yazı ta'liyk, "Fasl" lar surhla zulmüştür.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي دلنا على معرفته
بالشهاد والأعلام
(1.b)

واربعه أشهر يقول لعنة الله على ولدي (والدى ؟) تمت
الكتاب بعون الله الملك الوهاب في مدرسة البيضاء في يد عبد
الله ابن شعبان غفران الله له ولولالدى وللمؤمنين والمؤمنات تاريخ
سنن ثلث وتسعون ألف

*

Sünnete tahrîs, ta'lîm ve taallümdeki sünnetler, Kur'ân'ın faziletleri, okurken
riâyeti gereken edebler yazılrken korunması gereken edebler, tahâret'in, guslûn,
teyemmüün, namazın, ezâmin, mescide giriş-cıkışın, cemâatin, namaz kılan kişi-
nin, Cuma gününün, helâl kazancın v.s sünnetleri anlatılmaktadır. Müellifine dâir
bir sarâhat, yahut işaret bulamadık.

7040

*Nāṣir'ad-dīn Abū-Sa'īd
‘Abd’Allāh b. ‘Umar’al-Baydāvī
(568 H. 1286 M.):*

ناصر الدين ابوسعید عبد الله بن عمر البيضاوی
Anwār’at-Tanzīl wa Asrār’at-Ta’wīl
انوار التنزيل واسرار التأويل

(I. cild. Arapça)

Cilt eb’âdi: 25.6 X 17

Yazı eb’âdi: 15 X 8.7

Fâtiha Sûresinden XIV. Sûrenin (İbrâhîm) 52. âyet-i kerîmesinin sonuna dek. Kenarları gömme cetveli; ortası, üstü, altı, gömme noktalardan meydana gelmiş madalyonlu, içinde kabartma çiçek ve yaprak motifleri bulunan şemseli, alt kapağı kopolmak üzere, koyukirmizi renkli meşin ciltli. Kâğıdı fligranalı, açıksamânî renkte, aharlı. 332 yaprak. Her s. de 27 satır var. Her sahîfeden kenarları tek surh cetvelle çerçeveli. Yazı nesih. Âyetler, ekseriyetle surhla yazılmış; bâzlarının üstleri surh çizgiyle çizilerek belirtilmiş. Sahîfe hâmişelerine ince ve ta’liyk yazıyla tavzîhât var. Baş tarafaktaki sahîfe numarası konmamış yaprakların ikincisinin b yüzünde Fîhrîst yazılı.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي نزل الفرقان على عبده

(I.b)

Sonu: من قراء سورة ابراهيم اعطي من الاجر حسنات بعدد من
عبده الاصنام وعددهم لم يبعد

(332.b)

İstinsah târihi ve müstensîhi kaydedilmediğine göre öbür ciltlerinin de bulunduğu anlaşıyor. İstinsâh târihi herhâlde son cilde olacak. Cilt, yazı ve kâğıt bakımından X-XI. yüzyıla aittir sanıyoruz (XVI-XVII M.). “Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu’nun I. c. inin 13-16. s. lerine de bakınız.

7044

*Abū-Hâmid Muḥammad b.
Muḥammad’al-Ğazâlî
(505 H. 1111 M.):*

ابوحامد محمد بن محمد الغزالى
Mişkât’al Anwâr fî Laṭā’if’al-Âjbâr
مشكاة الانوار في لطائف الاخبار
(Arapça)

Cilt eb’âdi: 34.4 X 20.5

Yazı eb’âdi: 26.6 X 11.4

Sırtı, kenarları meşin kaplı, boyalı mukavva ciltli. 134 yaprak. Her sahîfede 29 satır var. Yazı kötü bir ta’liyk. Baştaki yaprağın b yüzüyle 1. a da Fîhrîst var. Fîhrîstte, kitabın 48 bâba ayrıldığı, bu babların İstîâze, Besmele, Îman ve İslâm, Kelime-i Tevhid, Hamd ve Tesbîh, Hz. Muhammed (S.M), Mi’râc, Mu’cizeleri, Salavât, Kur’ân, İlim ve Amel, Melâikî ve Rûh, Peygamberler, Tövbe ve İstiğfâr.... gibi bahislerre tahsîs edildiği bildirilmekte.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ الْعُونِ الْبَابُ الْأَوَّلُ فِي الْعُونِ قَالَ
اللَّهُ تَعَالَى أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ قَالَ أَهْلُ الْمَعْرِفَةِ هَذِهِ
الْكَلْمَةُ وَسِلْيَةُ الْمُقْرِبِينَ وَاعْتِصَامُ الْخَائِفِينَ

(I.b)

قوله عم حفت الجنة بالملکاره وحفت النار بالشهوات تمت
المشكّات الانوار بعون الله الملک العزيز الغفار من يد العبد
الضعيف يحتاج الى رحمة الله الكريم السtar سيد غازى بن
ابوالغازى بن اقبولاط اغا في يوم الثامن عشر من شهر ذى
القعدة في يوم شنبه وفي وقت الزوال وفي تاريخ سنة ١٢٥٠

(134.b)

*

“Keşf’el-Zunun”, bu kitabın Gazâlî’ye ait olmayı ondan nakledildiğini, sonraki sâflılere ait olduğunu bildiriyor. Bab sayıları, “Keşf” e uymakla berâber başlangıç cümlesi, bu kitapta yok (c. II, s. 1693).

7045

Macmū'a-i Fatāvā

مجموعة فتاوى

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21.8 X 14.5

Yazı eb'âdi: 14.8 X 8.8

Cildi harap meşin, Mıklabı kopmuş. Fligranlı, ince, beyaz kâğıth 304 yaprak.
143. b sonuna dek nesih; sonrası ta'liyk; son kısım gene nesih.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كِتَابُ الطَّهَارَةِ طَبْرَاقُ ابْرِيقِ ايلَهِ دَمُور
ابريقدن وضوعده (وضؤده) قنفسي اولى در

(İlk s. nin b yüzü)

Sonu:

سنگلہ اجرت اندم ویرم دیگھ قادر اولورمی الجواب اویاز

(304.a)

*

304. a da 1182 yılında (1768 M.) yazıldığı kayıtlı. Yazanı belli değil.

7046

Macmū'a

مجموعه

Cilt eb'âdi: 24.4 X 17

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Sırtı meşin, mukavva, harap ciltli. 55 yaprak. Yazı ve satırlar muhtelif. İçinde
şu risâleler var:

I) Muhammad'al-Ma'rûf bi Abî'l-Cayṣ' al-Anṣâriyy' al-Andalusî
محمد المعروف بـأبـيـالـقـائـسـيـالـأـنـصـارـيـالـأـنـدـلـسـيـ

Risâlat' al-Arûd (Arapça)

Başı:

قال الفقير إلى الله الغنى أبو عبد الله محمد المعروف بـأبـيـالـجـيـشـالـأـنـصـارـيـالـأـنـدـلـسـيـالـمـغـرـبـيـالـأـمـدـالـلهـوـاتـوـكـلـعـلـيهـ

(I.b)

البحر المدارك اصله فاعلن ثمان مرات تمت الرسالة بعون
الله الملك الرؤوف سنة ٣٠٤ (1304)

(7.a)

II) Fâl-Nâma فالنامه (Türkçe). İbn 'Arabî'ye atfedilmiş (Türkçe).

يوجد ولرده مسطور اولان حروفات

(7.b)

Sonu: ملول اوله بل کبی اغليه السيد حافظ على افتدى يازدي بونی
كمسه ماتي (مانع) او ليسون ١٣٠٤

(20.a)

*

III) Sayyid Muhammed Sa'îd (Karâhusârî Hasan Paşa-Zâda. 1159 H. 1746 M.)
سيد محمد سعيد (قره حصارى حسن باشا زاده) :

Şârh' al-Âdâb li'l-Galanbâvi: (Arapça) شرح الا داب للكلنسوي

الحمد لله ذي الجلال والاكرام

(22.b)

اذالمناظرة معه محلة بغرض المناظر ومفتوحة لفائدها والحمد لله..

(52.b)

*

Gelenbevî İsmâîl'in (1205 H. 1790 M.) Âdâb'a dâir eserinin şerhidir.Bu şerhin
matbû olduğunu "Osmanlı Müellifleri" bildiriyor (İst. Mat. Âmire-1333; I, s. 327).

*

كتلبو اسعيل IV) Galanbâvi İsmâîl (1205 H. 1790 M.)

Risâlat' al-Âdâb (Arapça) رسالة الآداب

بسم الله الرحمن الرحيم يقول الفقير إلى رب العباد القدير
لم كانت متون علم الآداب لم تشتمل على تفصيل أمثلة البحث
لجميع الأبواب

(53.a)

Sonu: يدل على فسادها غصباً غير مقبول أيضاً وفيه ما فيه
 (55.b)

Ketebesi: الحمد لله الذي ..... في وقت الضحى يوم الرابع في شهر
 وسط جمادى الاول لعام ثانية وثلاثة والاف من هجرة .....
 على يد رضا بن الحاجي مصطفى الفهمى زاده .....
 (55.b)

7047

Husayn b. Ahmad Zaynî-Zâda
 (1168 H. 1754 M.):

حسين بن احمد زيني زاده

Hâllu Esrâr'âl-Âhyâr'âlâ İ'râbi
 İzhâr'âl-Asrâr

حل اسرار الاختيار على اعراب اظهار الاسرار

(Arapça)

Cilt ebâdi: 23.1 X 14.5

Yazı ebâdi: 16.1 X 7.3

Sırtı ve kenarları meşin, üstüne ebrîli kâğıt kaplanmış mukavva ciltli, Mîklap-h. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. 112 yaprak. Yazısı nesih. Her s. de 31 satır var. Hâmişte tavzîhât mevcut. Bu kitap Birgîvî Muhammed'in (981 H. 1573 M.) "İzhâr'âl-Asrâr" imâm şerhidir. Şerhin müellifi, Zaynî-Zâde diye tanınan Bur-sâ'lı Huseyn b. Ahmed, 1168 H. de vefât etmiştir (Bk. Bağdadlı İsmâîl Paşa: Hediyyet'ül-Ârifîn Esâmî'l-Müellîfin ve Âsâr'ül-Musannîfîn; c. I; s. 326).

Başı: الحمد لله الذي رفع دائم لجهل عنا بازوال قرآن عربي بين
 (1.b) اهدى علينا

Sonu ve Ketebesi:

اللهم اجعله خالصاً لوجهك الكريم وسبباً للتجاه يوم لا ينفع
 مال ولا بنون الا من انى الله بقلب سليم وصلى الله ....
 وقع التبييض بعد صلاة العصر من يوم الخامس عشر من
 جمادى الآخر المتنظم في سلك شهور سنة اثنين وخمسين ومائة

والف من هجرة من ارتدى بالزو والشرف ..... مصطفى بن
 محمد في مدينة كوتاهية عند محلة للا حسين پاشا.....

(II2. a. Ketebi Hâmiştedir.)

7052

Abu'l-Layt-i Samarkandî
 (373-395 H. 983-1004 M.)

ابوالليث سمرقندی

Tafsîr

تفسير

(Arapça)

Cilt ebâdi: 26.7 X 17

Yazı ebâdi: 20.8 X 13.4

Üstüne ebrîli kâğıt kaplanmış, miklaplı mukavva ciltli; cildi pek fersûde. Kâğıdı az aharlı, kalınca, koyusamânî renkte. 163 yaprak. Satırlar muhâtilif. Asıl kitap 2. b de, XXXVI. Sûreden başlamaktır (Yâ Sin) i Kur'ân-ı Kerîm'in sonuna dek devam etmekte, 156. b de bitmektedir. Öbür sahîfelerde arapça bâzı dînî mes'eleler yazılı. Âyet-i Kerîmelerin üstleri surh çizgiyle çizilmiş; Sûre adları surhla yazılmış. Yazı nesih.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم سورة يس كلها مكية قول الله تبارك
 (2.b) تعالى يس

Sonu: قال من لم يزعم انها من كتاب الله تعالى فعليه لعنة الله
 والملائكة والناس اجمعين

(156.b)

*

"من كتب قفير عفواه تعالى وغفرانه يونس بن احمد .... بتاريخ سنه ست وسبعين وثمانائه

yazılmış. Hieri 876 da (1471 M.) temellük edilen bu kitap, gerek yazı, gerek kâğıt bakımdan Hieri VII., nihâyet VIII. asra aittir (XIII-XIV M.). Mevlânâ Müzesi Yazmalarının 107 No.da kayıtlı nûsha, bu Tefsîrin XVIII. Sûre-i Celîleden (Meryem) Kur'ân-ı Kerîm'in bitimine kadar olan sûrelerini ihtivâ etmektedir (Kataloç; c. I; s. 41). Bu nûşhanın yazısı ve kâğıdı, 107 No.da kayıtlı nûşhanın imâlmasına, kâğıdma pek benzer; bu bakımdan

bizce VIII. Asır-ı Hicrîye aittir. Ayrıca 108-109 No. larda da bu tefsîrin iki cildi vardır (Bk. aynı c. s. 42-43). 7007 No. da da I. cildi kayıtlıdır (Bu N. ya bk.).

7064

Kamâl Ümmî
(880 H. 1475 M.):

كَلْ أُمِّي
Dîvân-i İlhâhiyyât
ديوان الـهـيات
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 34.5 X 17.3

Yazı eb'âdi: 18.5 X 12.4

Kenarları ve sırtı meşin, miklaplı, üstüne kâğıt kaplanmış mukavva ciltli. Kâğıdı az aharlı, samânî renkte. Kitap ciltten tamâmiyle ayrılmış. 132 yaprak. Her s. de 15 satır var; her satırda bir beyit mevcut. Sahife kenarları surh cetveli. Mîsârlar iki surh cetvelle ayrılmış. Başlıklar surhla yazılmış. Yazı harekeli nesih. Kitabın başında, “هذا كتاب المؤمنين” tarzında garip bir yazı var. 1.b de,

چوبسم اللہ درر هر ایشده مفتاح انکله بشلکم فتح ایده فتّاح

beytiyle başlıyor. Hz. Peygamber'i (S. M.), Sahâbeyi medheden kısım, 3. a da bitiyor. Aynı s. de, حکایت دیوانه başlıklı kısım, “Fâilâtün fâilâtün fâilât” vezinde. 6. a da başlayan حکایت دیگر, 8. a da bitmekte ve aynı s. de başka bir hikâyeye, 9. b de gene bir başka hikâyeye başlayıp 10. b de son bulmakta; bunlar da aynı vezinde. 10. b de başlayan hikâyeye, “Mefâilün mefâilün feûlün” vezinde, 12.a da başlayan hikâyeyenin birinci beyti, “Mefâilün mefâilün feûlün” vezinde; ikinci beytinin vezni bozuk; üçüncü beyitten itibâre “Fâilâtün fâilâtün fâilât” vezinine dönüyor; 13. b - 39. b yapraklarındaki hikâyeler aynı vezinde. 51. a -b de vezin, “Mefâilün mefâilün feûlün” vezinine dönüyor. Esâsen bu yapraktan sonra, “Kâşife” ye (Mûşîr) göre doğru olmakla beraber ayrı bir şiir başlamakta; 56. a ya dek karışık 46. b ve 49. b de “Nîhâni” mahlaslı bir şâirin iki şiiri var; ikisi de hescâyle, 35. a da, يلبلک ارواحنى شاد ايلدم يلبلک سوزىن ياد ايلدم بنكى كول شهرىن سوزىن ياد ايلدم هر کم اشلمقىدە عاجز قىمىھ باغبان گل شهرى گىي بولىھ 35. b de, هر کم اشلمقىدە عاجز قىمىھ

beyitleri, hikâyelerin, Gûlşehrî'nin “Mantık’ ut-Tayr”ına âid olduğunu göstermektedir. Gûlşehrî ve “Mantık’ ut-Tayr” için “Mantık al-Tayr” tercememizin Önsöz’üne bk. İst. Maârif Mat. 1944. s. XII-XIV.

*

56. a da, Kemâl Ümmî'nin şiirleri başlamakta. Bundan önceki yazılar, parça-bucuk olduğu cihetle, bu kitap, bilhâssa Kemâl Ümmî'nin şiirleri dolayssıyla değerli. İhtisas kısmında, 4981 no. da kayıtlı başka bir “Kemâl Ümmî Dîvâni” var (Katalog'un III. c. nin 270-271. s. e bk.). Bu nûsha, o nûshaya nisbetle Kemal Ümmî'nin daha fazla şiirini ihtiyâ ediyor; aynı zamanda bu n. da, Kemal Ümmî'ye âid şiirlerin tutarı daha fazla; buna karşılık, o dîvandaki bazı şiirler de bunda yok. Her ikisinin karşılaştırılması gerekmektedir.

رَهْيٌ كَلَامٌ بِهَا لَالَّهُ إِلَاهٌ
مقامی خلد بِهَا لَالَّهُ إِلَاهٌ

(56.a)

فاعلات فاعلات وبردى (وردى) اوليانده يوقدر واردات
فَاعِلَاتْ فَاعِلَاتْ وَبِرْدَى (وَرْدَى) اُولِيَانَدَهْ يَوْقَدَرْ وَارْدَاتْ

(134.b)

*

Kitabın sonunda “Seyyid Âşık Rîzâ Efendi b. Abdullah Avnî Efendi” tarafından yazıldığı kaydedilmiş; târih yok (134. b). Öbür nûsha kadar eski değil; nihâyet Hicrî XI-XII. yüzyıla (XVII-XVIII M.) âid olabilirse de eski bir nûshadan yazıldığı muhakkaktır; bu bakımdan değerlidir.

7065

Şâlih b. 'Abd'Allâh (?):
صالح بن عبد الله

Farâ'i'dâ'a dâir bir Risâle
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 23.7 X 17

Yazı eb'âdi: 15 X 9.8

Sırtı ve kenarları meşin. Üstü kâğıt kaplı, miklaplı ciltli. Hanefî fikhina göre Farâiz. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. Sahifelerin çoğu cetveller hâlinde ve satırlar muhtelif. Yazı nesih. Sahife kenarları surh cetveli. Kâğıt kıylarıyla bir surh cetvel daha var. 1. a da, üstte, ”صالح اندى جريده سی“ yazılmış. ”بناء عليه وبعد مذنب صالح بن عبد الله بو افضل علومك طالب“ 104. a da, ikinci satırda, ”وراعني كثير...“ dediğine ve kitabı kendisine atfettiğine göre eser, bu zâtu olabilir.

ترکه میته حقوق اربعه تعلق ایدر .....

Başı:

(1.b)

Sonu:

٣
سنه ١٢ قف
٣

(110.b)

7068

Ākif Muhammed Paşa
(Yozgatlı 1261 H. 1845 M.):

عَاكِفُ مُحَمَّدٌ پاشا
Munşâ'ât
منشأة
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 23.5 X 16

Yazı eb'âdi: 16 X 10.5

Sırtı ve ön taraftan üst ve alt köşeleri meşin, üstü kâğıt kaplı mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı Avrupa kâğıdı. 157 sahife. Her sahifede 15 satır var. Yazısı güzel bir rik'a. 1. b den 125. b ye kadar "Telhisler, Tebrikler, Cevaplar v.s" var. 126. b - 157. a da "Kâşîdeler, Gazeller, Kitâalar ve Târihler" mevcut. 142. b - 143. a da farsça bir gazel yazılı. 147. b ve 157. a daki iki şarkı hece vezniyle; bir tânesi, طفل نازنیم اونو غام سنی

misraıyla başlayan şiir, 147. b - 148. a da, Halvetiyye-i Şa'bâniyye'den Kuşada'slı merhum'un Halifesi Çerkesli Mustafâ Ef.nin 1229 yılı gösteren vefat târihi var. 130. a - 134. a da meşhûr "عدم" Adem kâşîdesi yazılı. Bu "Münşâ'ât" i toplayan, adını ve yazılış târihini bildirmemiştir. Başlıklar ve bazı yazınlardaki hitaplar, arapça ve farsça beyitler, ta'lykle yazılmış.

Başı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلٰوةُ عَلٰى نَبِيِّ وَعَلٰى آلِهِ وَسَلَّمَ

(1.b)

عَاكِفًا قَدْرَ حَيَاتِي بِيلَنْ اَرِيَاب شَعُورٍ هُرْ نَفْسٌ شَكَرٌ كَذَار نَعْمٌ اَولِزَدَه نُولُورٌ Sonu:

(157.a)

*

Ākif Paşa'nın hâl tercemesi için "Osmanlı Müellifleri" nin II. cildinin 2. kısmına bakınız; İst. Ali Şükrû Mat. 1338; s. 324.

7069

Arâdî Kânûn-Nâmesi
اراضی قانون نامہ سی
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 23 X 15

Yazı eb'âdi: 16.5 X 11.3

Alelâde meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı. 26 yaprak. Madde başları surhla yazılmış. Satırlar muhtelif. Yazı kötü bir nesih. 132 madde. 25. a daki "خانه" surhla yazılmış. Sultan Abdülmecid devrine ait. 1. b de rik'ayla yazılmış Fihrist var.

صورت خط هایيون موجینجه عمل اولنه قانون نامه اراضی
مقدمه برخی ماده مالک دولت علیه ده اولان اراضی بش
قسمدر

(2.a)

وقوانین عتیقه يه اعتبار قلمیه جقدر سنه ١٢٧٥ ب ١٣

(25.b)

*

25. b ve 26. a da Arâzî-i Mîriyye ve Mevküufenin intikaalilarındaki kanun maddeleri yazılı. Cildin sonunda, matbû; 9 Ramazan 1274 târihli "Men-i İrtikâba dâir Cezâ Kanun-Nâmesi" var.

7073

Ya'kûb b. Sayyîdî 'Alî
(931 H. 1524 M.):

يعقوب بن سيدى على

Şârhî Gulistân
شرح گلستان

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.7 X 14.3

Yazı eb'âdi: 14.7 X 8.5

Cildi kopmuş. Kâğıdı fligranlı, aharlı, kâlınca, samânî renkte. Yazı ta'liyk. Metnin üstleri surh çizgiyle çizilmiş. Hâmişe, Gülistân şârhilarından Şem'i'den tâzihât var; hemen hepsinin de sonuna "شمعی" kaydı konmuş. Bâzı tashihler de var.

Cildi kopmuş; baştan 7 yaprağı yok. Metin, "Dibâce" nin baş tarafından eksik. Baştaki eksik yapraklarla 172 yaprak (100. yaprağa kadar numara konmuş. O yapraktan itibâren latin rakamlarıyla numaralar tamamlanmış. Eksik yapraklar sayılmazsa 165 yaprak).

Başı: تودر خلق من زف هه وقت لاجرم في نصيب ازین باي

(8.a)

Sonu ve K.: فالمرجون من الناظرين ان يدعوا يكر مهم الخطير مؤلف هذه الحروف يعقوب بن سيد على الفقير عفى الله عنهم وعن كافة المسلمين والمسلمات والمؤمنين والمؤمنات اجمعين والحمد لله رب العالمين

قد وقع الفراغ من هذه النسخة الشريفة على يد العبد الفقير الحقير شكري بن علي غفر الله له ولوالديه واحسن اليها واليه في غرة رجب المرجب من شهر سنه اثنى وتسعمائه حامداً
.....

(172.a)

*

"Gülistân" in şerhleri için "Keşf-el-Zunûn" a bk. II, s. 1504-1505. Ya'kub b. Seyyidi Ali, "Keşf" e nazaran 931 de (1524 M.); vefât ettiğine ve bu nûsha, 902 de; (1496 M.), yazıldığına göre Şârihin hayatınta istinsâh edilmişdir.

7076

Macmû'a

مجموعه

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 20.4 X 12.6

Yazı eb'âdi: 16.5 X 7.7

Meşin ciltli. 72 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. Satırlar muhteşem. Baştaki 19 yaprakta, bazıları âilevî kayıtlar, kitâ'alar, alım satımı âit yazılar, ilâç tertipleri, Rûmî 1315, hierî 1317 yilimi gösteren doğum târihleri, İstanbul, Sultan Selim civârında Küçükmedrese, öbür adıyla Bulasınan Medresesi nüfus defterine âit adlar, İzzet Mülâ'în İmâm Huseyn'e (A.M) bir kasidesi, Hayret'in Edirne'ye, II. Mahmud'un yaptırdığı bugday anbarına söylediği târih var. 20. a dan 58. b ye

kadar olan sahifelerin kiyâları ve her satırda mevcut olan bir beytin misra araları, yaldızı solmuş altın ve siyah çizgili cetvellerle çerçeveli; bu s.lerde de târihler, kitâ'alar ve şarkilar var. Yazilar, sağdan sola, aşağıdan yukarıya doğru ve tâhiyle yazılmış. Diğer s. lerde de Bâkiy, Sâbit, Râgîb, Reşîd, Celâl .... gibi şairlerin gazelleri var. 60. a da "Fîtrî" mahlaslı bir gazelin başında "غرة" kaydedilmiş; fakat yazı, mecmâuanın yazısından ayrı bir yazı. Diğer s. lerde şiirler yazılı. Son s. de (64.b), Dömeke ve Yenişehir'in fetih târihlerini (1314 H.) gösteren iki misra yazılı.

انشئه م محمد افنديك وفات تاريخي ٢٧ محرم ٢٨٥ يوم
چهارشنبه :

بادی حمله فتح ایدلیدی یکی شهر کاملاً ١٣١٤

(64.b)

7077

Hasan b. Muhammad'az-Zibârî

حسن بن محمد الزبياري

Hâsiyatun 'âla Risâlat'al-İsti'ârât

حاشية على رسالة الاستعارات

(Arapça)

ve

İstiâre'yle Mecâza Dâir Arapça 2 Risâle

Cilt eb'âdi: 21.7 X 12

Yazı eb'âdi: 15.5 X 5.7

Sirtı bez, kenarları meşin, mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. 56 yaprak. Her sahifede 23 satır var. Sahife kenarları tek surh cetvelli. Metin, ibârelerin üstü surh çizgiyle çizilerek belirtilmiş. Yazı güzel bir ta'lyik. Şârih, "Mukaddime" de, bu Risâlenin Ebû'l-Kaâsim'ül-Leysiyy'is-Semerkandî'nin "Risâlet'ül-İstiârât" ma, İsmâüddin İbrâhîm'in yazdığı serhe hâsiye olduğunu bildirmekte, adını "Hasan b. Muhammed'iz-Zibârî" diye anmakta, bu şerhi, oğlu "Şems'ül-milleti ve'd-din Muhammed" için yazdığını açıklamaktadır (2.b). Hâmişlerde tavzîhât var; onlar da ta'lyikle yazılmış. Kapak yaprağı olan 1. a da, ta'lyikle, altı satır olarak "رسالة الاستعارات للمولى المحقق مولانا إلى القاسم البشّي السمر قندي مع شرحها المنسب للمولى على بن عصام الدين ابراهيم والحاشية المنسبة للمولى حسن بن محمد الزبياري وحاشية أخرى للمولى على بن صدر الدين بن عصام الدين رحمة الله ربنا العين آمين"

yazılı; hâmişteki hâsiyelerin birçoğunuñ altında " مثلاً على المكى رحمة الله " kaydı var. Aynı yaprakta beyzî ve büyük bir kısımında " ومنلا على رحمة الله " زلطan Rısl Ruz Çıamt Mih̄darı Amed Şıاعت 1059 mühürde, ta nykle, yazılı. Ayrıca, "سمى ننى خدا مصطفى" ve "حسنى الله وكفى عهده احمد" yazılı. Ayrıca, " مثلاً على المكى رحمة الله " kaydı var. 2. a da iki temellük târihi ve mühürler mevcut. ve iki mühür daha var. 2. a da da iki temellük târihi ve mühürler mevcut.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذى خلق الانسان علمه
البيان

(2.b)

Sonu: ولذا قال صاحب التلخيص القرئنه قد تكون واحدة وقد تكون متعددة الحمد لله على تمام الصباح بعد الظلام الخروج الى المصباح ونرجوا الا تظام في سلك دعا الطلبة في الصباح والرداح

(42.b)

*

Aynı sahifede (42.b), 2. b de, hâmişte, "بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله" قوله وذلك ان تحمل الجميع قرينة آد "حد مسترشد لانوار هدایتک ولذا قال صاحب التلخيص القرئنه وقد يكون واحدة وقد يكون متعددة فالله تعالى اعلم ولو الحمد الاتم في البد والختم اتفق الفراغ من تسويدها ببلدة اسكندرية وانا متوجه الى محروسة القسطنطينية يوم الاربعاء الثامن من العشر الثانى من الشهر السابع من العام التاسع من العقد العاشر من القرن العاشر من المجرة النبوية على صاحبها افضل الصلوة والتمنية وصحبته خيار البرية مثلاً على ثمت حاشية اللطيفة لشرح رسالة الاستغارة المنسوبة الى علامه عصره وفريد دهره مولانا عصام الله والدين ابراهيم غفر الله العزيز العلم تاليف مولانا ابن ابن الشارح العلامه مولانا نور الدين مثلاً على لازال. كاسمه الشريف عاليًا الى يوم الدين مثلاً على المكى رحمة

Tetimme ve Ketebesi var. Baştaki "وحاشية اخرى للمولى على بن صدرالدين بن عصام الدين"

" وبعد فقول العبد المفترى de esâsen kendisini الطاف رب العالمين على بن صدرالدين بن عصام الدين "Munla Aliyy'ül-Mekkî" de hâmişteki tavzîhâti ekleyen zâtîr sanıyoruz.

*

"Keşf-Zunûn, Ebû'l-Kaâsim'ül-Leysiyyî's-Semerkandî'nin "Risâlet'ül-İstiâre" sini almakta, Isâmüddîn'le Kul Ahmed b. Muhammed b. Hîzir'in bu Risâleyi şerhettiklerini, Isâmüddîn'ın şerhine, torunu Ali b. Sadîdüddîn b. Isâmüddîn'in Hâsiyesi olduğunu kaydetmekte, fakat Leysi'nin vefat târihinî bildirmemektedir (I; s. 845). Hierf VIII. yüzyılda (XIV.M.) yaşıyan Leysi'nin, "Telhîs'ül-Miftâh" a şerhi, Mevlânâ Müzesi Kataloğu'nda 6920 No. da kayıtlıdır (Bk.).

*

§ 43. a - 51. b de İstiâreye dâir bir Risâle daha var. Arapça olan bu Risâlenin başı, Besmele'yle ve "الحمد لله المتجد والصلوة على رسوله محمد" diye başlıyor. Sonu ve Ketebesi şu:

الحمد لله على تمام والصلة على رسوله المظلل بالغمam وعلى آله واصحابه الظاهرين في الانام اللهم اجعلني من محبهم من عبادك الكرام ياذا الجمال والجلال والاكرام ثم وكل في منه ثمان وalf في اواخر ربيع الاول

(51.b)

Bu Risâle de aynı yazıyla yazılmıştır. 52. a da istiâre aksâmına âit bir şema var; ayrı bir yazıyla yazılmış. 52. b - 56. b de Mecaz ve İstiâreye âit arapça başka bir Risâle daha var.

بسم الله ذي المن والاحسان

(52.b)

Sonu: وضعه في اللغة للدعاء وفي الشرع للعبادة تم الكلام في شهر ربيع الاول لسنة سبع عشرة والالف

(56.b)

7085

Kur'ân-i Karîm

قرآن کریم

(Arapça)

Cilt ebâdi: 17.6 X 10.8

Yazı ebâdi: 12.8 X 7.6

Mıklaklı, kenarında ve ortasında, altın yaldızlı bezentiler bulunan Avrupâî mesin ciltli. 303 yaprak. Kâğıdı aharlı, samânî renkte. Her s. de 15 satır var. Derkenâr. Sahife kenarlarında surh ve siyah hatlara çevrili altın yaldız cetvelle çerçeveli. Duraklar, surh ve lâcivert renklerle çiçek tarzında. Kenarlardaki "Cüz", Aşr, Seçde"leri gösteren madalyonlar eski Osmanlı tarzı, yaldız ve boyalarla müzeyyen. Baştakî iki s., resme benzer bir tarzda ve çok basit, gül ve dallarla gûyâ müzejhîp. Yazı güzel bir nesih. Secâventteri siyah mürrekkeple yazılmış. İlk iki s. nin tezhipleri bozulmuş. XXXVI. Sûre de (Yâ Sîn), kenardaki altınlardan âdetâ ayrılmış bir hâlde (220. a - 222. b). Metin, 301. a da bitiyor. 301. b - 302. a da Hatm Duâsı, 302.b - 303. a da farsça, secâventleri bildiren yazı var. Bu yazı, hareskesiz nesih. 303. a da,

بكلام مجید بهمتا

فتح باب سعادت دنيا

در حق کاتیش بعفو خططا

بسم اميد عروة الوثقى

در قیامت شفا عتم هم از وست

هر که خواند دعای خیر کند

beyitleri yazılı. Yazarı ve yazılış târîhi yok; son çaglara ait.

7090

Macmû'a

مجموعه

(Arapça-Türkçe)

Cilt ebâdi: 21 X 14

Yazı ebâdi: 4.1 X 7.4 (İlk Risâlenin)

Sırtı ve kenarları meşin, mıklaklı, üstü bez kaplı. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık-samânî renkte. 73 yaprak. Satırlar, Risâlelerde göre muhtelif. Mecmûâda şunlar var:

I) Burhân ad-dîn az-Zarnûcî : برہان الدین الزرنوچی :

Ta'lim al-Muta'allim: تعلیم التعلم (Arapça)

Yazısı nesih. Her s. de 15 satır var.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي فَضَّلَ بَنِي آدَمَ بِالْعِلْمِ
وَالْعَمَلُ عَلَى جَمِيعِ الْعَالَمِ

Başı:

(1.b)

Sonu:

(25.b)

ويتبرك بالآثار الواردة في الطب الذي جمعه الشيخ الإمام أبو العباس المستغري رحمه الله في كتابه المسمى بطب النبي.....

*

Hacı Muhammed b. Seyyid Mustafa tarafından yazıldığı sonunda kayıtlıysa da târihi yok. 27. a da Tüsî ve Kâtibî'nin iki farsça gazeli, nesihle yazılı.

*

II) Abû-Nâşr Ma'sûd b. Ebî-Bakr b. Husayn b. Ca'far'âl-Adîbiyyâs-Sancârî (Fârâhî. 640 H. 1242 M.): ابونصر مسعود بن ابي بكر بن حسين بن جعفر الادبي
الستحرى (فراهي)

Nişâb'âş-Şibyân

نصاب الصبيان

(Farsçadan Arapçaya manzûm lûgâ)

Başı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(26.b)

Sonu:

ثعلبان رو به و نر تعال يبا تمام شد

(46.b)

Bu kitapta da yazılış târîhi yok. Yalnız Zi'l-Hicce ayının bir Cuma günü yazıldığı kayıthı.

*

III) Şâhidî İbrâhîm (957 H. 1520-21 M.): Tuhfâ شاهدی ابراهیم

قطعه صجك والله يوزك آيت نور قديم وقدر و بينا و دانا

Başı:

(47.b)

Sonu:

فاعلاتن فاعلاتن بوکانی اوکرن ایچ آب حیات

(72.b)

7178

İcāzet-Nâma

اجازة نامه

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 19.7 X 13

Yazı eb'âdi: 12.3 X 7

Kenarları çifte ve gömme hafif zencirek ve düz altınyalıdırlı cetveli, koyu kırmızı renkli ciltli. Kâğıdı fligranlı, koyu samânî renkli. 12 yaprak. Sahife kenarları altınyalıdırlı ve siyah hatla cetveli. Yazı çok güzel bir nesih. Her s. de 13 satır var. İlk yaprakta Avrupâ'lı ve çirkin bir başlık var. Aynı s. kenârındaki altınyalıdırlı cetvel, öbür s. lere nisbetle daha kalın. Duraklar altınyalıdırlı yapılmış. Hattat, pek güzel yazı yazmakla beraber 9. b de, aşağıdan 4. satırın son kelimesi olan "عوْث" "عوْس" "غوس" yazacak kadar da bilgisiz. Bu icâzet, "İcâzet-i Âmme"; İstanbul'lu Ahmed Şâkir tarafından 1300 yılında (1882-1883 M.) yılında, Yenişehir'li Ömer Lütfî b. Muhammed Matuşa verilmiştir.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي شرح صدور العلماء
لأنوار العلوم النافعة

(I.b)

Sonu: الحمد لله على التمام والصلوة والسلام على سيد الانام وعلى آله
الكرام واصحابه ذوى الاحترام

(II.b)

*

Bu s. nin sonunda Ahmed Şâkir'in dört satırlık elyazısı ve mührü var; 1300 yılında icâzet verildiği bu yazida belirtilmekte. II.b de, gene Avrupâ'lı tarza müzehhep bir başlık var. 12. b de Ahmed Şâkir'in şu yazısı, altında da "اَمْدُ شَاكِر" "انا الحقير المفتقر الى عناية الملك المقتدر السيد احمد شاكر" yazılı mührü var:

لازال كاسمه الشاكر

*

Bu İcâzet-Nâme, Bayan Nâciye Akmoran tarafından hediye edilmiştir.

7181

Muhammad Bîcân. Yazıcı-Zâda

محمد بیجان یازچی زاده

(855 H. 1451 M.):

Muhammadiyya

محمد يه

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21 X 14

Yazı eb'âdi: 16 X 10.3

Kenarları, yanları gömme cetveli, mîklaphî, koyukurmuzı ciltli. 222 yaprak. Kâğıdı aharlı, samânî renkte. Her sahîfede 21 satır, her satırda bir beyit var. Metin 2. b de başlıyor. Bu s. nin yaldızı solmuş; oldukça güzel ve müzehhep bir başlık var. Bu ve karşı sahîfeyenin kenarları ve misra araları altın cetvelle çerçeveli; altınyalıdırlar tamâmiyle solmuş. Yazı harekeli nesih. Başlıklar, harfleri gösteren yazılar, ge-reken beyitler surhla yazılmış.

Başı: هوالله البديع الحق الاعلى

الله واحد فرد تعالى

(2.b)

Sonu: دخى آلينه كم خير البريات

حسينه صلاتيله تحيات

(222.a)

Nûsha yıpranmış, tezhibî solmuş olmakla berâber, kâğıt, yazı ve tezhip bakı-mından X. Asr-ı Hicriye âittir sanıyoruz (XVI. M.). Yazarı ve yazılış târihi yok. (M. M. Y. Kataloğu'nun I. c. nin 233-234. ve III. c. nin 414-415. sahîfelerine de bakınız).

7182

Muhammad Şâdîk b. 'Abd'ar-Rahîm
(Erzincan Müftisi. 1215 te; 1800 M. sağ):

محمد صادق بن عبد الرحيم (ارزنجان مفتىسى)

Şerhu Risâlat'al-İsti'âra
شرح رسالة الاستئراء

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.8 X 14.3

Yazı eb'âdi: 15 X 8.4

Kenarı altınyalıdırlı cetveli, sırtı tâmir görmüş, düz, koyukurmuzı renkli ciltli. Yazısı ta'liyk. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. Metinlerin üstlerine surh

çizgi çekilmiş. "الجريدة الأولى في المفرد" gibi başlıklar surhla yazılmış. 124 yaprak. Her s. de 23 satır var.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم حمد من احسن حمالة البلاغة بمزايا مقتضى المقام

(I.b)

Sonu ve K.: ولذا يقال فقد يكون القرينة واحدة وقد يكون متعددة.... وقد تهبا سنة خمس عشرة ومائتين والف بعون المستعان في البداية وال نهاية العبد الغريق في بخارا لآثام الفراغ ما جمع من الفرائد رجاء ان يجعل له يوم الجزاء....

وافق الفراغ من تحريره يوم الاثنين من ثالث رجب في سنة اربعين ومائتين والالف بعون الله الجميل على يد الفقير محمد بن اسماعيل الزاجي رحمة رب العالمين....

(I24.b)

*

Bu kitap, "Konya ve Mülhakaatı Eski Eserleri Sevenler Derneği" tarafından hediye edilmiştir.

7183

مجموعه

Macmū'a

Cilt eb'âdi: 18.4 X 13.5

Yazı eb'âdi: 14.6 X 10.7

Üstüne kâğıt kaplanmış meşin ciltli. Kâğıdı kalın, az aharlı, samânî renkte. Selçuk kâğıdı. Yazı Selçuk neshi. İçinde şunlar var:

I) ?: Durrat'al-Asrâr fi Manâkib'as-Süfiyyat'al-Abrâr. درة الاسرار في مناقب الصوفية الابرار (Arapça).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين الحمد لله الذي نور سرائر العارفين بشموس معارف الباهرة

(I.b)

ابن النفاحة فناولته ايها فكسرها اجزاءً فاكل منها جزءاً واطعمه

(7.b) (Müş'ir)

*

"Keşf-el-Zunûn" bu kitabın adını anmakta, fakat müellifini bulamadığı için kaydedememektedir. "Muhtasar" kaydıyla küçük bir kitap olduğunu işaret ediyor (I.s. 737). Eserde Ahmed'ür-Rifâ'i, Abdülkaahir-i Sühreverdi, Mûsâ b. Mâhîn, Ebu'l-Hasan Ali b. İdrîs'ül-Yâkuubî, Şeyh Halife b. Mûsâ, Ebû-Muhammed Abdürrâhîm'ül-Magribî ve Şeyh Ahmed'ül-Kürdî'nin kısaca hâl tercemeleri ve menkabeleri zikredilmektedir. 7. b sonunda "kâşife" " واطعمه " sözüdür ve kitap bu yaprakta bitiyor; buna nazaran sonu eksik.

*

II) Farîd'ad-dîn 'Attâr فريد الدين عطّار ذكرية الأولياء (Farsça)

(627 H. 1229 M.): Tâzikirat'al-

Awliya' aynı cilt içinde. Kâğıt aynı karakterde. Yazı Selçuk neshi. Hâl tercemesi yazılın şahısların adları ve " نقاست " sözleri surhla yazılmış. Her sahifede 19 satır var. 8. a da Selçuk tezhibi tarzında bir dâire içinde siyah mürekkeple ve sülüsle " كتاب تذكرة الأولياء من مؤلفات الشيخ المحقق العاشق سلطان العارفين فريد الدين محمد العطار "

yazılmış. Kitaba, ilk yapraktan itibâren, 2. a dan 134. a ya dek numara konmuş; geri kalan yapraklarla biz numara koymuş. İlk s. nin kenarlarında bir lâcivert, iki surh cetvel var. Başındaki müşezhep kısımda, sülüsle ve siyah mürekkeple " باسم الملك الوهاب " yazılı. Karşı s. nin kenarları da aynı tarzda cetveli. Öbür sahifelerin kenarlarında ikişer surh cetvel var.

بسم الرحمن الرحيم الحمد لله الجود بأفضل أنواع النعما

Başı:

ومني ازخود دور کردن بغايت نيكوست والسلام والحمد لله رب العالمين على كل حال وصلى الله على محمد وآلله اجمعين ختمت كتاب تذكرة الاولياء بعون الله تعالى وحسن توفيقه على يدي العبد الضعيف المذنب العاصي الراجي الى رحمة الله تعالى ومغفرته عبد الخليم بن محمد بن بهلول الكاز روفي غفر الله له ولوالديه ولجميع المؤمنين في سابع ربيع الآخر سنة ست واربعين وسبعينه من الهجرة المصطفويه والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآلله اجمعين سنة ٧٤٦

(250.b)

209. yapraktan 235. yaprağa dek, sahife kenarına ve üst taraflara göre düşmüş (Tezkiret'ül-Evliyâ'nın Müze K. de bulunan diğer nüshaları hakkında bilgi için "Katalog" un I. c. nin 189-193. ve 198. sahifelerine bakınız).

7347

*Abū-Hāmid Muḥammad b.
Muhammad'ul-Ğazālī
(505 H. 1111 M.)*

ابو حامد محمد بن محمد الغزالى
Cawāhir'ul-Kur'ān
(Kitāb'ul-Cawāhiru va'd-Durar)
جواهر القرآن
(كتاب الجواهرو الدرر)
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 21.8 X 17

Yazı eb'âdi: 19.2 X 12.2

Cildi yok, kâğıt kaplı. Fligranhî, aharlı, koyu samânî renk kâğıtlı. 31 yaprak. Her s. de 19 satır var. Yazı, harekeli Selçuk neshi. Başlıklar sülüslü yazılmış. 1. a da sülüslü “كتاب الجواهر والدرر” altına da celi nesihle beş satır olarak “تصنيف الشيخ الامام حجة الاسلام ابى حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالى بلى الله ثراه وبیض محباه ورض الله عنہ وارضه” yazısı var.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين وصلواته على نبيه المصطفى محمد وآلله واصحابه اجمعين فضل في قهرست
فصل الكتاب

(2.b)

Sonu ve Tetimmesi:

فعليك ان تدمي النظر في هذين النظرين فبد لك تناول غايات السعادة جعلنا الله وآياك من السعداء بفضله وجوده وطوله وسعة رحمته انه الجوار الكريم الرؤوف الرّحيم ... تمت الكتاب .... فرغ من نقله و مقابلته في شهر رمضان سنه سبع وسبعين وخمس مايه وصل الله على سيدنا محمد وآل الله اجمعين .... قوبيل بالاصل المنقول منه بمعونة الله تعالى

(31.b)

Fihristte,

هذا الكتاب حواجز القرآن ودرجه مرتب على ثلاثة اقسام في المقدمات والسوابق
وقد في الواقع القسم الأول في السوابق ويشتمل على تسعه عشر فصلاً

denildiğine göre bu kitap, 6364 No. daki kitabın ilk kısmıdır. Bu kısmındaki fasiller, Kur'an-ı Mecid'in bir Bahr-i Muhit olup bütün "Asnâf'ül-Cevâhir" i kapladığı, bilgilerin, Kur'an'dan meydana geldiği, bâzı âyetlerin, bâzılarını tefsir ettiği, "Fâtiha" ve "Âyet'ül-Kürsî" nin sırları v.s ye dâir. Kitabın "Levâhik" kısmı 7364 No. daki kitapta. Her iki kitap da aynı târihte yazılmakla, hattâ tarz-ı imlâ ve yazı karakteri aynı olmakla beraber aynı kişinin yazısı degildir (7364 No. ya bk.).

7348

*Şams'ad-dîn Abu'l-'Abbâs
Ahmad b. Muḥammad'ul-Baṣrâvî
(1015 H. 1606 M.)*

شمس الدين ابوالعباس احمد بن محمد البصراوى
Tuhfat'al-Anâm fi Faqâ'il aş-Şâm

تحفة الانام في فضائل الشام
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.2 X 14

Yazı eb'âdi: 11.2 X 8.5

Miklaplı, kenarı düz cetveli. İki yüzünde de gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini muhtevî şemseli, koyukirmizi ciltli. Kâğıdı fligranhî, aharlı, açık-samânî renkte, Yazısı nesih. Husûs adlar surhla, yahut siyrh mürekkeple ve sülüs yazıyla yazılmış. Her s. de 19 satır var. Baş tarafı eksik. Ayrıca 2. b, 8. b, 16.b ve 84. b yapraklarının sonlarındaki Kâşifeler, karşı sahifelerdeki ilk sözü tutmadığından, aralarda da noksan olduğu anlaşılmakta. 37. yaprak da üst taraftan yırtık.

Başı:

الحمد لله فاطر السموات والأرض جاعل الملائكة أولى اجتنحة
الآية ثم شرع في الخطبة فقال

(1.b)

Sonu ve K.:

وتب الرياح من اليمن فقبض ارواح المؤمنين جميعاً والله سبحانه وتعالى اعلم وكان الفراغ من كتابة هذه النسخة المباركة المسماة بتحفة الانام في فضائل الشام في ليلة يسفر صباحها عن نها رالست خامس عشر شهر الله الحرام الذي هو افتتاح شهور سنة سبع وعشرين بعد الالف ..... محمد بن محمد بن جانبيك حامداً الله على انعمه.....

(88.b)

*

Bu kitap, Şam şehriniñ faziletlerine, orda medfün olan Sahâbe ve Tâbiûn'ın, erenlerin kisa hâl tercemelerine dâir bilgiyi ihtivâ ediyor.

7349

Şams'ad-dîn (Muhyî'l-dîn)
Muhammad b. İbrâhîm b. Sâ'id'âl-Anşârî
(İbn Akfânî'l-Tabib)
(749 H. 1348 M.):

شمس الدين (محى الدين) محمد بن ابراهيم بن ساعد الانصارى
(ابن اكفانى الطيب)

Irşâd'âl-Kâşid ilâ Asnâ'l-Mâkâşid
ارشاد القاصد الى اسنى المقاصد
(Arapça)

Cilt ebâdi: 20.8 X 15

Yazı ebâdi: 13.6 X 7.9

Karton kapaklı, 63 yaprak. Sahîfe kenarları ikişer surh cetvelle çerçeveli. Her s. de 19 satır var. Yazısı nesih. Hususî adlar, dikkati çekmesi gereken sözler, bir bahisteki bölümleri bildiren kelimeler surhla yazılmış. Alem adları iri sülüsle ve siyah mürekkeple yazılı. Kitabın mevzû'u, ilim, ilmin şerifi, bellemenin, belletmenin şartları, edebiyat, lûgat, tasrif, maâni, beyan, bedî', arûz, kaafîye, nahv, kitâbet, kirâfat, mantık, îlâhiyyât (Felsefe ve hikmet), Hukemâ meslekleri, İslâm mezhepleri, Yahûdi ve Nasrânilerin bölgükleri, nevâmiş, Kurân'a ait kirâfat, tefsir, hadis, usûl, cedel, fikih, tabîyyât, tib, baytara, firâse, ta'bîr, nûcûm, sihr, tilism, kimyâ, felâhat, hendese v.s bilgilerini, bu bilgilerde ileri gidenleri, ana kaynaklarını bildirmektedir. (Müellif ve eserleri için "Hedîyyet'ül-Ârifîn Esmâ'ül-Müellîfin ve Âsâr'ül-Musannîfin" in II. cildine bk. s. 155).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم قال الفقير إلى الله تعالى الواحد البارى
محمد بن ابراهيم بن ساعد الانصارى الحمد لله الذي خلق
انسان وفضلة على سائر انواع الحيوان

(2.b)

Sonu: وهذه المقولات شاملة لجميع الموجودات الممكنة ولتكن هذا
آخر اكلام من هذه الرسالة ....

(63.a)

*

Yazılış târihi ve yazarı, yazıldığı yer belli olmamakla berâber I. a da, bir câmi-in hatibi olan Ahmed b. Muhyiddin b. Abdülkaadir'in-Nâim tarafından 970 de yazılan yazida, Muhammed b. İbrâhîm b. Sâ'id'âl-Anşârî'nin, ana tarafından büyük babası olduğu kaydediliyor; buna nazaran kitap 970 ten (1562 M.) önce yazılmıştır. Bu yazida müellife, " "عَنِ النَّبِيِّ وَالْمُنْبَهِ مُحَمَّدٌ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْأَنْصَارِيِّ " denmektedir; mahlas adının " "عَنِ الدِّينِ " olduğu belirtilmektedir. Ciltte, bu zâtun hitâbet hizmetinde bulunduğu câmiin adı kesilmiş.

7350

Zayn'ad-dîn Ebî'l-Ferec b. Racab
'Abd'âr-Râhmân b. Ahmâd'âl-Hânbaî
(795 H. 1392-1393 M.):

زین الدين ابي الفرج بن رجب عبد الرحمن ابن احمد الخطيل

Laṭâ'if'al-Mâ'rif
لطائف المعارف
(Arapça)

Cilt ebâdi: 17.9 X 13

Yazı ebâdi: 13 X 9.3

Kenarları zencirek ve düz cetveli. Ortası müdevver şemseli Selçuk cildi. Rengi koyukkrmizi. Cilt harâb olmuş, onarılmaya muhtaç. Kâğıdı fligranhı, aharlı samânî. Bazı s. ler pembeye yakın renkte. 286 yaprak. Her s. de 17 satır var. Yazısı Selçuk nesih. Birçok s. kenarlarında surhla düşülmüş matlablar var. Kitap, Hierf yılın ayalarına, sonlarda da bahara, yaza, kişi ait sünnet ve nâfile ibâdetlere, sahîh ve mevzû hadislere aittir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ الْحَمْدُ لَهُ
الْقَهَّارُ الْغَرِيزُ الْجَيَّارُ

(1.b)

بادردا التوبه من قبل الردى فمتاديه بنا دنيا الoha
الحمد لله رب العالمين حمد الشاكرين على كل حال ونعموز
بالله من احوال اهل النار

(286.b)

*
"وتفق الفراغ من فتح هذا الكتاب المبارك في نها الثالثا بتاريخ " "Tetimmeden sonra....."
yazısı varsa da satırın ayı ve yılı gösteren kelimeleri kopmuş; ancak cilt, kâğıt ve
yazı bakımından, müellifin yaşadığı çağ'a yakın bir zamâna aittir diyebiliriz.

7353

Macmū'a

مجموعه

(Türkçe)

Cilt eb'ādi: 18.6 X 11

Yazı eb'ādi: 12.1 X 6.2

Sırtı deri, üstü kâğıt kaplı mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı koyusamânî, yeşil, pembemsi ve beyaz renkte. 43 yaprak. Yazı 30. b sonuna dek ta'liyk; 31. a dan sonra dek de nesih. S. lerde yazı kenarları altınyalıdız cetvelli. Başlıklar surhla yazılmış. Her satırda bir beyit var. Misalar, iki ince altınyalıdız cetvelle ayrılmış. Ta'liyk yazınlarda 13 satır var. Nesihle yazılmış bölümde 19 satır mevcut. Başlangıç s. sinde (1.b) basıt tarzda müzehee bir başlık var.

I) Hâkâni Muhammed خاقان محمد (1015 H. 1606 M.);
Hilya-i Nabawiyye. حلية نبوية (Türkçe).

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم
حلية خواجة جهان بانی
نظم شدازامیر خاقانی

(Bu beyit "Hilye"den ve Hâkaanî'nin değildir.)

فتح اوله ایده لم فتح کلام
بسمله يله ایده تابو معما بنام
(1.b)

Sonu: او لمدين بيك يدى تارىخى تمام
بورسالمه تمام اولدى کلام
کفت كودن بودر الحق مقصود
بردعا ايليه لر اهل شهود
(30.b)

*

"Hilye-i Hâkaanî" diye anılan ve mesnevî tarzında yazılmış bulunan bu eser gerçekten de Hz. Peygamber (S. M.) hakkında yazılmış hilyelerin en güzelidir. 30. b kenarında ve 31. a da 16 beyit olan ve mesnevî tarzında yazılmış bulunan Hilye veznindeki şaire nazaran yazan "Râgib" adlı biridir ve 1126 H. de yazmıştır (1714 M.).

*

II) Cavrî حوری (1065 H. 1654 M.); Hilya-i Çhär-Yâr
(Türkçe).

بسله . منت اللهه كه بر وجهه كال آدمه قلدي عطا حسن جمال

(31.b)

قلم ناظم پاکىزه کلام ويردى بيك الى ده بونظمه تمام

(35.b)

*

III) Naşâtiٰ نشاطی (1085 H. 1674 M.) Hilya-i Anbiyâٰ حلية انبیاء

(Türkçe)

بسلمه . منت اللهه كه باصد اجلال اولدى آدم علم افراي جمال

(36.b)

دم اخرده بنور توفيق ايلىه لطفنى الله رفيق

(42.a)

*

تمت ترجمة حلية انبیاء عليهم السلام للمولى نشاطی چلبی
ادرنوی عن يد العبد الضعيف الى رحمة ربہ اللطیف سلیمان
بن حسن ادر نوی فی مدرسة قیصریہ المسما بالغایۃ الشہر
بحفته ..... فی شهر جمادی الآخر ۲۳ فی لیلة الجمعة سنہ
عشرين و مائة والف

1126 da yazılmış olan "Hilye-i Hâkaanî" ile bu son iki "Hilye", yâni 1120 H. de yazılmış bu son iki Hilye, birisinin temellüküne geçmiş, o da hepsini bir arada ciltletmiştir. 42. b-44. b de "Hilye" hakkında rivâyet edilen Hadîs-i Şerîfe Hz. Peygamber'in (S.M) adı yazılıdır.

7358

Abu'l-Faḍl Iyād b. Mūsā'l-Yaḥṣubī

(Kāḍī Iyād. 544 H. 1149 M.).

ابو الفضل عياض بن موسى اليحصبي . قاضى عياض

Al-Ṣifā' bi Ta'rifī Ḥukūk'īl-Muṣṭafā

الشفاء بتعريف حقوق المصطفى

(Arapça)

Cilt eb'ādi: 34.9 X 24

Yazı eb'ādi: 23.6 X 13.2

Ortasında şemseyi muhtevi, kenarları düz cetvelli; fakat cild tamamıyla harap. Kitap da ciltten ayrılmış. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkde ve kalın. Selçuk devrine ait. Yazi, herekeli, celi nesih. Bablar, fasillar ve “ذكر” gibi dikkati çekmesi gereken sözler altınyalı dizâl yazılmış, kenarları siyah mükkeple tahrirlenmiş. Yazı tamamıyla Selçuk yazısı karakterini göstermekte. 145 yaprak. Her s. de 15 satır var. Maalesef baş tarafından, Dibâce, Fihrist, I. Kısmın I. Faslından itibâren Hz. Rasûl-i Ekrem'in adline âit Faslın ortalarına kadar eksik (636 No. daki nüshaya nazaran. 1. a - 39.a aşağıdan 3. satırın son sözü olan ”ابوالعباس“ من الأئمّة...“) dan başlamakta). Sonunda ”القسم الثاني فيما يُبَيَّنُ عَلَى الْأَئِمَّةِ...“ dan itibâren yok (Aynı nüshânnin 97. b sahîfesinin son satırına dek. Son satır da yok).

Başı:

ابوالعباس المبرد قسم كسرى أيامه

(I.a)

Sonu:

مايفنى عن ركوب بطون هذه المسالك وظهورها وبالله
استعين كمل .... (silinmiş, okunamıyor)

(145.b)

*

“Al-Ṣifā' bi Ta'rifī Ḥukūk'īl-Muṣṭafā” için “M.M.Y. Kataloğu”nun I. c. inin 72. s. ine bk.).

7364

Abū-Iḥāmid Muḥammad b. Muḥammad'āl-Ğazālī

(505 H. 1111 M.):

ابو حامد محمد بن محمد الغزال

Cawâhir'al-Kur'ân
(Kitâb'âl-Arba'în fi Uṣûl'ad-Dîn)

كتاب الأربعين في اصول الدين

(Arapça)

Cilt eb'ādi: 24 X 16.3

Yazı eb'ādi: 19.3 X 12.2

Cildi miklaplı, kenarları zencefrekli, ortası, iki yanı madalyonlu, dâirevî şemse-li, koyukirmizi Selçuk cildi. Kâğıdı aharlı, fligranlı, koyusâmânî renkte. 92 yaprak. Her s. de 19 satır var. Yazısı harekeli Selçuk neshi. S. kenarlarındaki tashihlerden, mukaabele gördüğü anlaşılmakta. Fasillar surhla ve sülüsle yazılmış.

بِسْمِهِ . كِتَابُ الْأَرْبَعِينَ فِي اصْوَلِ الدِّينِ وَفِيهِ الْقَسْمُ الثَّالِثُ
مِنْ أَقْسَامِ كِتَابِ الْجَوَاهِرِ وَهُوَ قَسْمُ الْلَّوَاخِ وَلِعَلِّكَ تَقُولُ هَذِهِ
الآيَاتُ الَّتِي أُورِدَتْهَا فِي الْقَسْمِ الثَّانِي تَشَتَّمِلُ عَلَى اصْنَافِ الْعِلُومِ
وَالْأَعْمَالِ

(I.b)

فاطلبه من كتاب الحاسبة والمراقبة فأنَّ هذا الكتاب لا يحتمله
وَاللَّهُ تَعَالَى يُوفِّقُنَا وَإِيَّاكَ بِفَضْلِهِ وَسَعَةُ جُودِهِ وَقَدْتُمْ كِتَابَ
الْأَرْبَعِينَ فِي اصْوَلِ الدِّينِ فَرَغْ مِنْ نَقْلِهِ وَمَقْبَلِهِ يَوْمَ الْاثْنَيْنِ
ثَمَانَ وَعَشْرِينَ رَجَبَ شَهْرِ اللَّهِ الْاَهْمَ سَنَهُ سَبْعَ سَعْيَنَ وَخَمْسَ مَايِهَ

(92.a)

*

“Keşf-el-Zunûn” bu kitabı “Erbaâîn” de almakta. Gazâlî'nin “Cevâhir'ül-Kur'ân” adlı kitabından bir kısım olduğunu “ج” harfinde geçeceğini bildirmekte (c. I., s. 61). “Cevâhir'ül-Kur'ân” da da ilimlere ve amellere ayrıldığını, amellerin de, zâhirî ve bâtinî olduğunu, bâtinî amellerin, tezkiye ve tahliye âid olup her kısım on asla bölündüğünü zikretmektedir (Aynı c. s. 615). Kitap, bu ciltteki beyanların, “Kitâb'ül-Cevâhir” in üçüncü kısmı ve levâhikı olduğunu.... bildiriyor (7347 No. daki kitaba da bk.).

7371

'Abd'Allâh b. Mas'ûd'âl-Mâhbûbiyy'âl-Buhârî
(747 H. 1346 M.):

عبدالله ابن مسعود المحبوي البخاري
Al-Tavâdîh fî Ḥalli Čvâmîd'at-Tankîh
التوضيح في حل غواص التفيف
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.2 X 13.3

Yazı eb'âdi: 14.3 X 7.2

“Tankîh'âl-Uşûl” adlı eserine yazdığı şerhtir. Cildi, kenarları düz gömme cetveli, ortası gömme, içinde kabartma çiçek motifli şemseli, miklaplı, koyukirmizi meşin, Kâğıdı fligranlı koyusamânî renkte. Yazısı nesih. 174 yaprak. Her s. de 21 satır var. Metnin üstü surh çizgiyle çizilerek belirtilmiş. Bâzı s.lerin hâmişinde tashîh ve tavzîhler var.

Başı:

حَمَدًا لِلّهِ تَعَالَى أَوَّلًا وَثَانِيًّا .....

(4.b)

Sonu:

وَجْبُ الضَّمَانِ لِوُجُودِ الْعُصْمَةِ وَاللَّهُ وَلَيْ بِالتَّوْفِيقِ وَالْعُصْمَةِ

(174.b)

*

2. b - 3. a da Fihrist var. Yazarı ve yazılış târihi yok. X. Asr-ı Hicriye âid olduğu söylenebilir (XVI. M.). Bu kitap ve kitâba yazılan şerh, haşîye ve ta'liyekler için “Keşf” e bk. c. I, s. 496-499.

7374

Hâfiż'ad-dîn Muḥammad b. Muḥammad b. Ṣîhâb (İbn'âl-Bazzâz'âl-Kardârî)
(827 H. 1424 M.):

حافظ الدين محمد بن محمد بن شهاب (ابن البزار الكردرى)
Al-Câmi'âl-Vacîz
الجامع الوجيز
(Al-Bazzâziyya Fî'l-Fatvâ)
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 29.3 X 17.5

Yazı eb'âdi: 19 X 10

Kenarları gömme cetveli, ortası küçük şemseli, miklaplı, kırmızı meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açıksamânî renkte. 182 yaprak. Baştaki numarasız 6 yaprakta Fihrist var. İlk yaprağın yarısı yırtık. Her s. de 29 satır. S. kenarları surh çizgiyle cetveli. Başlıklar surhla ve sülüsle yazılmış. Yazı nesih. Hâmişte surhla “خطب” yazılmış, altına siyah mürekkeple mevzû kaydedilip metindeki bahisler belirtilmiş.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ . حَمَدًا لِمَنْ دَعَى إِلَيْهِ دَارُ السَّلَامِ بِمَحْمَدٍ عَلَيْهِ أَفْضَلُ الصِّلَوةِ
وَالسَّلَامُ

(1.b)

وَعَلَيْهِ اسْتَقْرَارُ الْمَذَهَبِ وَاللّٰهُ اعْلَمُ بِالصَّوَابِ وَالْمَرْجِعِ
وَالْمَأْبُ ... تَمَ النَّصْفُ الْأَوَّلُ مِنَ الْبَزَارِيَّةِ إِلَى آخِرِ كِتَابِ
الرَّجُوعِ عَنِ الشَّهَادَةِ يَلِيهِ كِتَابُ الدُّعَوَى عَلَى يَدِ اضْعَافِ
الْوَرَى ... فِي أَوَاخِرِ رَجَبِ الشَّرِيفِ فِي يَوْمِ الْجَمْعَةِ فِي وَقْتِ
الْعَصْرِ سَنَةِ سِتٍ وَثَمَانِينَ وَالْفَ ... ابْرَاهِيمُ بْنُ اسْمَاعِيلُ
الْأَقْسَارِيُّ ...

(182.a)

*
Ketebeden anlaşıldığı gibi bu ciltte “Bezzâziyye” nin ilk kısmı var. (Keşf-el-Zunûn'a da bk. (c. I, s. 242).

7376

İbrâhîm b. Muhammed'al-Ḥalabî
(959 H. 1519 M.):

ابراهيم بن محمد الحلبي

Ḥalabî-i Ṣâğır

حلبی صغير

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.5 X 13.3

Yazı eb'âdi: 14.5 X 7

Miklaphî, koyukahverengi, eski ciltli. Kâğıdı fligranhî, samânî renkte aharlı. 245 yaprak. Her yaprakta 19 satır var. Kötü bir nesihle yazılmış. Dikkati çekmesi gereken kelimelerin üstü surh çizgiyle çizilmiş. Baş taraftaki 12 yaprak, güzel bir nesihle ve daha güzel, koyusamânî renkte kâğıda sonradan yazılıp eklenerek nûsha tamamlanmış. Baş tarafta İbrâhîm b. Muhammed b. İbrâhîm il-Halebî, "منة المصل" yi şerhedin "غنية المصل" adını verdiği, fakat bu şerh, uzun olduğu için talebeye kolaylık olmak üzere bunu yazdığını bildirmekte (2.b - 3.a). Metin 2.b de başlıyor:

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم
الساده

(2.b)

Sonu ve K.: والحمد لله أولاً وآخرأ وظاهراً وباطناً وسرّاً وعلانيةً على كل حال وصلى الله على محمد وآلته وصحبه وسلم دائمًا مسقاً تمت الكتاب بعون الملك الوهاب على يد اضعف العباد محمد ابن نبي الحاج الى رحمة رب الغفور سنه ثمانه مائه والف في اوسط ماه شوال

(245.b)

*

Ketebedeki "فِي اوْسَطِ مَاهِ شُوَالٍ" "sonradan ve ayrı bir yazıyla yazılmıştır (M. M. Y. K. c. III; 308. s. ye bk.).

7377

*Sa'd ad-dîn Ma'sûd b.
'Umar'at-Taftâzânî*
(792 H. 1389-90 M.):

سعد الدين مسعود بن عمر التفتازاني

Muhtaşar Şârhu Telhîs'il-Miftâh fi'l- Ma'âni va'l-Bayân

ختصر شرح تلخيص المفتاح في المعانى والبيان

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.7 X 14

Yazı eb'âdi: 14.8 X 6.7

Sirtı, kenarları meşin, üstüne kâğıt kaplanmış, miklaphî, mukavva ciltli. Kâğıdı fligranhî, aharlı, aşıksamânî renkte. 229 yaprak. Her s. de 17 satır var. Yazısı ta'lyik. Metnin üstüne çizgiler çekilerek belirtilmiş.

بسمه . نحمدك يا من شرح صدورنا لتلخيص البيان في ايضاح
المعانى

(1.b)

ومنطوية على حسن الخاتمة ختم الله لنا بالحسن ويسر لنا الفوز
بالذخر الاسنى بحق النبي وآلله الحمد لله على القائم ولرسول
افضل السلام محمد وآلله الكرام ....

(228.b)

*

Yazıldığı yer, târih ve yazanı belli değil. Sa'deddin-i Teftâzânî, 739 da vefât eden (1398 M.) Celâleddin Muhammed b. Abdürrahmân'il-Kazvînî'nin Maâni ve Beyân'a dâir "Telhîs'il-Miftâh" ini 745 te (1344 M.) mufassal olarak şerhetti, sonra talebenin, tez faydalaması için 756 da (1355 M.), bu şerhi muhtasar bir hâle getirerek yeniden yazmıştır. Birinci şerh, "Mutavvel", ikincisi "Muhtasar" diye anlaşılmıştır. Yazısına ve kâğıdına nazaran bu nûsha, nîhâyet IX. Asr-i Hicrînin ilk yıllarına aittir (XV. M.). "Telhîs'il-Miftâh" ve şerhleriyle hâsiyeleri hakkında "Keşf el-Zunûn" a bakınız (I; s. 473-479).

7378

Aṣ-ṣayḥ ibn İlyās

الشيخ ابن الیاس

Taṭīkāt ‘alā Alfaẓ’al-Baydāvī
‘alā Sūratī Fātiḥat’al-Kitāb

تعليقات على الفاظ البيضاوي على سورة فاتحة الكتاب

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.4 X 14.2

Yazı eb'âdi: 14.1 X 8.5

Üstü bez kaphı mukavva ciltli. 251 yaprak. Kâğıdı fligranhı, samânî renkte. Yazı nesih. Dikkati çekmesi gereken yerlerin üstüne surh çizgi çekilmiştir. Hâmişte, "شهاب، صبغة الله، ابراهيم، ابراهيم الخشى" den birçok tavzihât var. Şîhâb, "Anvâr’at-Tanzîf" e hâsiye yazan Şîhâbüddin Ahmed b. Abdul-lâh (Keşf-el-Zunûn Zeyli; I, s. 141), İbrâhîm de, İbrâhîm b. Muhammed b. Arabşâh olabilir (Keşf-el-Zunûn; I, s. 190). 125. a dan sona dek ayrı bir yazıyla yazılmış ve bu kısımda tavzihât yok. Sonu eksik. 125. a ya dek her sahifede 23, mütebâkîy kısimda 19 satır var. 1. b de, müellif, kendisini, "

"اما بعد فيقول العايد برب الناس العبد الفقير الحقير الشهير بالشيخ ابن الیاس الكردي عشرة والاربعمائة مولدا والاشترى موطننا والمدن مسكننا ومدنا انشا الله تعالى

diye tanıtmakta; kitabın "صبغة الله" in hâsiyesine, "Fâtiha" sâresine ta-liykaat olduğunu açıklamaktadır (I.b - 2.a). Sibgatullah, 1015 Hieride (1606 M.) Medine'de vefât eden Hindistanlı Şerîf Sibgatullah b. Rûhullâh'tur. (Hediyyet’ül-Ârifîn; I, s. 425). Kitap 1125 te vefât eden (1713 M.) şâir, bilgin ve hattat Ârif Abdülbâkiy'nîn temellüküne geçmişdir. 1. a da, ta'liykle ve elyazısıyla kaydi mevcut.

Başı: *بسم الله الذي نزل القرآن مبتدأ بسم الله الرحمن الرحيم*
و^والحمد لله الذي جعل فاتحة كتابه أكابر الحمد لله رب العالمين

(1.b)

Sonu: *بالمعنى الثاني اختيارى ي جاء به لايجهى بنفسه فهو يوثق*

(251.b)

*

124. b den sonraki ayrı yazıyla yazılmış kısımda 124. b arasında eksiklik var; bu kısımda, sona dek, Bakara Sûresinin ilk âyetleri tefsir edilmektedir. İbn İlyâs, "Mukaddime" deki sözleri nazar-ı dikkate alınursa, bu kısmın başka bir kitap olduğuna, başı ve sonu bulunmadığına hükmetmek gerektir sanırız.

7379

*‘Abd’al-Laṭīf b. ‘Abd’al-‘Azīz**İbn Malak*

(797 H. 1394 M.):

عبد الطيف بن عبد العزيز ابن ملك

Mabārik’al-Azhâr fi Ṣarḥ Maṣārik’al-Anvâr

مبارق الازهار في شرح مشارق الانوار

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.8 X 14.3

Yazı eb'âdi: 16.1 X 9.3

Sirtı, kenarları meşin, üstüne kâğıt kaplanmış mukavva ciltli. 411 yaprak. Kâğıdı fligranhı, aharlı, beyazımsı. Her s. de 23 satır var. Yazısı nesih. Metnin üstüne surh çizgi çekilerek belirtilmiştir.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله على هدية الهدایة والاسلام
تقدم الكلام عليه وما صح الروايات الرواية فيه في اول الباب
الناسع

(2.b)

Sonu ve K.:

قت الكتاب .... على يد اضعف العباد يحتاج الى رحمة الله
والهاب محمد بن مصطفى تحريراً في عشرين شهر شعبان
المبارك من يوم الجمعة في وقتها سنة ١١٧٢

(411.b)

*

"Maṣārik’al-Anvâr" ve bu kitaba yazılan şerhler hakkında "Keşf-el-Zunûn" a
bk. II, s. 1688-1690.

7380

Muşlîh'ad-dîn Muhammad-i Lârî
(977 H. 1569 B.)

مصلح الدين محمد لاري

Hâşıya 'alâ Şârh'âl-Kâdî Mîr

حاشية على شرح القاضي مير

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.9 X 13.5

Yazı eb'âdi: 15 X 6.3

Düz meşin ciltli. 63 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. Yazısı ta-hiyk. Her s. de 21 satır var.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي تختص بهداية حكمة
حواشي قلوبنا عن غواشى الربوب

(I.b)

Sonu ve K.: ولا تتحقق فيه لأن كرفة الأرض ليست لها من الجهات تم هذا
الكتاب ... في آخر ربيع الآخر من سنة سبع وثلاثين مائى

والف

(63.b)

*

600 sularında vefât eden (1203-1204 M.) Esîrüddîn Mufaddîl b. Ömer'îl-Ebherî'nin "Hidâyet'ül-Hikme" sine Kaâdî Mîr'in yazdığı şerhe hâsiyedir. (Keşf el-Zunûn; II, s. 2028-2029).

7383

Vahbî Muhammed
(Aş'ârî-Zâda, 1244 H. 1828 M.)

وهبي محمد اشعرى زاده

Şârh-i Dîvân-i Hâfiż-i Şîrâzî

شرح دیوان حافظ شیرازی

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21.2 X 14.5

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Sırtı, kenarları meşin, üstü kâğıtla kaplanmış, miklaplı, mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık renk. Beyitlerin üstlerine surh çizgi çizilmiş. Sonu eksik. " " harfinin,

جودوستان من ازمن گرفت بزارى چه گونه دشمن من برتنم بيخشайд
beytinden sonra iki satır ve "برتنم بخشاید" kâşifesi var. Yazı kötü bir ta'hiyk. Gereken sözler surhla yazılmış. Sahifelerdeki satırlar muhtelif.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي اسس ببيان سعادة
الارواح انسانية بمشاهدة انوار جماله اللطيف على العشق الخبة
اللهية

(I.b)

Sonu: بیزار نفرت يا مصدریه چه کونه نه دورلو دشمن من بر

: بر على تنم بخشاید (Kâşife)

(97.b)

7386

Tarcama-2'i Târîh-i Tabârî
1-4.C.

ترجمة تاريخ طبرى

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 22 X 17.2

Yazı eb'âdi: 22.3 X 11.8

Sırtı meşin kaplanarak tâmir edilmiş. Ortadaki şemseler âdetâ silinmiş, eski, koyukircımızı ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açıksamânî renkte. Âyet-i kerîmeler surhla

yazılmış, 499 yaprak. Her s. de 27 satır var. Yazı nesih. Baştaki numara konmamış iki yaprakta Fihrist var. 1. b-2.a da, kenarlarda zer-nigâr yaprak ve dal motifleri yapılmış. 1.b de müzehhep başlık varsa da yaldızlar tamâmiyle solmuş. Öbür s. lerde tek surh cetvelli çerçeve mevcut. I. Cilt 110. b de bitmektedir. III. a boş III. b de II. Cilt başlıyor, 198. b de bitiyor; III. C. 199. b-296. a, IV. C. 297.b - 499. a yapraklarında. Son yaprak, şîrâzeye yakın yerden yırtılmış, bir kâğıdın üstüne yapıştırılmış, bir kısmı yok.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم شكرمنت اول الله كه بورخلوقاني
يوجيكن وارايلدي

(1.b)

Sonu: بصره ده قلدى .... عليه السلامدن هجرت نبی محمد صلی
..... ديلنه کانجه محمد بن جریر الطبری ديلندن .....
بدی بحمد الله

(499.a)

*

Sondaki noktalı yerler, yaprağın yırtık olan yerleridir. Tabari'nin "تاریخ الام" ve "الملوك" ünün ihtişâri olan bu terceme, 1260 ta "İst. Mat. Âmire" de 5 cilt olarak basılmıştır. 1290 da İst. İzzet ve Ali Ef. Mat.ında, 1292. de Vezirhanı, Ali Bek Mat.ında da tab'edilmiştir (Keşf-el-Zunûn; I. c. s. 298; "Mu'cam'al-Matbû'at-al-Arabiyyât va'l-Muarraba" ye de bk. s. 1230. Kataloğumuzun 7549 No. sına da bk.).

7387

'Aliyy'âl-Kârî
(1014 H. 1605 M.):

علی القاری

Mavdû'atu Kabîr

موضوعات کبیر

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 25 X 15

Yazı eb'âdi: 16 X 10.2

Kenarları gömme ve düz cetvelli, ortası şemseli, üst kapağın şemsesi bozulmuş. Miklaplı, koyukahverengi meşin, fersûde ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, beyaz. Adalar, "وآخر" gibi sözler, "فصل" lar ve harfler surhla yazılmış. Yazı nesih. 1. a ya surhla "تمیز المفوع عن الموضع" siyah mürek-

yazılmış. Bu keple, "الشيخ العالم العلامه الملا عل بن سلطان محمد القاري عليه رحمة البارى" "adi, bu olsa gerek, Hâmişte tavzîhât var. 5.b kayda nazaran" "ادی، بع اولسا گرک، حامیشته تاۋىزىھات var. 5.b de, 18. b de ve 23. a da aynı; 30. b de, "كذا خط المؤلف" "قابندا نسختا عل من هنا الـ "Hadîth لوعاش ابراهيم ليس مكتوبـاً من نسخة المؤلف kayitları var; bunlara nazaran bu nûsha, müellifin elyazısı nûshayla karşılaştırılmıştır; bu bakımdan değerli bir nûshadır. 143 yaprak. Her s. de 19 satır var.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم وبه ثقى
الحمد لله الذي انزل القرآن العظيم القديم

(1.b)

Sonu ve K.: والى هنا انتهى كلام المعه والحمد لله اولا وآخر وظاهرأ
وياظناً وكان الفراغ من نسخ هذه النسخة المباركة يوم الأربع
المبارك تاسع شهر رجب المبارك سنة الف ومائة وستة وستين
وصل الله .....

(143. b)

7389

Hâfiż-ı Şîrâzî
Şams ad-Dîn Muhammed

حافظ شیرازی
شمس الدین محمد

(791-2 H. 1389-1390 M.)

دیوان

Dîvân
(Farsça)

Cilt eb'âdi: 18.5 X 11

Yazı eb'âdi: 11.3 X 7.2

Kenarları cetvelli, ortası madalyonlu şemseyi hâvî koyukurmızı meşin ciltli. 204 yaprak. Kâğıdı fligranlı, aharlı, bâzı yaprakları pembe, bâzları samânî renkte. Baştan 16 yapraklı sonradan yazılarak eksigi tamamlanmış. Bu yapraklar müstesnâ, öbür yaprakların kenarları altınyaldızlı cetvelli çerçeveli. Her s. de 11 satır var; her satırda bir beyit. Mîsra araları birbirine yakın iki altınyaldızlı cetvelle ayrılmış. Gâzel bitimlerinde birer satırlık yer, kenar cetvellere amâd olarak yaldızla ayrılmış ve boş; yazı İran ta'lyûki. Yaldızlar solmuş; cilt fersûde.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْيَا يَا بِالسَّاقِ ادْرِ كَاساً وَنَوْلُهَا كَهْ عَشْقِ آسَانْ نَوْدِ اولْ وَلِ افْتَادِ مَشْكَلَهَا

(I.b)

Sonu ve K.:

كَفْمٌ سَخْنَتْ كَفْتَ كَهْ حَافَظْ كَفْتَا
شَادِيْ هَمَهْ لَطِيفَهْ كَويَانْ صَلَواتْ
تَمَتْ هَذِهِ الْكِتَابِ اِنِيسِ العَاشِقِينْ
مَوْلَانَا شَمِسُ الدِّينِ مُحَمَّدْ حَافَظْ
الشِّيرازِيِّ فِي سَلْخِ مُحْرَمِ الْحَرَامِ سَنَهْ
تَسْعَ وَتَسْعِينَ وَتَسْعِمَاهِ
الْهَجْرِيَّةِ النَّبُوَيِّةِ

(204.b)

*

Hâfiż Dîvâni için "M. M. Y. Kataloğu" nun II. c. nin 9-10. sahifelerine ve "Hâfiż Dîvâni Tercemesi" nin Önsöz'ünün 35-36. s. lerine bk (35. sahifede, Müzelik kitaplar arasındaki bu Dîvân'ın eski numarası kaydedilmiştir; Müzelik Kitaplar kısmının 137. numarasında mukayyettir ve teşhirdeki kitaplar arasındadır. Aynı No. nin tâvsîfîne de bakınız).

7392

Yûsuf Sînâ-Çâk
(953 H. 1546 M.)

يوسف سينه چاك

Câzîra-i Maṭnavî

جزیرهٔ مشوی

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 20 X 14.5

Yazi eb'âdi: 12.7 X 7.3

Mukavva ciltli. Kâğıdı sonçağ kâğıtlarından. Yazi rîk'a. Beyitler kırmızı mürekkeple yazılmış. 53 yaprak. Her s. de 17 satır var.

بِسْمِهِ اَى شَدِيْ عَطْشَانْ بِحَرْمَنْوْنَ فَرْجَهْ كَنْ دَرْ جَزِيرَهْ مَثْنَوِيْ
سُلْطَانِ الْعَاشِقِينْ وَبِرَهَانِ الْمَعْشُوقِينْ حَضْرَتْ مَوْلَانَا قَدَسَسَا اللَّهُ
بَسْرَهُ الْعَزِيزِ بِشَنْوَائِنْ فِي جَوْنِ حَكَایَتِ مِيكَنْدِ.....

(I.b)

Sonu:

اول پرهوس درو نندن عار ايدوب وحجابندن کندو کفرنندن
اوستانور

(53.b)

7394

Rûdâ'i Ahmad b. Ahmâd'al-Buhîsnî

رضائی احمد بن احمد البھنسنی

Manzûma-i 'Akâ'id Şârhi
منظومة عقائد شرحی

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 23.2 X 15.7

Yazi eb'âdi: 15.1 X 8.8

Kâğıt kaplı. Kâğıdı aharlı, koyusamânî renkte, 63 yaprak. Yazısı çirkin bir ta'hyîk. Beyitler ve dikkati çekmesi gereken kelimeler kırmızı mürekkeple yazılmış. Her s. de 19 satır var.

Başı: تیمنله تبرک ابتدایه خداونک اسم لایق در ادایه بسمله.

(I.b)

امیدک کسمه رحمتدن رضائی رضائی ناظم مرحومک مخلصبدیر Sonu ve K.:

يعني كناهك صحرا بيدلري دخني طولدورر ايسه الله تعالىنك
رحمتندن اميد كسمزم لعل رحمة ربي حين بعضها تأقى على
حسب المصيان في القسم وحديث قد سيده سيفت رحمتى
على غضبى وقرآن كريمده استعيد بالله لاتقطروا من رحمة الله
ان الله يغفر الذنوب جميعا انه هو الغفور الرحيم صدق الله
مولينا العظيم ..... سنه ١٣١٠

تمت الرسالة من يد عبد الضعيف الحقير الفقير في وقت العشا
من جمادى الآخر في يوم العشرون ليلة الجمعة المحتاج .....

(63.b)

*

7019 N. da kayıtlı nüshanın izâhâna bk.

7398

Birgivi Mühammed
(981 H. 1573 M.):

برکوی محمد
شیحه‌ی اقامیہ
صحاح عجمیہ

(Arapça-Farsça lûgat)

Cilt eb'âdi: 21 X 13

Yazı eb'âdi: 15 X 7.8

Yeni ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, samanî renkte. 94 yaprak. Yazısı nesih. "Fasil" lar surhla yazılmış. Farsça kelimelerin altlarına, ince nesihle türkçeleri kaydedilmiş.

Başı: بسم الله الذي أهمنا اللغات والعبارات

(2.b)

Sonu: ومرسib الانخصار في الصفتين مراراً

(94.b)

*

Sonunda Tetimme olmakla berâber yazarı ve yazılış târihi yok.

7400

Şams'ad-dîn b. al-Kâdî Kamâl'ad-dîn
(X. yüzyıl H. XVI. M.):

شمس الدين بن القاضى كمال الدين

Fatih-i Fattâh

فتح فتح

(Kâfiya Şârhî)
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21 X 13.8

Yazı eb'âdi: 15.7 X 10

Kenarları cetvelli, ortası şemseli koyukirmizi meşin ciltli. Cildi harâp; kenar cetveller silinmiş; üst kapaktaki şemsenin kabartma tezîyânâtı ve kenarları kopmuş. Arka kapaktaki şemse duruyor. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açıksamânî renkte. 230 yap-

rak. İlk yaprağı ve sonu yok. Her s. de 19 satır var. Yazı nesih. Başlıklar ve dikkati çekmesi gereken yerler surhla yazılmış. 112. yapraktan sonraki başlık yerleri açık kalmış; yazı yazılamamış. "Mukaddime" si bulunduğu, 2. a da, bu kitabın, "Abû Amr Osmân b. El-Hâcib" in "Kâfiye" si olduğunu (satır: 9-10), 2. b de, Hicretin dokuz yüz yetmişiki târihinde türkçeye çevirdiğini (satır. 5), 1. b de bu çeviriyi Sinan Paşa adına yazdığını (satır. 3), 3. a da, "مُحَمَّدَةٌ قَالَ الْأَصْبَاحُ تَارِيخٌ سَهِ هَجِيرِيَّةٌ فَتَحٌ عَدَدِنَهُ إِيْكَنْ" bitirdiğini (s. 5) bildirmekte, 4. a daki on beyitlik mesnevî tarzin- daki şiirinde de,

فتح فتح اكا قونلدي اسم
كنج تاریخنه قلندي رسم

demektedir. Buna nazaran tercemenin adı "فتح فتح" "كنج تاریخ" "فتح فتح" "كنج تاریخ" dir ve terceme edildiği târih 977 yıldır (1472-1473 M.).

والفحشاء امين الا مانة الكبرى

Başı:

(1.b)

Sonu:

(230.b)

خمسة عشر وحدى عشر واثنى عشر وعشرون غیري

: وبوتلر (Kâşife)

*

"Keşf-el-Zunûn", bu şerhi kaydetmekte, fakat adını "فتح الفتح" olarak almaktadır. Târihini de 972 olarak kaydetmektedir (c. II, s. 1373). Mîsrâdaki söz, bu tarzda okunursa, vezin sikleti meydana gelir; kaldı ki "فتح الفتح" 1008 eder; bu bakımdan "Keşf" yanılmıştır; Sinan Paşa'nın vefat târihi de 1004 tür (1495 M.)

7433

Kâsim b. Mahmûd' al-Karahîşârî
(891 H. 1486 M.):

قاسم بن محمود القره حصارى

Írshâd' al-Murîd ilâ'l-Murâd fi
Tarcamati Mirshâd' al-'Ibâd
ارشاد المرید الى المراد

في ترجمة

مرصاد العباد

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 25 X 14.6

Yazı eb'âdi: 17.2 X 11.1

Cildi son devir cildi. Kâğıdı fligranhı, aharlı, koyusamânî renkte. 87 yaprak. Her s. de 40 satır var. Yazısı nesih. Âyet-i Kerimelerin üstlerine surh çizgi çekilmiş. Beyt, Fasl gibi sözler de aynı tarzda belirtilmiş. Şiirlerde, misra' aralarına birer surh, iri nokta konmuş.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم
هريمد لمشك وجودى انك عطاسى نتىجه سيدر

(1.b)

Sonu ve K.: يامنى شيخ قاته الا دلركشان كشان يا انى سكاكتوروب
قيلاز ايشكى تمام

اللهم اجعلنا من عبادك الصالحين ..... الحمد لله على التام
ولرسول افضل السلام عن يد اقرالورى الى الله سبحانه
وتعالى نورالله بن الحاجى احمد من اولاد شيخ كوسه سليمان
عليه الرحمة والرضوان المدفون في قرية سادى في قضاء
بوزقير من لواء بكشهرى ١٠٤٠

(87.b)

*

654 te (1353 M.) ölen Necmüddin Dâye'nin "Mirsâd' ul-Íbâd"ının tercemesidir. "Keşf el-Zunûn" bu kitabın adını "ارشاد المریدین الى المراد في ترجمة مرصاد العباد" olarak kaydediyor (c. II, s. 1655-1656); mütercimin vefat târihini bildirmiyor. "Os-

manlı Müellifleri" de, Abdürrahîm-i Karahisârî'nin hâl tercemesinde, notta, Kaasim b. Mahmûd-ı Karahisârî'den bahsetmektede, tercemenin adımı, aynı tarzda anmaktadır (c. I, s. 114). Bu nûshada, mütercim, adımı, Kaasim b. Mahmûd-ı Karahisârî diye anyor (5.b), Tercemenin adımm da "ارشاد المرید الى المراد في ترجمة مرصاد العباد" olduğuunu bildiriyor (6.a; son satır). "Hediyyet'ül-Ârifin" maddesinde, tercemenin adımı, bu nûshada olduğu gibi anmakta ve Kaasim'in 891 de vefât ettiğini kaydetmektedir (I; s. 831). Metindeki şiirleri de nazmen türkçeye çeviren Kaasim'in bu çevirisi, bilhâssa dil bakımından çok değerlidir. ("M. M. Y. Kataloğu" nun III. c. nin 385-387. sahifelerine de bk.).

7434

Hüdr b. Al-Hâdi'l-Bavârîhî
(X. H. XVI. M.):

حضرین اهادی البواریخی

Tarcama' i Kâmil 'at-Ta'bîr
ترجمة كامل التعبير
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21.2 X 14.2

Yazı eb'âdi: 16.9 X 9.5

Tâmir görmüş, miklaplı, alelâde meşin ciltli. Baştaki iki yaprağa nesih yazıyla Fihrist yazılmış. 1. b de yaldızlı solmuş bir başlık var. Besmele, sülüste s. ler, yaldız cetvelle çerçeveli; fakat yaldızlar solmuş; kitap ıslanmış; ıslanan yerler lekelik; yazılar bozulmamış. Başlıklar, bâblar surhla yazılmış. Bâbî hûşûş adaların üstlerine de surh çizgi çekilmiş. 310 yaprak olup ruyâ yorumuna âit olan bu kitabı, müellifi, Şerefuddin Ebî'l-Fazl Huseyn b. İbrâhîm'it-Tiflîsi'nin (629 H. 1231 M.) "Kâmil'ut-Ta'bîr" kitabından terceme ederek vücûda getirdiğini, fakat daha birçok kitaptan faydalandığını, Ebû-Bekr Paşa adına yazdığını Mukaddime'de bildiriyor (1.b - 2.a). Rûyâlar, hâmişede siyah mûrekkeple, çok defa da surhla yazılarak metin, belirtilmiştir.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم
وصمدوا قادر....

(1.b)

Sonu: پارسی اولدورمک کندوون خلق یوز چوپرمک اولوردى
الحمد لله الحميد قد وقع الفراغ بلا تسoid

(310.a)

*

Son cümleye nazaran mütercimin yazısıdır sanıyoruz. (Keşf el-Zunûn'a da bk. II, s. 1379-1380).

7435

'Ubayd'Allâh Muhammed
(Mûsâ-Zâda, XII. yüzyıl. H. XVIII. M.):

عبد الله محمد موسى زاده
Tuḥfat' al-Küttâb
تحفة الكتاب
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 24 X 14

Yazı eb'âdi: 17.6 X 7.3

Kenarı zencîrek cetvelli, mîklapsız meşin ciltli. Fligranlı, aharlı, beyazımsı kâğıtlı. Yazısı ta'lyik. 332 yaprak. Her s. de 25 satır var. İlk iki s. nin kenarları, altın-yaldızlı cetvelle çerçeveliyimi; altınlar tamâmiyle solmuş. 1. b de altınıyaldızla yapılmış bir başlık var. Öbür s. lerin kenarları tek surh çizgili. Başlıklar surhla, Muhammed Ubeydullah Mûsâ-Zâde, babası Mûsâ-Zâde Abdullâh'ın, uzun müddet şer'i yazıları topladığını, sonra kendisinin, Şeyhulislâm Pîrî-Zâde Sâhib Muhammed'in (1162 H. 1749 M.) maiyetinde bulunup hu yazılmaları bir kitap hâline getirdiğini ve “تحفة الكتاب” adını verdiği “Mukaddime” de bildiriyor (2.b). Nikâh sübûtu, feshi, talak, nafaka, hibe, alım-satım, iflâs, icâre... gibi hususlara dâir yazılacak yazıların, nasıl yapılması içâb ettiğini bildiren, gösteren tahrîfrât sûretleri- ni ve bâzı fetvâları ihtiyâv etmektedir.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي سيد مباني الدين القويم
بقوام اقلام البلغاء

(1.b)

Sonu: صرف او تمق جائز اولورمی الجواب اولور دیومقیددر
والسلام تمت الحروف

(332.b)

*
Yazarı ve yazılış târihi kaydedilmemişse de devrine âidiyeti muhakkaktır; belki de müellifin elyazısıdır.

7441

'Alî Efendi
(1101 H. 1689 M.):

علی افندی
Fatwâ Macmû'ası
فتوى مجموعه سی
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 27.3 X 16

Yazı eb'âdi: 19.2 X 7.8

Kenarları gömme, ince zencîrek ve düz cetvelli. Ortası gömme, içten kabartma çiçek motiflerini ihtiyâv eden şemseli; mîklaphî, koyukirmizi meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açık samânî renkte. Yazı ta'lyik. 245 yaprak. Baştaki numarasız yedi yaprakta Fihrist var. “Tahâret, namaz, zekât, oruç, hacc, nikâh, talak, vilâ', ey-mân, hudûd, luktâ, şirket, alım-satım, havâle, kefâlet...” gibi şer'i mes'elelere dâir fetvâları ihtiyâv etmektedir. S. kenarları, altınıyaldızlı ve siyah çizgili cetvellere çerçeveli. Yaldız solmuş. Yazı ta'lyik. Her s. de 31 satır var. Başlıklar ve fetvâlardaki sözleri surhla yazılmış.

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد
وآل الطيبين الطاهرين

(1.b)

اول تار لای اول کمسنه لر دن الوب ایستدیگی کمسنه
لره ضبط ایندیرمگه قادر اولورمی الجواب اولور
..... السيد عبد الغفور بن السيد على الحافظ شيخ القراء
الکلیبوی الشهیر فی اليوم الثانی والعشرين من شهر جمادی
الآخر لسنہ ست واربعین و مائے والف ....

(245.b)

7447

Abū's-Su'ud b. Muḥammad'al-İmādī
(982 H. 1574 M.);

ابوالسعود بن محمد العمادي

Tafsır I. Cilt.

تفسير

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 29 X 15.8

Yazı eb'âdi: 21 X 9.9

Kenarları düz altınyaldızlı cetvelli. Üst ve alt kapağının ortasında, yıldızla gül nes ve ışığı resmedilmiş, muklaphı, koyukirmizi Avrupâî ciltli. Kâğıdı fligranlı, koyu-samânî renkte; ince ve aharlı. 299 yaprak. Son yaprağın b yüzünde "بعضهم" kâşifesi bulunduğu, tetimme ve keteb bulunanmadığı için sondan noksan olduğu anlaşılmaktır. 1. a da, kendisinin ve dört şâhidin imzâsiyla, Kuşadası'nda Kal'a Câmi-i'ne, Hadice Hanım tarafından vakfedildiğine dâir târihsiz, sekiz satırlık, ta'liykle yazılmış vakif kaydı var. Ayrıca Abdülkerîm b. Sâlih adlı birisinin, ta'liykle temellük kaydı ve mührü de mevcut. Her s. de 33 satır var. Yazı ta'liyk. Âyet-i kerîmelerin üstlerine surh çizgi çizilmiş. İlk yaprağın b yüzünde müzehhep bir başlık var; fakat altınyaldız ve lâcivert solmuş. Bu ve karşı yaprağın kenarları kalınca yaldız çerçeveli; öbür s. lerin çerçeveleri daha ince. Kurân-ı Mecîd'in ilk süresinden (Fâtiha), VII. Sûrenin (A'râf) 77. âyet-i kerîmesinin ilk kısmına kadar.

Başı:

سبحان من ارسل رسوله بالهدى ودين الحق

(I.b)

Sonu:

فقر و الناقة اي نخرواها استد العقالى الكل مع ان المبارة

(299.b) : بعضهم (Kaşife)

*

Bu kitap, Şemseddin Özsayda tarafından hediye edilmiştir.

7467

Macmû'a

مجموعه

(Bahâriyye Mevlevî-Hânesi Şeyhi Huseyn

Fâhrüddin Dede'ye âit)

(Türkçe, Arapça, Farsça)

Cilt eb'âdi: 17.4

Yazı eb'âdi: Muhtelif

Düz, kırmızı meşin ciltli. Kâğıdı aharlı, samânî renkte, son zamâna âit. 120 yaprak. Yazısı, İstanbul, Bahâriyye Mevlevî-Hânesi Şeyhi Huseyn Fahrüddin Dede'nin. Birçok kısmı siyah mürekkeple; bâzı sahîfelerde kırmızı mürekkeple de yazılmış; bunların yazıları solmak üzere. Yazı güzel bir ta'lyk.

İçinde, Hz. Âlf'nin, İmam Zeyn'ül-Âbidîn Âlf'nin, Îbn'ül-Fârid'in, Şâfiî'nin, Ebû-Hanîfe'nin, Hz. Mevlânâ'nın şiirleri ve alfabetik tertibe uyulup söylenilirse, Abâ-pûs-ı Veli, Abdullâh-ı Ansârî, Âhî, Ahmed Celâlüddin (îst. Kulekapı Mevlevî-Hânesi son Şeyhi), Âsâfi, Yenişehirli Avnî, Azmî Dede (Misir Mevlevî-Hânesi Şeyhi), Beliyg, Bîdîl, Belfiygî, Câmî, Celâl-î Devvânî, Cevrî, Dîvâne Muhammed Çelebi (Sultân-ı Dîvânî), Esrar Dede, Fasih, Fehmî, Feyzi-î Hindi, Fehîm, Gavşî, Hayyâm, Hilâli, Husrev-i Dihlevî, İrâkî, İsmet-i Buhârî, Kâzîm Paşa, Nâbî, Nahîfî, Nakşî, Nâsîr Abdülbâkiy, Nîzâmî, Râtib, Sâbir-i Pârsâ, Sâib-i Tebrîzî, Sâdikîy, Sîne-Çâk, Şems (Osman), Ziyâ Paşa gibi şâirlerin, arapça, farsça, türkçe şiirleri vardır. 10. a da Yenişehirli Avnî'nin (1301 H. 1883 M), "Mesnevî" hakkında yazdığı bir şîri, 19. a - 20. a da Huseyn Fahrüddin Dede'nin babası Yenişehirli Nazîf Dede'nin (1278 H. 1861 M.) tamâm, nâm-tamâm gazelleri ve kitâları var. 29. a - 33. a da, 41. a - 42. a da, 88. b - 116. a da, gene Huseyn Fahrüddin (Fâhrî) Dede'nin şiirleri, şiirlerine yazılan tâhîmsler, kendisinin, bâzı gazellere yazdıkları tâhîmsler, Muallim Nâci'nin bir kitâsıyla o kitâya kendilerinin cevapları (nazîreleri 99. a) ve târihleri var. 96. a da, Hz. Âlf'nin Hîzb'ül-Falâh, Duâ-yi Sabâh'ları, bu ikisini okumaya verdikleri İcâzet sûretleri, 96. b - 98. a da, Medîne-i Münevverâ Mevlevî Şeyhi Seyyid Âlf Mûnlâ'ya verdikleri Hilâfet-Nâme sûreti yazılı. 31. a da, fonograf kovanına Nevâ takşîminden sonra söyledikleri şiirle, Müsteâr takşîminden sonra okudukları şiir kayıtlı. 41. a-42. a da, farsça bir şiirleri var. 74. b-79. a da Fuzûlî'nin, Dîvânında olmayan yirmiikinci gazeli yazılı; fakat nerden alındığı kayıtlı değil. 86. b-88. a da, Ebced hisâbiyla, birbirini tutan sözler yazılmış, altlarla, tutalarla, rakamla kaydedilmiş; ilk s. de "أولاد على ، ١٥٢ ، كل محمدى ، ١٠٢ ، ايجان " بعض اعداد موافق" " sözü de ilâve edilmiş. " " ١٠٢ حب محمد على ، ٢٠٢ ، بـ ٢٠٢ ... " gibi. 102. a da, oğulları Nazîf Ef. nin, 1334 de (1916 M.) vefâtına, Yenikapı Mevlevî-Hânesi Şeyhi Abdülbâkiy Ef. nin târihi, A. Bâkiy Ef. ni elyâzîsiyle yazılı 109. a ya, Huseyn Fahrüddin Dede'nin vefâtına, Üsküdarlı Tal'at'ın düşürüldüğü târih yazılmış. Anlaşılmıyor ki mecmûâ, H. F. Dede'nin vefâtından sonra Abdülbâkiy Dede'nin eline geçmiş. 109. b den sona dek, Çerâğan'dan Bahâriyye'ye nakil, Bahâriyye Mevlevî-Hânesinin tâmiî, ailevi-bâzı kayıtlar mevcut ve bunlar, târhî bakımdan, gerçekten de değerli. Hu-

seyen Fahrüddin Dede'nin elyazısıyla yazılmış olan, Mevlevilik târîhi, hattâ Dîvan Edebiyatının son devirleri ve mümessilleri bakımından pek değerli olan bu mecmâa, H. F. Dede'nin torunları Selman Tüzün tarafından Mevlânâ Müzesi K. e ar-ramâ, benim elimle de M. Müdürügüne teslim olunmuştur.

Başı:

ارى حب آل البيت عندي فريضة
على رغم اهل بعد يورثني القربا

(1.b)

Sonu:

تراید عمروشوك شاهانه لری دعای بی ریاسی تکرار علی
النکرار ادا ایدلشدیر ۱۳ ذی القعده سنه ۱۳۲۸ يوم
چهارشنبه

پوست نشین مولویخانه بهاریه الفقیر حسین فخری المولوی
ابن الشیخ حسن نظیف المولوی ابن خلیل غفرنامه

(120.a)

*

Bu mecmâaya, 10 yapraklı bir kâğıt eklenmiş. Bu kâğıdın sahifelerinde, Beşiktaş Mevlevî-Hânesi post-nişini Seyyid Ahmed Dede'nin, Seyyid Muhammed Sâdîk, Ahmed, Yusuf (El-Menhec'ül-Kavî müellifi), Seyyid Muhammed Kadri, Muhammed Saîd ve Hasan Nazîf Dedelerin hâl tercemeleri ve Nazîf Dede'nin iki gazelleri, vefat ettikleri gün söyledikleri müseddesleri, "ترجمة حال قبرانه مدر" başlığıyla Huseyn Fahrüddin Dede'nin kendi hâl tercemeleri, iki kit'aları, bir tercî'leri, bir gazelleri, rîk'ıyla ve kendi elyazlarıyla yazılmıştır. 9. a - 10. a da, Bahâriyye Mevlevî-Hânesine ve kendi hâl tercemelerine ait, kurşunkalemle kaydedilmiş târîhler var.

7549

Tarcama-i Târîh-i Tabari

ترجمة تاريخ طبری

1 - 3. C.
(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 20.8 X 15.5

Yazı eb'âdi: 11.5 X 11.2

Kenarları cetvelli, ortası şemseli imi; fakat ne cetveli kalmış, ne şemsesi; perîşan meşin ciltli. 223 yaprak. Kâğıdı fligranlı, koyusamânî renkte. Yazısı güzel bir nesih. Başlıklar sülüsle, siyah mürekkeple yazılmış. 1. b - 2. a da Fihrist var. Tezhib, cetvel yok.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم شكرمنة اول الله اولسون كه
بوخلوقان بوغكن وار اندى

(2.b)

Sonu:

محمد عليه الصلوة والسلام دنيادن كدنجه ان شاء الله تعالى

(223.a)

7550

'Abd'al-Vahhâb b. Aḥmad'aṣ-Ṣâ'râñi
(960 H. 1552 M.):

عبد الوهّاب بن احمد الشعراّن

Hüküku Uḥuvvat'ul-İslâm

حقوق ائمۃ الاسلام

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.8 X 14.2

Yazı eb'âdi: 14.6 X 7.2

Sirtı, kenarları meşin, üstü kâğıt kaplı, mukavva ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharhı, aşıq renkli. 80 yaprak. Her s. de 19 satır var. Yazısı nesih. Bâzı s. lerin kenarlarına, metne göre "Matlab" düşülmüş; yâni metnin mevzûu yazılmış. Kapak kâğıdyla 1. a da Fihrist var.

الحمد لله نحّمه ونستعينه ونعود بالله من شرور (böyle)
انفسنا

(1.b)

Sonu ve K.:

ولاتركوا الى الذين ظلموا معناه فتمسّك النار تم كتاب
الحقوق بعون الله والتوفيق على يد العبد الخليل في تاريخ
سنة 1091

(80.a)

Keşf-el-Zunûn, bu kitabın, Şârân'ye âid olduğunu bildirmekte ve başından ilk cümleyi kaydelyemektedir; ayrıca Gazâlî'nin de bu konuda bir kitabı olduğunu zikretmektedir (c. I; s. 673-674).

7552

Muhammad' al-Bekpazārī

(1127 H. 1715 M.)

محمد البكزارى

Nuşh'al-Muslimin (Birgivî'nin "Kitâb' al-Vâsiyye" sinin tercemesi ve şerhi)

نصح المسلمين

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 21.2 X 16

Yazı eb'âdi: 17 X 9.5

Ortaşı gömme, içinde kabartma çiçek motifli şemseli koyukirmizi meşin ciltli.
 209 yaprak. Fligranlı, aharlı, sarısamânî renkte kâğıtlı. Her s. de 15 satır var. Yazı s. harelî nesih. 1. b de pek kötü tarzda yapılmış bir başlık, bu ve karşı s. de, tamâmiyle solmuş altın cetvel var. Öbür sahifeler tek surh cetvelle çerçeveli.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي فضل بنى آدم على سائر
 الحيوان

(1.b)

Sonu ve K.: تم شرحى للرسالة برکوى تم سویت (سمیت) بنصح
 المسلمين.....

تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب سنة اثنا وثمانين ومائة والف
 في شهر صفر الخير من يوم اربعه وعشرين من يوم اثنين كاتب
 الحروف السيد محمد ابن احمد غفر الله له ولوالديه واحسن
 اليهما واليه مولود قرمان....

(209.b)

*

Bu kitabın adı "Keşf el-Zunûn Zeyli" nde, "نصيحة المسلمين" diye geçer
 (c. II, s. 655). Bu nüshayı yazan, arapçalarda i'râb hatâları yapagelen bilgisi az bir
 zât; yazısından bu anlaşılıyor; bu bakımdan kitabın adı, belki de "Zeyl" de yazılı-
 diği gibidir.

7560

Tâbit 'Utmân

(1124 H. 1712. M.):

ثابت عثمان

Dîvân

ديوان

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 19.4 X 13.3

Yazı eb'âdi: 13.5 X 7.6

Sırtı, kenarları meşin, üstü kâğıt kaplı âdi ciltli. Fligranlı, aharlı, açık renk kâ-
 ğıtlı. 25 yaprak. Her s. de 19 satır, her satırda bir beyit var. Yazı ta'liyk. İlk s. de
 çok kötü tarzda yapılmış bir başlık, bu ve karşı s. de, kenarlarda altın cetvel varsa
 da altın yok olmuş. Öbür s. lerde yalnız bir surh cetvel var. Makta' beyitler ortada.
 Harfleri gösteren başlıklar surhla yazılmış.

خواص خنده اختليلة ممتاز ومستندا

(2.b)

Sonu:

ياودود اسكله سندن ينشرور ايوبه

(25.b)

7561

Muhammad Taķîyy-i Maclîsî

(1111 H. 1699 M.):

محمد تقى مجلسى

Zâd' al-Mâ'âd

زاد المعاد

(Arapça-Farsça)

Cilt eb'âdi: 15.6 X 9.6

Yazı eb'âdi: 11.7 X 6.5

Düz, koyukirmizi meşin ciltli, Kâğıdı fligranlı, aharlı, aqıksamânî renkte. 203
 yaprak. S. kenarlarında ikişer ince surh cetvel var. Sahifelerde 21 er satır mevcut.
 Âyet-i kerîmelerin, dikkati çekmesi gereken sözlerin üstleri surh çizgile çizilmiş,
 yahut bu sözler surhla yazılmış. Yazı nesih. Âyet-i kerîmelerle hadisler, me'sûr du-
 ّalar harekeli. İzâhlar farsça.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْعِبَادَةَ وَسِيلَةً لِنَعِيلِ
السَّعَادَةِ فِي الْآخِرَةِ

(1.b)

Sonu ve K.:

در حال حیات یابعد از وفات این (303-a) شکسته را
بدعای رحمت و مغفرت یاد نماید و ختم بفضل الله سبحانه
وتأثیده في شهر الله المعظیم شهر رمضان من سنه ١٠٧ سبع
ومائة وalf من الهجرة المقدمة على يد مؤلفه الراجي رحمة
الکریم المنان في محروسة اصفهان صینت عن طوارق الحدثان
..... تحریراً في شهر صفر المظفر کتبه العبد الاقل محمود....

(203.b)

*

Bu kitap, Receb ayından Cumâdelâhuranın sonuna dek muayyen gün ve geceerdeki müstahab amelleri, okunacak duâları, Ehlibey İamlarından gelen mevruk rivâyetlere dayanarak tesbit eder. Ketebeye nazaran yazan Mahmûd, bu eseri 1107 Hicrîde, yâni müellîfîn vefâtından dört yıl önce ve gene Ketebede tasrih edildiğine göre müellîfîn elyâzîsi nûshadan istinsâh etmiştir. Zâd'ül-Mââd, 1272 Hicrîde, taşbasması olarak tab'edilmiştir. Abdülbâki Gölpinarlı kitaplarının basma kısmında 292 No.da bir nûshası mevcuttur.

7562

Sûr-Âbâdî

Abû-Bâkr 'Atîk b. Muhammâd'as-Sûr-Âbâdî
(Alparslan zamanı. 455-465 H. 1063-1072 M.)

سور آبادی ابویکر عتیق بن محمد

Tefsîr

تفسیر

(Arapça-Farsça)

Cilt eb'âdi: 23.9 X 15.6

Yazı eb'âdi: 18.6 X 10.4

Kenarları düz ve zencifrek cetvelli, ortası, üstünde, altında madalyonu hâvî gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini hâvî şemseli, mîklâplı, koyukîrmizi meşin ciltli. Cildi, İstanbul Süleymaniye Kütüphânesi cilt atölyesinde, sahifeleri, pataloji

servisinde onarılmıştır. 322 yaprak. Her sahifesinde 25 satır var. Kâğıt, tarz-ı imlâ ve yazı, Selçuk devri karakterini apaçık göstermektedir. Dibâceden sona dek bütün sûreleri ihtiyâ etmektedir. Âyet-i kerîmeler sâlih yazıyla yazılmış.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ رَبِّ يَسَرَّوْ سَهَلَ الْحَمْدَلَهُ الَّذِي بِاسْمِهِ
يَفْتَحُ الْأُمُورَ وَسُورَهُ يَنْشَرِحُ الصَّدَوْرُ

(1.b)

Sonu ve K.:

کوئی کہ اورا ازبندی باز کشاد واللہ اعلم بالصواب تمت
بعون اللہ وعونه
وقد فرغ من تحریره الفقیر الی اللہ الغنی محمود بن عبد الحميد
البابرقی الخطیب يومئذ بجماعها العمورة عفا اللہ عنہ وغفر له
ولوالدیہ تذکرة لاخیه نسباً وهو الامام العالم قد وہ الفقها
صلاح الدین صالح بن عبد الحمید نفعہ اللہ تعالیٰ بہا والحمد لله
ووحدہ والصلوۃ علی خیر النبی بعده
وعلیه التکلان والمستعان والسلام علی من اللہ الہدی
فی سایع عشرین شهر صفر ختم اللہ بالخیر من شہور سنہ
احدى وسبعمائے هجریہ نبویہ

(Yanda kitabin mîklâp tarafında:)

(222.b)

*

"جین کوید شیع امام فاضل ملک المفسرین ابو،" Müfessir, "Dibâce" de kendisini, "بکر عتیق بن محمد الیساپوری رحمة الله عليه مفسران کسی بود که..." diye adını açıklamaktadır.
"Mukaddime" de "vahy, sûre, âyet" ve "tefsîr" e dâir kısaca bilgi vermektedir, tefsîre 4. b de başlanmaktadır. Bu tefsîrin dört cildi, M. M. Y.'ların 100-104 No.larında kayıtlıdır (M. M. Y. Kataloğu; c. I, s. 35-40 a bk.).

7740

Muhammad b. Muṣṭafā'l-Vānī
(Vankoli. 1000 H. 1591-1592 M.):

محمد بن مصطفى الونى (وأنقولى)

Tarcamat'aş-Şihāh fi'l-Lūgā

ترجمة الصحاح في اللغة

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 30.7 X 18

Yazı eb'âdi: 22.3 X 12

Kenarları zencirek cetvelli, ortası, üst ve alta madalyonlu gömme, içte kabartma yaprak ve çiçek motifli şemseyi hâvî, mıklaklı, koyukirmizi meşin ciltli. Üst kapağı şîrâzeden kopmuş, üstten ve alttan meşini yırtılmış; alt kapağı aynı tarzda harap bir cilt içinde. İlk s. de güzel, müzehhep bir başlık var. Bu ve karşıki s. nin kenarlarındaki altinyaldızlı cetvel kalmış; öbür s. lerde cetveller, bunlara nisbetle ince. 636 yaprak. Yazı güzel bir nesih. Lûgatlerin ve dikkati çekmesi gereken kelimeлерin üstleri surh çizgiyle çizilmiş. Ayrıca her s. nin hâmişinde, fzâh edilen lûgatin kökü, surh yazıyla küçük olarak kaydedilmiş.

Başı: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآل
وصحبه اجمعين أما بعد اشبو عبد حقير كثير التقصير يحتاج
إلى لطيف (لطف) الرباني محمد بن المصطفى
اللوني ...

(I.b)

Sonu ve K.: اجتماع ساكنين لازم اولدو غيچون يانك الفيله اسجدونك
سيينندن نتكم شاعرك، شعر، الاياسلى يادارمى على البلى
ولاذال منهلا بجر عاتك القطر . ديدوكى قولنده ياء اولى تنبية
ايچون اولوب مزبوره ساقط اولمشدر قوله اسلامى خطاب
للمؤنث وهى الدار والبلى من بلى الثوب والمقصود القدوم
والدوم ادعلى بمعنى اواسلى عن الفتى والانهال الانصاب
بشدة والجرعاء ارض فيها الرمل

.... الحاج احمد بن عبد القادر.... في سنة تسعة وثلاثين
(636.b) وماية والف من هجرة من له العز والشرف.....

*

"Şihâh'âl-Lûgâ" ve bu kitaba yazılan hâsiyeler v.s. için "Keşfel-Zunûn" un II. c. ne bk (s. 1071-1073). Pîr Muhammed Yûsuf'ul-Ankaravî'nin "Tarcamân'aş-Şihâh" 1 M. M. K. inde 3192 No. da kayıtlıdır. (M. M. Y. Kataloğu; c. II, s. 135, "Şihâh" için de III. c. in 130-131. s. lerine bk.). "Vankoli" diye tâmmân bir müteber lûgat, 1141 ve 1163 H. de basılmıştır (Vankoli Muhammed b. Mustafa'l-Vâni için "Osmanlı Müellipleri" ne bakınız (c. II, 1. kısım. s. 48).

7741

'Abd'al-Laṭīf b. 'Abd'al-'Azīz

Ibn Malak

(797 H. 1394 M.):

عبد الطيف بن عبد العزيز ابن ملك

Şârhu Maçma' al-Bahrayn

شرح مجمع البحرين

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 27.9 X 18.9

Yazı eb'âdi: 20.7 X 14.3

Kenarları gömme cetvelli, ortası, üst ve alta madalyonlu, içinde kabartma yaprak ve çiçek motiflerini hâvî şemseli, koyukirmizi meşin ciltli. Üst kapağı kopmuş; mukavva bir kapaklı onarılmış. 271 yaprak. Kâğıdı aharlı, koyusamâni renkte ve kalın. Yazı nesih. Başlıklar surhla yazılmış. Metnin yazıları da surhla, yahut üstlerine surh çizgiyle çizilmiş. Her s. de 33 satır var.

بسم الله الرحمن الرحيم يامن لا يحوط كله نطاق وصف
القصاء

(I.b)

Sonu ve K.: حملاً لكلامه الى الصرف الى فصاله تصحيحاً له هذا آخر
الكلام ..... اسحق بن علي بن ابراهيم .... في اواخر من شهر
جمادي الاولى في تاريخ سنة ثمان واربعين وثمانمائة

(27.a-b)

Ketebe, aynı yazıyla kenardadır.

*

Şârihin vefâtundan ellibir yıl sonra yazılmıştır. 6564 No. ya da bk.

7742

Şayh Ahmed'ar-Rümi
(1041 H. 1631 M.)

شيخ احمد الرومي

Macâlis'al-Abrâr va Masâlik'al-Ahyâr
 مجالس الابرار ومسالك الانصار
(Arapça)

Cilt eb'âdi: 20.4 X 14

Yazı eb'âdi: 13.7 X 8.3

Cildi, kenarları gümme cetvelli, ortası, içinde kabartma çiçek motiflerini hâvî gömme şemseli, miklaplı koyukirmizi meşin. Miklabı kopmuş. Kâğıdı fligranlı, açık-samânî renkte ve kalınca. 3. b de başlamakta. Bu ve müteâkib s. nin kenarları surh ve altınyalızlı cetvelli. Başta basit bir tezhip var. Altınyaldızlar tamâmiyle solmuş. Öbür s. ler tek surh cetvelle çerçeveli. 280 yaprak. Adından da anlaşıldığı gibi mev'izaya âit olan bu kitap, "Dibâce"inde de bildirildiği vechile bilhâssa "Masâbih" ten alınan hadislere dayanmak üzere 100 meclise ayrılmıştır. Her s. de 25 satır var. Yazısı nesih.

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي رفع اقدا ر العلماء بقدر
معرفة كتابه الحكم

(3.b)

Sonu ve K.: قال الفقهاء يجب على الرجل نفقة زوجته الى اخر المجلس والله تعالى اعلم بالصواب قد وقع الفراغ من تسويد هذه النسخة الشريفة المباركة اليمونة المسماة بـمجالس الابرار في اواخر شوال المكرم عن يد اضعف العباد المذنب الحاج الى رحمة رب الغنى محمد بن ابراهيم بن صنعت الله .... تاريخ سنه اثنى وعشرين ومائة والف

(280.a)

*

Bu eseri, "Osmanlı Müellifleri" Ahmed Rûmî-i Akhisâri'ye atfetmekte ve müellifin vefat târihini 1041 olarak kaydetmekte, Akhisar'da "Uzuntas" denen Kâristan'da medfûn olduğunu bildirmektedir (c. I, s. 26). "Keşfel-Zunûn", eserin, yüz hadisin şerhi olduğunu ve yüz meclise ayrıldığını bildiriyor, müellifin vefat târihi-

ni yazmıyor (c. II, s. 1590). Aynı s. nin notunda, imzâsız bir yazı sahibinin, bu zât, Kıbrıs Hristiyanlarından Müslüman olarak Akhisar'da tavattun ederek orda, 1020 de (1611 M.) vefat ettiğini yazdığını kaydediyor (Aynı s.). Bu kayda nazaran Ş. Ahmed'e "Rûmî" denmesi, Anadolu'ya izâfetle değil de evvelki dîni yüzündendir.

7748

Şâhidî
(957 H. 1550 M.)

شاهدی

Gulşan-i Tavhîd
گلشن توحید
(Farsça)

Cilt eb'âdi: 19.6 X 13.6

Yazı eb'âdi: 13.8 X 6.7

Miklaplı, koyukirmizi meşin ciltli. Kâğıdı fligranlı, aharlı, açıksamânî renkte. "Mesnevî" beyitleri surhla yazılmış. Yazı ta'lyik. "Mesnevî" nin altı cildinden münatab beyitlerin her birerinin beş beyitle ve "Mesnevî" vezninde farsça şerhinden meydana gelmiştir (Mevlânâ'dan sonra Mevlîlik adlı eserimizin 137. s. ine bk.). 99 yaprak. Her s. de 18 beyit var. Her satırda bir beyit mevcut. Beyit araları açık. Yazı ta'lyik.

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد لا يخصى ثانى لى قياس

Başı:

لى نهايت مئت وبيحد سپاس

(1.b)

Sonu ve K.:

حق روح پاک فخر انبیا
کن نصیب مواصالات ای خدا
تمت الكتاب بعون الله الملك
الوهاب کتبه الفقر الحیر
درویش بعقوب بن عطا الله
افندی القرمانی رحمة الله
علیه رحمة واسعة

سنة

١٠٦٨

(99.b)

*

Bu kitabı, Muhibbân-i Mevleviyeden mütekaaid Albay Şefik Can, Mevlânâ Müzesi K. e armağan etmiştir.

7749

Sayyid Ahmad b. Sayyid Rasûl'al-Barzancî
(H. XIII-XIV. yüzyıl, XIX-XX. M.);

سید احمد بن السید رسول البرزنجی

"Maṭnavî" nin İlk Hikâyesinin Şerhi
(Farsça)

Cilt eb'âdi: 23.4 X 19.4

Yazı eb'âdi: 21.1 X 14.3

Köşeleri ve sırtı deri; üstüne bez çekilmiş mukavva ciltli. 140 yaprak. Kitap 133. b de bitmekte. Her s. de 17 satır var. Bazı s. lerde araya eklenen satırlarla 18, hattâ 19 satır olduğu da var. 44. ada değişmiş; b de gene aynı yazıya dönülmüş. Her satırda iki beyit var. Misraların araları açık. Yazı ta'liyk. Hâmişlerde, metinde, misraların altlarında surhla tavzihât mevcut. Âyet-i Kerimelerle hadîs-i şeriflerin üstlerine surh çizgi çekilmiş. Baş taraflarda "Mesnevî" den alınan ve metinde geçen istîşâd beyitlerinin üstlerine surhla ve keşideli olarak "مشتوى" diye işaret edilmiş. Kenarlardaki bâzi "Tavzihât" taki "صح" kaydından anlaşıldığına göre bu nüsha, müellîfin elyzası değil, belki müellîfin elyzasıyla karşılaşmıştır. Meselâ 56. a da beş beyit, 51. b deki "صح" kaydıyla yedi beyit ilâve edilmiş. Birçok sahîfede, bu çeşit ilâveler var. Bâzı s. lerdeki tavzihâtta "أحمد فائز" "امزاسی" görürlüyür (Meselâ 96. b). Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. Başlıklar surhle ve nesihle yazılmış. Baştaki kapak kâğıdının iç yüzünde Seyid Ahmed Celi-Zâde'nin arapça 15 satılık bir takrîz, sonunda, ta'liykle "Abdullâh'il-Celi" mührü, 1. a da, "الداعي" "الخزير السيد احمد التورى البرزنجى القادرى النقشبندى" "كيلانى زاده السيد محمود ابن السيد عبدالزالى" "عبدة احمد" "مودى زاده" "مودى زاده" "بنى اندى القادرى الخنفي على عبد البارى نقيب زاده بغداد يغداد يغداد" imzâlı ve ta'liyk "عبد الرحمن النقشبندى المührülü 15 satılık bir diğer takrîz, 2. a da, "السيد محمود القادرى" imzâlı ve ta'liykle mührü hâvî on satılık bir başka takrîz, 2. b de, ta'liykle "فالة بیانه وکتبه بیانه الحقیر الحاج الى معفرة مولاه واحسانه" "عبد الغفور بصری" "المعلم الاول في مكتب الرشديه في مدينة بغداد الحسيني الرشده الله الـ ما ينتبه من الرشد والسداد" imzâsına taşyan ve "بسم سیحانه وتعالی" "بسم الحسین المدرس محروسة الفتح" ١٣٠٤ imzâlı 13 satılık bir başka takrîz var. Metin 3. b de başlamakta.

Başı:

بسم الله الرحمن الرحيم وبه ثقتي واعتمادي

(3.b)

پشتو از فی یک بیک اسراری
ای عجیبی شد قبول خاص و عام
هر غریبی شد سزای احترام
پس به بانک فی دمی می نوش می
Sonu: *

(133.b)

تابسال هشتین اندر نود
رغبت استاد میل معنوی
شدنی سستان سرای مثنوی

*
Bu eser, "Mesnevî" nin I. cildinin ilk hikâyesinin şerhidir. Nâzim ve şârih. Mesnevî vezniyle, yâni "Fâilâtün fâilâtün fâilât" la yazdığı bu eserin baş tarafındaki kısmında Tahmid ve Na'tten sonra 7. b de, gençliğinde, dînî bilgileri elde ettiğini anlatıp

رفه از هجرت یکی الف دو صد
شدنی سستان سرای مثنوی

demektedir ki (satır 11-12) buna nazaran 1200, yahut 1201 yılında, sekiz yaşındayken "Mesnevî" ile meşgul olmaya başladığını bildiriyor. Pâdişâhı övdüğü kısmada da,

شاه اگرنه هرثنا را مستحق
بنده محمود اگر همچنین بود
حق زچه از حمد نامش کردش
لا جرم محمود هر حامد شود

beyitleriyle "حمد" "حمد", "حامد", "محمود" sözleriyle, kendince edebî sanat yapmakta; pâdişâhın adının "Hamd" kökünden müştak olduğunu bildirmektedir. Bu beyitler, II. Sultan Mahmûd'u (Sultanat, 1223-1255 H. 1808-1839. M) hatırlatıyorsa da takrîzlerin birinde 1304 târihinin bulunması, 140. b deki Üsküdar Mevlevî-Hânesi Şeyhi ve Meclis-i Meşâyîh âzâsından Ahmed Remzî Dede merhûmun 11 beyitlik farsça takrîzinin 1340 Rabî'us-sânî târihini taşıması bakımından, bu beyitlerle Sultan Abdülhamîd-i Sânî'yi övdüğünü kabûl etmemiz gerekiyor; "Hamîd" adı da "Hamd" kökünden türemeye.

Eserinin başlangıç kısımlarında, tasavvuflu esaslardan bahseden bu zât, Mevlânâ'nın şeceresini, tarikat zincirini, Şems'le görüşmesini de İzâha çalışmaktır. Kendisinin, Mevlânâ'ya bağlı olmakla beraber Kaadirîye ve Nakş-bendîyye'ye de mensûb olduğu anlaşılmaktır. Bu kısımlarda da, bir-bir "Mesnevî" den istîşadlarda bulunmaktadır ki aldığı beyitler, üstlerine surhla "مشتوى" "yazılarak belirtilmiştir. Ayn'ül-Kuzât'tan (6.b), Ebü'l-Vefâ'dan (aynı s.), Sadreddin'den (17.a), diğer sûflerden de faydalandığını anlamlamaktız. Asıl şerh, "Mesnevî" nin ilk beyti olan,

بشنوارن چون شکایت می کند از جدا بیها حکایت میکند

beytiyle 41. b de başlamakta; ancak bu beytin de aslı nüshayla, o nüshadan yazılın nüshâlara nazaran yanlış olduğunu kaydetmemiz gereklidir (Müze kismı, 51 No. ya bk.).

"در بیان انکه کشتن مرد زرگر باشاره آلهی بود نه بخیال باطل" Eser,

bölümünün son beytinden bir beyit önceki
توقیاس از خویش میکیری و لیک دوردور افادة ای مردینک

beytinin şerhiyle bitiyor (132. b - 133. b). Bundan sonra, "خاتمة في الخمود بعد الوقود والله، faslı başlamakta. Şârih, bu fasilda, düştüğü sıkıntıları, gördüğü zulümleri, ehlinden iyâlinden ayrı kaldığını, yerinden yurdundan ayrıldığını anlatıp pâdişâha sığınmakta (133.a - b) ve

لک حکایت از کتاب مشنوی شرح بنمود بنظم پهلوی

beytiyle "Mesnevî" den bir hikâyeyi farsça şerhettigiini beyân etmektedir. 133. b de 5. satırda sonra, 140. a sonuna dek s. ler boştur.

*

Bu eser, yazılan takrîzlere rağmen farsçası kuvvetli olmayan, "Mesnevî" yi şerh-ten ziyâde, kendi bilgisini iżhâr, pâdişâhtan, dileğinin yapılmasına vesile temân için yazılmıştır. İstinsâh eden de yer-yer imlâ yanlışları yapmıştır.

*

Muhibbân-ı Mevleviyeden albay emeklisi Şefik Can'ın armağanıdır.

7750

Mavâlânâ Calâl-ad-dîn Muhammâd
(672 H. 1273 M.):

مولانا جلال الدین محمد
Dîvân-ı Kabîr ve Maṭnavî
دیوان کبیر و مشنوی

Cilt eb'âdi: 30.5 X 17.5

Yazı eb'âdi: 25.8 X 14.2

Kenarları gömme cetveli, ortası, üstte ve alta küçük birer madalyonu hâvî şemseli, içlerinde kabartma çiçek motifleri mevcut, koyukurmızı meşin ciltli, Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. Yazısı tâliyk. Hâmişinde "Mesnevî", metninde "Dîvan" var. Her s. de, metinde 29 satır, her satırda bir beyit mevcut. Mîsra araları açık ve ince cetveli. Metinle hâmiş kısımının arasında ve hâmişin kenarında da cetvel var. Tezhibî yok. 508 yaprak.

Dîvânın başı:

بسم الله الرحمن الرحيم

ان خواجه رادر کوی مادر کل فرور فعتست پا
باتوبکویم حال او برخوان اذا جا الاعضا
(1.b)

ازحاح که جمله دانها می روید هم دانه آدمی بروید میدان
Sonu: (508.b)

*

Dîvan, Rubâîlerin "ن" harfindeki ilk rubâîsi sonunda bitmekte ve noksan. Hurûf-i Hecâ'ya göre tertîb edilmiş, Bahirlere göre değil. Dîvan'da, Mevlânâ'ya atîf ve isnâd edilen şiirler de var. Sağlam bir nûsha değil. Sonundan da noksan olmasa dolayısıyle Tetimme ve Ketebesi de yok.

*

"Mesnevî" 3. b de başlıyor. Dîbâce yok ve

يشنو از في جون حکایت میکند از جدایها شکایت میکند

diye başlamakta. I. cilt 81. b de bitiyor. II. c. 81. b - 154. b de. Mukaddime surhla yazılmış. III. c. 155.a - 246. a da. Aynı yaprağın b yüzünde, IV. c. in Mukaddimesi, surhla yazılı. Metin 247. a - 320. b de. Aynı s. de V. c. başlamakta; Mukaddime surhla. Metin 320. b - 401. a da. Bu s. de, son c. in Mukaddimesi gene surhla yazılı. Cilt, 436. a da bitmekte. "Mesnevî" deki başlıklar da surhla.

436. a da, "Mesnevî" nin sonunda şu Tetimme ve Ketebe var:

"تم الكتاب المنشوى بعون الله الملك الوهاب وهى ستة مجلدات من كلام مولانا وعادينا إلى الله تعالى سلطان الحقين وبرهان الوالصلين قدوة السالكين ذبدة العاشقين اسوة العارفين قطب المشايخ الرّبّانين نور عيون الواقفين مولانا جلال الحق والدين محمد بن محمد بن الحسين البلاخي ملقب بالزرومي قدس الله روحه ونور قبره على يد العبد الفقير عثمان بن باختة بن عثمان بن محمد المعروف بشها في يوم السبت غرة شهر ذوالقعدة سنة سبع وخمسين وثمانية"

*

Seneyi bildiren sözün altına "٨٥٧" rakamı da kaydedilmiş.

Bu nûsha da Muhibbân-ı Mevleviyeden Albay emeklisi Şefik Can tarafından armağan edilmiştir.

7751

Calāl'ad-dīn Muhammād (Mavlānā).
(672 H. 1273. M.):

جلال الدين محمد (مولانا)

Maṭnavī

مثنوي

(Farsça)

Cilt eb'ādi: 21 X 12

Yazı eb'ādi: 18 X 8.2

Kenarları düz altınyaldız cetvelli, ortası yıldızla yapılmış çiçek motifli koyu-kırmızı meşin ciltli. 300 yaprak. Her s. de 25 satır, her satırda bir beyit var. Yazısı ta'liyik. Metin iki ince altın cetvelle çerçeveli. Misraların arasında da ince iki altınyaldızlı cetvel var. Hâmiye, misralar alt alta gelmek, sağda, yukarıdan aşağıya, solda, aşağıdan yukarıda mâilen yazılmak üzere metin devâm ediyor. Dibâce yok. Kâğıdı ince samânî. İlk yaprakta, yukarı ve aşağıda müzehhep birer safiha var; orta yeri açık. 2. a da da baş kısmında ince ve müzehhep bir safiha mevcut. Başlıklar surhla yazılmış. Yazı nesih.

Başı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بشنو از نی چون حکایت میکند از جدایها شکایت میکند

(2.a)

Sonu ve K.:

قصصه كوتاه كن كه رفت اندر حجاب هين خمیش والله اعلم بالصوراب
..... على يد العبد المذنب الراجي على عفو ربه
البارى..... شهير الحسين الغفارى ابن سعد الدين محمد شرف
الدين حسين ... الدين محمد بن حسين بن محمد بن مسعود
بن يحيى بن حسن ..... وار بن فضل الله بن اسحق بن فضل
الله بن محمد بن ابو المكارم .... بن علي بن ابي عالم بن احمد
بن ابي الغنام محمود بن ابي الفضل افضل بن هاشم بن فاضل
بن مفضل ابن يحيى بن عقيل بن ذر ابن ابو زر الغفارى غفران الله
عنهما وتجاوز عن سيائتهما في سنة ١٨٤

(246.a)

*

"ابن سعد الدين محمد حسین الغفاری" tarafından yazıldığı belirtilmiş. III. c. 155. a da bitmektedir. Ketebesinde, 1083 yılı yazıyla da "ثلث و مائين والف في شهر حرم الحرام" tarzında yazılmış. IV. c. in sonunda da aynı tarzda tarih var (194. b); V. c. sonunda da öyle (246.a).

*

Metin bakımından sağlam bir nüsha olmadığını söylemek zorundayız. Muhammed Bâkır Çelebi merhûmun oğlu Celâleddin Çelebi'nin kızı Emel Gürsoy ve zevci Ali Gazi oğlu Celâl Gürsoy armağanıdır.

7752

Macmū'a

مجموعه

Cilt eb'ādi: 16.6 X 10.5

Yazı eb'ādi: 12 X 8.2

Kenarı altınyaldızlı gömme zencîrek cetvelli, ortası, üstte, alta madalyonlu hâvî ve aynı tarzda gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motifli şemseli, miklaplı kırmızı meşin ciltli. 190 yaprak. Kâğıdı fligranhı, aharlı, kalın, açıksamânî renkte. Her yaprakta 14 satır var. Her satırda bir beyit. Misra araları ince altınyaldızlı cetvelle ayrılmış. İlk kitapta, "Mesnevî" den çevrilen beyitler ortaya, misra'lar alt alta gelmek üzere surhla yazılmış. İkinci kitaptaki başlıklar da aynı tarzda surhla yazılı. 1. a da, iri bir nesihle "صاحب الجموعه خادم الفقرا والمساكين دروش ابراهيم الادهمي"

الخلوق كاتب وقف مولوپنهانه باب جديدا سلا مبول في غرة جاسبه ١١٩٧
yazısı ta'liykle ve gene ta'liykle "ابراهيم الادهمي" "mührü var. 1. b de alelâde müzehhep bir başlık var. Öbür s. lerin kenarlarında altınyaldızlı cetvel mevcut.
Yazı nesih. Mecmû'a'da şu kitaplar var:

I) Ṣalāḥī (1196 H. 1782 M.): صلاحی

Gulşan-i Tavhîd Terçemesi (Türkçe): گلشن توحید ترجمہ می

Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة السلام
علي سيدنا ونبينا وشفيعنا وقرة عيوننا محمد سيد الاولين
والآخرين

حمد لا يخصى ثنائي بي قياس بي نهاية منت و بي حد سپاس
(1.b - 2.a)

Sonu: حق روح پاڭ فخرانبيا سن نصيپ ايله وصالك اي خدا

(159.a)

(Salâhî için "Osmanlı Müellifleri" ne bk. c. I, s. 104-107.)

*

II) Tarcama²i Tuḥfat’al-‘Uşṣāk ترجمة خفة العشاق (Türkçe)

Başı: اولدك ایسه طالب وصل لقا دکله ای جوینده راه خدا

(161.b)

Sonu: بوسوزه چون اولمیه پایان وحد بردنخی کافی ای ارباب خرد

(190)

*

"Keşf-el-Zunûn Zeyli", "Tuḥfat’ül-Uşṣāk" in farsça ve manzum olup "پشتواي" "جوينده راه خدا" diye başladığını ve 880 Hicrîde (1475 M.) yazdığını bildiriyor (c. I, s. 370). Bu türkçe manzum Risâlenin başında, "ترجمة خفة العشاق" yazılı ve aynı mîsra'la başlıyor. "Osmanlı Müellifleri"nde, Salâhî'nin "Tuḥfat’ül-Āşıkiyn" adlı bir kitabı olduğu da kayıtlı (c. I, s. 107); ihtimâl "Terçeme-i Tuḥfat’ül-Uşṣāk", yanlış olarak bu suretle yazılmıştır. Biz bu Risâle-nin de Salâhî'ye âit olduğunu sanıyoruz.

*

Bu mecmua, merhum Bâkır Çelebi oğlu Celâleddin Çelebi'nin kızı Emel Gürsoy ve zevci Ali Gazi oğlu Celâl Gürsoy tarafından armağan edilmiştir.

7753

Avrâd-i Mavlaviyya

اوراد مولویہ

(Arapça)

Cilt eb'âdi: 17.9 X 12.6

Yazı eb'âdi: 13.1 X 8

Kenarları ve sırtı meşin, üstü ebrî kaplı mîklaphî, mukavva ciltli. Yazısı hareketli cellî nesih. Sahife kenarları altınyalızdız cetveli. 37 yaprak. Her sahifede 8 satır var. Kenarları altın suyunu batmış simle örülülmüş. İçten iki taraflı, koyukirmizi kâdife mahfaza içinde. Mahfazanın üstüne yeşil destarlı sikke resmi yapılmış ve ta'lyık yazıyla "هذا ورد كبير ياحضرت مولانا" yazılmış. Baştâ altınyalızdız "رسالة حسن ودل شکر وسپاس ومتى في قیاس اول خالق الجن والناسه كه" yazısı var.

بسم الله الرحمن الرحيم اللهم انت السلام ومنك السلام

Başı: (I.b)

فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(37.a)

*

"سوده تراب الاقدام اضعف القفرا درويش مصطفى" المولوي البستوي غفرانه له ولوالديه وجمع المؤمنين سنه ١٠٦٢ "سَوْدَهْ تَرَابُ الْأَقْدَامِ اضْعَفَ الْقَفْرَا دَرْوِيْشَ مُصْطَفَىَ الْمُولَوِيَ الْبَسْتُوَيِ غَفْرَانَهُ لَهُ وَلِوَالِدِيهِ وَجَمْعَ الْمُؤْمِنِينَ سَنَهُ ١٠٦٢" güzel bir ta'lyikle "Evrâd" dan olmayan "Sabah Duâsı" yazılı.

*

Merhum Muhammed Bâkir Çelebi oğlu Celâleddin Çelebi tarafından armağan edilen bu Evrâd'in, I. Ebû-Bekr Çelebi'ye âit olduğunu söylemişlerdir. Ebû-Bekr Çelebi, 1048-1058 Hicrîde (1638-1642. M) Çelebilik makamında bulunmuştur. Hicrî 1062 yılı, müşârûn ileyhin meşihat zamânına rastlamaktadır.

7754

Lâmi²i Mahmûd

لامی محمود

(938 H. 1531. M):

Husn-u Dil

حسن ودل

(Türkçe)

Cilt eb'âdi: 19.2 X 13

Yazı eb'âdi: 12.2 X 7.1

Kenarları köşe-bentli, ortası, üstte ve altta madalyonu hâvî şemseli, siyaha yakin renkli, tâmir görmüş meşin ve fersûde meşin ciltli. Fligranlı, aharlı, kahn ve samânî renkte kâğıtlu. 138 yaprak. S. kenarlarında surhâ cetvel var. "يت" شعر "منوری" gibi sözler ve başlıklar surhâ yazılmış. Yazı, VIII-IX. Asr-ı Hicrî karakterini taşıyan, siyâkata çalar ta'lyik. Her s. de 15 satır var.

رسالة حسن ودل شکر وسپاس ومتى في قیاس اول خالق الجن والناسه كه

(I.b)

Sonu ve K.:

بیت
نثر و نظمہ لامعی عمر عزیزی خرج ایدوب
چون پریشان سویلک استغفر اللہ العظیم
واللہ غفور رحیم تمت بعون اللہ فی ماه جمادی الاول من شہور
سنہ سبع وعشرين وتسعمائے

(138.a)

*

“Husn-u Dil”, Fattâhî²i Nîşâbûrî’nin (853 H. 1449 M.) eseridir. 923 te (1517 M.) vefât eden Âhî de bu eseri terceme etmiş, fakat tamamlayamamıştır (Keşf-el-Zunûn; I, s. 666). Bu kitap, Lâmiî’nin hayatımda yazılmış, sağlam bir eserdir.

7755

Calâl-ad-dîn Muhammed (Mâvlânâ)
(672 H. 1273 M.):

جلال الدین محمد (مولانا)
Maṭnavî
مثنوی
(Farsça)

Cilt eb’âdi: 20.2 X 12.2

Yazı eb’âdi: 16 X 8.7

Kenarları zencîrek cetvelli, gömme, içinde kabartma yaprak ve çiçek motifleri- ni hâvî köşe-bentli, üstte, alta madalyonlu şemseli, mîklabî kopmuş, kırmızı meşin ciltli; cilt, gerçekten de pek güzel. Kapakların iç yüzlerinde de, aynı tarzda altın-yaldızlı şemse ve köşe-bentler ve cetvel var. İlk yaprağın a yüzünde, celi nesihle ”الملّك لله فی نویة العبد الفقیر الآءا الغفور القدیر الشیخ بوستان بن عبد الحلیم من سلاطۃ حضرت مولانا قدم سره“ yazısı yazılı. Bu zat, Hicrî 1117-1123 yıllarında (1705-1711 M.), Mevlânâ Dergâhında, Çelebîlik makaamında bulunmuştur (Mevlânâ’dan sonra Melevîlik; s. 153). 1. b ve 2. a da “Dîbâce” var; her iki sahîfeden kenarları 2 s. m enilikte, altın cetvel içinde zer-nigâr tezhipli - Metin 2. b de başlıyor. Bu s. nin başında, devrinin tezhibine örnek olacak kadar güzel, müzehhеп bir safiha var. 286 yaprak. Sonda dört yaprak boş. Yazı fevkâlâde güzel bir tu’liyk. Başlıklar, aynı tarzda surhla yazılmış. Her s. de 25 satır, her satırda iki beyit var. Beyit araları ince iki altın cetvelle ayrılmış. Başlıklar, ortalarla düz olarak yazılmış; kenarları, gene altın-yaldızlı cetvelli. Hâmişte, metinde geçen hadisler, gereken tavzîhât var; bunlar da metnin yazısıyla; yer yer nüsha farkları da yazıldığına göre eski ve sağlam nüshalarla da karşılaştırılmış.

Başı: (Dîbâce)

(1.b)

Bشنواين في چون شکایت می کند از جدایها حکایت می کند

(2.b)

در دل من آن سخن زان میمنه سست زانکه از دل جانب دل روزنه سست

تمت الجلد السادس من المثنوي المعنوي عن يد الفقير الحقير
درويش رجب الملوى غفر الله له
ولوالديه واحسن اليهما
واليه

(286.a)

*

“Tetimme-i Velediyye” nin sonu:

تاشوی دریای بیحدو کران

آب جانواریز اندر بحرجان

(286.b)

*

I. c. 45. b de bitiyor. Sonunda, “

”قد تم جلد الاول من المثنوي المعنوي عن يد اضعف الضعفا دروיש رجب الملوى الحالى القره حصارى غفر الله ذنوبي آمين“
Tetimmesi var. 46. a-47. b de, kenarları zer-nigâr tezhipli iki dâire içinde II. c. in Mukaddimesi yazılı. 47. b de pek güzel müzehhеп bir başlıkla II. c. başlamakta ve 87. a da son bulmakta. 88. b-89. a da III. c. in Mukaddimesi var. Kenarları pek güzel zer-nigâr tezhipli. Metin 89. b de başlıyor. III. c. in başında, gerçekten de pek güzel müzehhеп bir başlık mevcut. 140. b de III. c. in son beytinden sonra şu ferağ kaydı var:
”قد فرغت من المثنوي المعنوي عن يد دروיש رجب الملوى القره حصارى في شهر جمادى الآخرستة احدى وسبعين والـف من الهجرة النبوية عليه افضل التحية وعلى الله واصحابه رضوان الله عليهم اجمعين“
IV. c. in Mukaddimesinin kenarları, başka bir tarzda zer-nigâr tezhiple müzeyyen; metin, gene müzehhеп bir başlıkla başlamakta, 182. b de Hamdele ve Salveyle bitmektede. V. c. in Mukaddimesi 183. a

da; bu s. de tezhip yok; b. yüzünde pek güzel ve müzehhеп bir başlıkla metin başlıyor; 232. da son cildin Mukaddimesi var. Bu s. nin iki yanında da zer-nigâr tezhip var. S. başında gene pek güzel müzehhеп bir başlık mevcut. Son cilt, 286. a da bitmektedir; aynı sahifede Ketebe yazılı. Sultan Veled'in Tetimmesi, bu s. nin b. yüzünde. Sahîh bir nüshadan yazılmış olan, hâmişlerde nûsha farklarını, hattâ 131. b. 182. a da olduğu gibi bâzı yerlerde "ولدى" kayıtlarını da ihtiyâ eden bu nûsha, maalesef 2935. beyitten 3030. beyte kadar nâkistür.

7756

Kur'ân-i Karîm

قرآن کریم

Cilt eb'âdi: 10.3 X 7.1

Yazi eb'âdi: 7.1 X 4.9

Her sahifede 17 satır var. Miklaplı, siyah meşin ciltli, Kâğıdı fligranlı, aharlı, samânî renkte. 218 yaprak. Her s. de 17 satır var. Ber-kenar değil. Yazısı hareketlenmesi. Tezhîbi, seçâvendi yok. Sûre adları yazılmamış; fakat sûrelerin son âyetlerinden sonra boş yer bırakılarak mûteâkib sûrenin başlangıçları belirtilmiş. Fâtihâ Sûresi, sona da yazılmış. Son yaprak olan 218. a nim sonunda şu Ketebe var:

قدوّع عن هذه التحرير تصحيف شريف في اواخر صفر
المظفر لسنة خمس وخمسين والف وفي وقت اللطيف كتبه
الفقير الحنفîر محمود.....

*

Haleb Mevlî-Hânesi Şeyhi Muhammed Bâkir Çelebi'nin oğulları Celâleddin Çelebi'nin zevceleri ve Konya Fâik Paşa oğlu Cemîl Paşa'nın oğlu Hâmid Bey'in kızı Güzide Çelebi Hanım'ın armağanlarıdır.

DİZİNLER*

KİŞİ ADLARI DİZİNİ

- A -

- Abapûş-i Veli: 127
- Abd'al-Ganiyy-i Nablusî: 55
- Abd'al-Hamîd b. Abd'ar-Rahman al-Anguri: 78
- Abd'Allâh b. Abbâs: 33
- Abd'Allâh b. Mas'ûd al-Mâhibûbiy' al-Buhâri: 108
- Abd'Allâh b. Muhammed, Yusuf-Zâde: 42
- Abd'al-Latîf b. Abd'al-Azîz (Ibn Malâk): 31, 58, 113, 135
- Abd'al-Vahhâb b. Ahmad aṣ-Şâ'râni: 129
- Abdullah-i Ansârî: 127
- Abdullah'il-Celt: 138
- Abd'ur-Rahman Kemâli, Kayserili: 61
- Abd'ur-Râfi al-Munkâvi: 47
- Abdül-Bâkiy Efendi: 10, 11, 127
- Abd'ül-Hamîd-i Sânî: 139
- Abd'ül-Kâhir-i Suhereverdi: 99
- Abd'ül-Kerîm b. Sâlih: 126
- Abd'ür-Râhim Karahîşâri: 123
- Abû Amr Oymân b. el-Hâciib: 121
- Abû Amr Ujmân b. Sa'îd b. Ujmân ad-Dâni: 41, 72
- Abû Hâmid Muhammed b. Muhammed al-Gazâli: 44, 75, 81, 100, 107
- Abû Muhammed Kaasim b. Fiyaruḥ aṣ-Şâtiib: 32
- Abû Nasr Mas'ûd b. Abî-Bekr b. Husayn b. Ca'far al-Adîbiyy' as-Sancâri: 95
- Abû'l-Kaasim b. Abî-Bekr'il-Layjiyy' as-Samarkandî: 60, 91, 93
- Abû'l-Layj-i Samarkandî, Nasr b. Muhammed: 62, 85
- Abû's-Suûd b. Muhammed al-İmâdî: 126
- Ahî: 127, 146
- Ahmed: 128
- Ahmed Celâl'ud-din: 127
- Ahmed Fâiz: 139
- Ahmed Hamdi b. Mûcellid Salih: 53
- Ahmed Huzîr: 65
- Ahmed'ül-Kürdi: 99
- Ahmed b. Muhammed Sa'îd: 25
- Ahmed b. Muhyiddin Abdülkaadir in-Nâim: 103
- Ahmed Remzi Dede: 139
- Ahmed'ür-Rûfi: 99
- Ahmed'ür-Rûmi: 136
- Ahmed Şâkir, İstanbullu: 96
- Ahtari Mustafa Karahîşâri: 64
- Âkîf Muhammed Pâşâ: 88

- B -

- Bâkiy: 34, 91
- Baykara, Resûhi: 5, 8, 9, 10, 11
- Behîyye, Emîne H.: 12
- Belyîg: 127
- Belyygî: 127
- Bîdîl: 127
- Birgîvî, Muhammed b. Pir Ali: 27, 55, 76, 77, 84, 120, 130
- Burhan'ad-Dîn az-Zarnûcî: 94
- Bâsîrl: 70
- Bustân b. Abd'ul-Hâlim, Şeyh: 146
- Buş b. Hâris: 22

- C -

- Calâl'ad-Dîn Abd'ar-Rahman b. Abî-Bekr as-Suyûthî: 46, 58
- Calâl'ad-Dîn Davvânî: 68, 127
- Calâl'ad-Dîn Muhammed (Mavîlânâ): 2, 51, 127, 140, 142, 146
- Calâl'ad-Dîn Muhammed b. Abd'ar-Rahman Kazvîni (Hâfir-i Damaskî): 60, 69, 111

* Siyah rakamlar bibliyografik künelerdeki esas yazar ve kitab adlarını göstermektedir.

Camäl'ad-Din al-Halvâti: 21
 Câmi: 127
 Can, Şefik: 138, 140, 141
 Cavrî: 104, 127
 Cazari, Muhammad b. Muhammad: 42, 72
 Çazılı, Abu Abd'Allah Muhammed b. Süleyman b. Abî-Bekr: 15
 Celâl: 91
 Cemâl-i Halveti: 21-22

— Ç —

Celebi, Celâleddin: 143, 144, 145, 148
 Çelebi, Güzide: 148
 Çerkeşli Mustafa: 88

— D —

Davvâni, bkz. Celâl'ad-Din Davvâni
 Divâne Muhammed Çelebi (Sultan-i Divâni): 127

— E —

Ebu-Bekr Çelebi: 145
 Ebu-Bekr Paşa: 123
 Ebu-Cafer Secavendi: 76
 Ebu Hanîfe: 127
 Ebu Muhammed Abd'ür-Rahîm'il Magribî: 99
 Ebu'l-Berekât, Abdullah b. Ahmed'in Nesefi: 61
 Ebu'l-Feth'il-Mâlikî: 25
 Ebu'l-Hassan Ali b. İdrîs'il-Yâkûbi: 99
 Ebu'l-Vefâ: 139
 Elgin, Necati: 2, 5, 18
 Es'ad Muhammed, Hoca-Zâde Sa'd'ud-Din oğlu: 6
 Es'rûd-Din Mufaddil b. Ömer'il-Ebheri: 114
 Esrâr Dede: 127

— F —

Faik Paşa: 148
 Farîd'ud-Din Attâr: 99
 Fâsih: 127
 Fâth'Allâh b. Pîr Ahmed: 53
 Fâtih: 65
 Fattâhi Nişâbûri: 146
 Fehim: 127
 Fehmi: 127
 Feyz-i Hindî: 127
 Fitri: 91
 Fuad Paşa: 12
 Fuzayl b. İyâz: 22
 Fuzûlî: 127

— G —

Galanbâvi Isma'il: 83
 Gavî: 127
 Gazâltî: 44, 75, 81, 100, 107, 129
 Gölpınarlı, Abdülhâki: 132
 Gûlşehri: 86
 Güneren, Mehmed: 62

Gürsoy, Ali Gazi Oğlu Celâl: 143, 144
 Gürsoy, Emel: 143, 144
 — H —
 Hadice Hanım: 126
 Hâdimî, Abû Sa'id: 44, 68
 Hâfiç'ad-Dîn Muhammed b. Muhammed Şîhab (Ibn al-Bazzâz-al-Kardari): 109
 Hâfiç-z-Sîrâzî, Şâmas ad-Dîn Muhammed: 65, 117
 Hâkâni Muhammed: 104
 Halîf b. Mûsâ: 99
 Halîf Edhem: 60
 Halîf b. Muhammed al-Kunâvî, Akvîrânî: 43
 Halîf b. Mustâfa: 40
 Halîfî: 144
 Hanâgâs, Abdulkadir Adnan: 38
 Hasan Çelebi: 34
 Hasan b. Muhammed az-Zibârî: 91
 Hasan Nazif Dede: 128
 Hasan Paşa b. 'Alâ'ad-Dîn al-Asvâd: 28
 Hayret: 90
 Hayyâm: 127
 Hîdîr b.al-Hâdi'l-Bavârîhi: 123
 Hîfz Arîf Muhammed Bey: 43
 Hibat'Allâh b.Salâma b. Nasr: 77
 Hilâlî: 127
 Hocazâde Sa'dad-Dîn: 6
 Husayn b. Ahmed, Zaynî-Zâde: 89
 Husayn, İmam: 90
 Husayn b. Ma'sûd al-Farrâ'al-Bagavî: 59
 Husrev-i Dihlevî: 127
 Hüseyin Fahrûddîn Dede: 127, 128

— I —

Irakî: 127

— İ —

Ibn Arabî: 83
 Ibn İlyâs, Şeyh: 112
 Ibn'ül-Emin Mahmud Kemal: 16
 Ibn'ül-Fâridî: 127
 İbrahim b.Edhem: 22
 İbrahim Hakkî-i Ardrûmî: 38, 40
 İbrahim b.Muhammed b.Arabsâh: 112
 İbrahim b.Muhammed b.Ibrahim al-Halabî: 37, 110
 İbrahim Şekûri, Tarabluslu Hacı: 25
 İsâm'ûd-Dîn İbrahim: 93
 Ishak b. Hassan-i Tokâdi: 74
 İsmet-i Buharî: 127
 İyâd b. Mûsâ b. İyâd b. Amrûn b. Mûsâ b. İyâd al-İyâd
 Yahsubî al-Sabti al-Mâlikî: 25, 41, 106
 İzzet Münâlî: 90

— K —

Kaâdi Mir: 114
 Kaâzî Bayzâvî: 29
 Kafadar, Ali: 2

Kamâl Ümmî: 86
 Kasîm Gubârî: 4, 5
 Kasîm b. Mahmûd al-Karahisârî: 122
 Kâtibî: 95
 Kâzîm Paşa 127
 Kösec Ahmed Dede: 27
 Kuddûsî Ahmed: 74
 Kul Ahmed b. Muhammed b. Hîzir: 93
 Kurî Efendi, Şâyh Muhammed b. Umar: 13
 Küth'ad-Dîn Mahmûd b. Muhammed ar-Râzî: 71

— L —

Lâmi'i Mahmûd: 145, 147
 Lokman b. Haci Ali, Akşehirli Haci: 46

— M —

Mahmûd: 132
 Mahmûd II: 139
 Mehmed Ziya: 4
 Mevlâna: 127, 139, 141
 Muallîm Naçî: 127
 Muhammed b.Abi Bakr Rukn'ad-Dîn (Abî'l-Barakât): 13
 Muhammed Abu'l-Mawâhib Safiyy'ad-Dîn at-Tûnusî: 53
 Muhammed Bâkir Çelebi: 143, 144, 145, 148
 Muhammed al-Bekpâzârî: 130
 Muhammed Bitâcân Yazıcızâde: 20, 97
 Muhammed al-Cazîlî: 47, 50
 Muhammed Efendi: 11
 Muhammed b.Ferâmerz b.Ali (Munlâ Husrev): 66
 Muhammed Fuad Paşa, Keçecizâde İzzet'in oğlu: 12
 Muhammed b.Ibrâhîm b.Sâ'îd al-Ansârî: 103
 Muhammed-i Marâşî, Saçaklızâde: 69
 Muhammed al-Mâ'rûf bi-Abî'l-Cayy al-Ansâriyyâ'âl-Andalusî: 70, 82
 Muhammed b.Mustafâ-yi Na'imî: 43
 Muhammed b.Mustafâ-yi Vâñî (Vankoli): 134
 Muhammed Sadîk: 39
 Muhammed Sadîk b. Abd'ar-Rahîm: 97
 Muhammed Sa'dî dede: 128
 Muhammed b.Seyyid Mustafa, Haci: 95
 Muhammed Şemî': 12
 Muhammed Takîyyî-i Meclisi: 131
 Muhammed Tevfîyk, Şükri Efendi-Zâde: 12
 Mu'iz'ûd-Dîn Ebu'l-Hasan Muhammed b. Guyâs'ud-Dîm: 60
 Munla Aliyy'ûl-Mekki: 93
 Munla Gôrântî: 23
 Munlâ Husrev: 67
 Mûsâ b.Mâlikî: 99
 Muslih'ad-Dîn Muhammed-i Lârî: 114
 Mustâfâ b.Abd'Allâh: 13
 Mustâfâ b.Hâllî b.Mustafâ'l-Cumuâvi: 16
 Mustâfâ Lüftî: 74
 Mustâfâ oğlu Muhammed, Haci: 28
 Mustâfâ b.Mustafâ'l-Kunâvî: 69
 Mustâfâ Rûdîyy'il-Halvetî, Konyali Hamdi-Zâde: 32
 Mustâfâ, Vekîlharc-Zâde: 26

— N —

Muzaffâr'ad-Dîn Ahmad b.Ali b.Taglib (Ibn'as-Sâ'îtiyyâ'l-Bagdâdî): 26, 27, 48
 Müstakim-Zâde Sa'd'ed-Dîn Sûleyman: 16

— N —

Nâbî: 127
 Nahîfî: 127
 Nakşî: 127
 Nâsîr b.Abd'as-Sayyid'an-Nâhî: 28
 Nâsîr Abdülhâkî: 127

Nâsîr'ad-Dîn Abu Sa'id Abd'Allah b.Umar al-Baydavî: 80
 Naşîti: 105
 Nazîf Efendi Dede, Yenişehirli: 127
 Necmîddîn Dâye: 122
 Neyî Ahmed, Mirzâzâde: 4
 Nicholson: 2

Nihâni: 86
 Nizamî: 127
 — O —
 Osman Nûri b.Muhammed Şükri, Sofyalı: 16
 Otman Baba: 65
 — O —

Ömer Lütfî b.Muhammed Matûs, Yenîgehîrî: 96
 Ömer b.Muhammed: 77
 Özsayda; Şemseddîn: 126

— P —

Pîr Muhammed Yûsuf'ul-Ankaravî: 135
 Pîr-Zâde Sâhib Muhammed: 124

— R —

Râgîb: 91, 104
 Râtib: 127
 Reşîd: 91
 Ridâî, Ahmad al-Bahînî: 73, 74, 119
 Ridâî, Lutfî Mustâfâ: 74
 Rîfat b.Sâmi Paşa: 66

— S —

Sâbir-i Parsâ: 127
 Sâbit: 30, 91, 131
 Sa'd'ad-Dîn Mas'ûd b.Umar'at-Taftâzânî: 111
 Sadîd'ad-Dîn-al-Kasgarî, Muhammed b.Muhammed: 37
 Sâdîkî: 127
 Sa'dît Şîrâzî: 34
 Sadreddîn: 139
 Safiyullah Mûsâ Dede: 4
 Sagâni, Radîy'ad-Dîn Hasan b.Muhammed: 35
 Sâlih-i Tebrîzî: 127
 Salâhîn: 66
 Salâhî: 143
 Salih b.Abd'Allâh: 87

Sâliha, İsmilli: 59
 Sayîd Ahmad b.Sayîd Rasul al-Barzancı: 138
 Selim Geray, Kîrim Hanı: 30
 Seyîd Ahmed, Celi-Zâde: 138
 Seyîd Ahmed Dede: 128
 Seyîd Ali Ağa: 16
 Seyîd Ali Efendi: 5, 6
 Seyîd Ali Mûnlâ: 127
 Seyîd Aliyî-i Kaanî: 25
 Seyîd Âşık Rûzâ b.Abd'ullah Avnî: 87
 Seyîd Muhammed Kadri Dede: 128
 Seyîd Muhammed Sadîk: 128
 Seyîd Muhammed Said (Karahisarî Hasan-Paşa-Zâde): 83
 Sibgat'ullah Şerîf b.Ruh'ullah: 112
 Sinan Paşa: 121
 Sinegâk: 127
 Sultan Voled: 148
Sün'âllah b.Pir Ahmed: 53
Sûr'âbâdi, Abû-Bakr Atîk b.Muhammad: 132
 Süfyânî Sevrî: 22

— S —

Safîî: 127
 Şâhidî İbrâhim: 95, 137
 Şâms'ad-Dîn Abu'l-Abbas Ahmad b.Muhammad al-Basravî: 101
 Şâms'ad-Dîn b.al-Kâdî Kamâl'ad-Dîn: 120
 Şâms'ad-Dîn Mahmûd b.Abd'âr-Rahmân al-İsfâhânî: 29
 Şâms'ad-Dîn Muhammad b.al-Cazâriyyîş-Şâfiî: 41
 Şâms'ad-Dîn (Muhyî'd-dîn) Muhammed b.İbrâhim b. Sâ'id al-Ansârî (İbn Akfânî't-Talub): 102
 Şâ'râni, Abd'al-Wahhabî: 17, 19, 129
 Sâtîbî: 72
 Şems (Osman): 127
 Şemseddîn Samî: 60
 Şereffûddîn Ebî'l-Fazl Huseyn b.İbrâhim'it-Tiflîsî: 123
 Şerîf Muhammed: 12
 Şîhâbuddîn Ahmed b.Abd'ullah: 112
 Şîhâb'ad-Dîn Ahmad b.Ali b.Hacar al-Askâlânî: 45

Şîhâb'ad-Dîn Ahmad b.Muhammad b. İshâ (Zarrâk): 58
 Şîhâb'ud-Dîn-i Sûhrevîrdî: 22

— T —

Tâbit Ujmân: 131
 Tabari: 116
 Tâc'ad-Dîn Abu'l-Fadîl Ahmad b.Muhammad (Atâ'Alâ-İlah Iskendârânî): 56
 Tal'at, Üsküdarlı: 127
 Tusî: 95
 Tûzûn, Selman: 128

— U —

Ubâyd'Allah Muhammed, Mûsâ-zâda: 124
 Ubeydi: 34

— V —

Vahbî Muhammed Aş'ârî-Zâda: 115
 Vâhid-i Tebrîzî: 8

— Y —

Yahyâ: 34
 Yahyâ b.Yahî b.Bahî b.İbrâhim ar-Rûmî: 13
 Ya'kûb Paşa: 36
 Ya'kûb b.Sayîd Ali: 13, 89, 90
 Yamînî-i Agribîzî: 65
 Yûsuf: 128
 Yûsuf Sina-Çâk: 118

— Z —

Zâhabî, Şâms'ad-Dîn Abû-Abd'Allah Muhammed b.Ahmad b.Utmân b.Kaymaz at-Turkmânî: 23
 Zâti: 3, 4
 Zayn'ad-Dîn Abî'l-Farâc b.Râcab Abd'âr-Rahmân b.Ahmad Al-Hanbâlî: 103
 Zeyn'ul-Âbi'dîn Altı: 127
 Ziye Paşa: 127

KİTAP ADLARI DİZİNİ

— A —
 Aczâ-yi Şârifâ: 54
 Adem Kasidesi: 88
 Ahlatî-i Kabîr: 64
 Anwâr at-Tanzîl wa Asrâr at-Ta'wil: 80, 112
 Arâdi Kâinû-Nâmesi: 89
 Arapça-Farsça Lügat: 120
 Arudî Andalusî: 8, 70, 82
 Ashab-î Bedr (kaside): 70
 Avârifü'l-Mârifî: 22.
 Avrâd-î Mavlîviyyâ: 144

— B —

Bâb'âl-Wâfâ Şârh'as-Şîfa: 40
 al-Bazzâziyyâ fi'l-Fetvâ: 109
 Bidâyat al-Hidâya: 75

— C —

al-Câmi' as-Sagîr fiâl-Hâdiât al-Bâşîr'an-Nazîr: 46
 al-Câmi'âl-Vacîz: 109
 Câvâhir al-Kur'an (Kitâb'âl-Arba'in fi Usûl'âl-Dîn): 100, 107

Cazîra-i Mağnavî: 118

— D —

Daftâr-i Avkâf az Avkâf-i Mavlîvi-Hâne-i Bâbâ-î Cedid: 10
 Dalâ'ilâl-Hayrât wa Şâwâirk al-Anwâr fi Zîkr is-Salâti al'a'n-Nâbiyyâ'l-Muhtar: 15, 47, 50
 Divan: 65, 117, 131
 Divan-i İlahîyyât: 86
 Divan-i Kabîr: 140, 141
 Durar al-Hukkâm fi Sarhi Gurar'âl-Ahkâm: 66
 Durrat'âl-Asrâr fi Manâkhâs-Sâfiyyât'âl-Abârâr: 98
 Dûvel-i İslâmiyye: 60

— E —

Esâmî'l-Müellîfîn: 42

— F —

Fadîlat-Nâma: 65
 Fâl-Nâma: 83
 Fârâ'îdâs dâir bir Risâle: 87
 Fath-i Fattâh: 120

— G —
 Fatwâ Macmuası: 125
 Fażilet-nâme-i Cenâb-î Şâh-i Vilâyet: 65
 Fr-Bayâni Fidyâ's-Sâlat: 74
 Fuad Paşa Zevcesi Behîye Hamûm'ın vakfı: 11
 — H —
 Gulistan: 34
 Gulşân-i Tâvhîd: 137
 Gulşân-i Tâvhîd Terçemesi: 143
 Gunyat al-Mutamallî: 37, 110
 Gurâr'âl-Ahkâm: 67

al-Hadîkat'an-Nâdiyyâ: 55
 Hadîs-i Arba'in: 70
 Hâfiż Divanî Tercemesi: 118
 Halâbî-i Sagîr: 110
 Hallâ Asrâr al-Âbyâr alâ l'Râbi' İzhâr al-Âsârât: 84
 Hâsiya alâ şârh al-Kâdi Mîr: 114
 Hâsiya alâ Vikyat ar-Rivâya: 36
 Hâsiyatun alâ Risâlâl-âl-İstî'ârât: 91
 Hediyyet'ül-Ârifîn Esâmî'l-Müellîfîn ve Âsâr'ul-Musannifîn: 84, 102, 112, 123
 Hidâyet'ül-Hikme: 114
 al-Hikam'âl-Aş'âya: 56
 Hilâfet-nâme: 127
 Hîlya-i Anbiyâ: 105
 Hîlya-i Çâhr-Yâr: 104
 Hîlya-i Nabaviyyâ: 104
 Herz'âl-Amâni wa wach'âl-Tâhâni: 32
 al-Hizb'âl-A'zam wa'l-vird al-Afham: 14
 Hukûku Uhuvvat al-Islâm: 129
 Hüsn ü Dil: 145
 Hüsn ü Kubbâs Cebr ve İhtiyâra sid Risâle: 43
 — I —

İcâzat-Nâma: 16, 96
 İcâzet-nâme: 16, 74, 96
 al-İftîâh: 28
 İrâjâd al-Kâsûd ilâ Anâl'l-Makâsîd: 102
 İrâjâd al-Murâd ilâ'l-Murâd fi Tarçemeti Mirâs al-İbâd: 122
 İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesi Evkafinâ sid Defter ve Suretler: 9
 İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesi Vakıfîyesi: 3, 5
 İstanbul Yenikapı Mevlevî-Hânesine sid Vakıfîyelerin Suretleri: 10

İstihre ve Meçâzlara aid bir Risâle: 71
 İstihreye Dâir Risâle: 93
 al-İtilâf fi Vuâdi İhtilâf: 42
 İzhâr al-Asrâr: 84
 — K —
 Kâfiyye Şâhi: 120
 Kâfiyye: 121
 Kâmil'ut-Ta'bîr: 123
 Kamus'ul-A'lâm: 60
 Kanz ad-Dakâ'ik: 61
 Kasida-i Bûsiyyâ: 57
 Kasida as-Şâtbûyyâ: 32, 41
 Kemâl Ümmî Divan: 87
 Keşf-el-Zunûn: 13, 21, 22, 27, 28, 29, 41, 44, 45, 49,
 57, 60, 61, 72, 78, 81, 90, 93, 99, 107, 108, 109,
 111, 112, 113, 114, 116, 121, 122, 125, 129, 135,
 136, 146
 Keşf-Zunûn Zeyli: 71, 112, 130, 144
 Kitâb al-Câwâhir va'd-Durâr: 100
 Kitâb al-Mîzân: 17
 Kitâbu Mutkîn: 43
 Kitâbu Sacâvândî: 75
 Kitâbu't-Tibb an-Nabavi: 23
 Kitâb'ul-Vâsiyye Terçemesi ve Şerhi: 130
 Kur'an-ı Kerîm: 22, 26, 32, 49, 52, 54, 61, 63, 85,
 94, 101, 102, 126, 148
 Kündüz'ül-Hâkâ'ik fi Ahâdiyyâ Hayr'il-Halâ'ik: 47
 — L —
 Latâ'if al-Mâ'ârif: 103
 el-Le'âli'l-Masnûa fi'l-Ahâdîj il-Mavdû'a: 58
 — M —
 Ma'bârik'al-Azhâr fi Şâhî Maşârik'al-Anwâr: 31, 113
 Macâlis al-Abrâk ve Masâlik al-Ahyâr: 136
 Macma'âl-Bahrayn wa Multaka'n-Nahrayn: 27, 48
 Macmu': 41, 68, 82, 90, 94, 98, 104, 127, 143
 Macmu's-i Fatâvâ: 82
 Ma'sâbih al-Cinââ wa Masâbih al-Canââ: 13
 Mantık'ut-Tayr: 86
 Manzûme-i Akâ'id: 74
 Manzûma-i Akâ'id Şâhi: 73, 119
 Manzûme-i Terti'ül-Ulûm: 74
 Ma'rîfat-Nâma: 38, 40
 Masâbih as-Sunnâ: 59, 136
 Maşârik al-Anwâr an-Nabaviyya min Sîhah al-Ahbâr
 al-Mustafâviyya: 35, 113
 Ma'navî: 2, 51, 140, 142, 146
 Ma'navî'nin İlk Hikâyesinin Şerhi: 138
 Mavdû'atu Kabîr: 116
 Mecdî ve İstihreye Aidi Risâle: 93
 el-Menhec'ül-Kavî: 128
 Men'i İrtikâbâ Dâir Cezâ Kanun-Nâmesi: 89
 Mesnevî: 2, 127, 137, 138, 139, 140, 141
 Mevlânâ'dan Sonra Melevîlik: 27, 137, 146
 al-Misbâh: 28
 Miftâh-i Badayı': 8
 Mirkâd'ül-lbâd: 122
 Mişkât'ul-Anwâr fi Latâ'if al-Ahbâr: 81

al-Mizân as-Sâ'râniyyat al-Mudhalati li Camî'i akwal'al-Eimmat al-Muctahidîna wa mukallidîhim fi'-Sârî'l-Muhammadiyya: 19
 Mu'cam al-Matbû'ât al-Arabiyyati va'l-Muarraba: 116
 Muhammadiyya: 20, 97
 Muhtasar: 111
 Muhtasar Buğyat'il-Mutamallî: 37
 Muhtasar Şâhî Talîhs al-Miftâh fi'l-Mâ'âni va'l-Bayân: 111
 Munşâ'ât: 88
 Munya'tul-Musallî wa Gunyat al-Mubtadi: 37, 110
 Mûrşîd al-Anâm iâ Dar'as-Salâm fi Şîr'atâl-İslâm: 13
 Mûrşîd as-Sâlikin: 21
 Mutavvel: 111
 Mutkîn ar-Rivâya: 43
 — N —
 an-Nâsihu wa'l-Mansûh: 77
 Nîsâb as-Sibyân: 95
 Nush al-Muslimûn: 130
 Nuzhat'an-Nazar fi Tâvdîhi Nuhbat al-Fikar: 45

— O —
 Osmanlı Müellifleri: 21, 43, 44, 74, 83, 88, 135, 136,
 144

— R —

Risâla: 68
 Risâla Fi Hakk'ul-Basmala: 68
 Risâlat al-Âdâb: 83
 Risâlet'ül-İstiâre: 93
 Röh-i Ma'navî: 1
 — S —
 Sâbit Divânu: 30
 Suhâh-i Acamiyya: 120
 Shahâ'l-Luga: 135
 Shahâ-i Sitte: 47
 Sicill-i Osmanî: 4, 12
 Silk al-Câwâhir: 78

Samsiyat al-Tasavvûrât: 70
 Şârh al-Âdâb li'l-Gâlanbevi: 83
 Şârh-i Divânu Hâfiż-i Şîrâzî: 115
 Şârh-i Gulistan: 67
 Şârh-i Ma'navî: 1
 Şârh Ayyuha'l-Walad: 44
 Şârh Cîlâ'ul-Kulüb: 74
 Şârh Gulistan: 89
 Şârh Hikam al-Atâ'iyya: 58
 Şârh Kanz ad-Dakâ'ik: 61
 Şârh Ma'mâl-Bahrayn: 135
 Şârh Ma'mâl-Bahrayn wa Multaka'n-Nayyîrsyn
 (Nahrayn): 26, 27

Şârh Risâlat'ul-İstiâre: 97
 Şârh Şâmsiyat al-Kâthîb: 71
 Şârh Ta'erîd al-Kâlâm: 45
 Şârh Talîhs al-Miftâh fi'l-Mâ'âni wa'l-Bayân: 60
 Şârh Tâwâli' al-Anwâr: 29
 Şârh al-Vikâya: 58
 Sehnâme: 30
 al-Şîfâ' bi Ta'rîfi Hukûk'ul-Mustâfâ: 25, 41, 106
 Şiir Mecmu'ası: 38
 Şîr'at al-İslâm: 13
 — T —

Tafsîr: 62, 85, 126, 132
 Tahâbir at-Tâysîr: 73
 Takmîlu Şâhî al-Hikam al-Atâ'iyya: 5
 Talîhs al-Miftâh: 60, 69
 Ta'likât alâ Alfâz al-Baydavî alâ Sûrati Fâtihat al-Kitâb:
 112
 Ta'lîm al-Muta'allim: 94
 Tanvîr al-Iktibâs min Tâfsîri İbn Abbâs: 33
 at-Tanvîr fi Iskât at-Tâdîb: 56
 Tarcama-i Kâmil at-Ta'bîr: 123
 Tarcamâs as-Sîhah: 135
 Tarcama-i Târîhi Tabari: 115, 128
 Tarcama-i Tuhfat al-Uşşâk: 144
 Tarcamat as-Sîhah fi'l-Luga: 134
 Târîh'ül-Ümêm ve'l-Mülûk: 116
 Tarîkat al-Muhammadiyya: 27, 55, 76
 al-Tâvdîh fi halli Gavâmid at-Tankîh: 108
 Tawâli'ul-Anwâr: 29
 at-Tâysîr fi'l-Kırâ'at as-Sab': 41
 Tazkirat al-Awliyâ: 99

Teevîde dâir bir kaside: 42
 Telîhs'ül-Miftâh: 93, 111
 Terçeme-i Kelâm-i Erbaîn-i Hz. Aliyy'ul-Murtaza
 (r.a.): 74
 Terçeme-i Tuhfat'ül-Uşşâk: 144
 Texkîret'ül-Evliyya: 100
 Tuâfa: 95
 Tuâfat al-Anâm fi Fâdâ'il aṣ-Ṣâm: 101
 Tuâfat'ül-Küttâb: 124
 Tuâfat'ül-Tâlabâ fi Bayâni Maddat Tarf at-Tâyyiba: 42
 Tuâfat'ül-Âşıkyün: 144
 Tuâfat'ül-Hattâtîm: 16
 Tuâfat'ül-Uşşâk: 144
 — U —
 Üküdu Manzûma min Sunanî Sayyid al-Mursalin: 79
 — V —
 Valâdiyya: 69
 Veliye Şerhi: 44
 Vukûf: 75
 — Y —
 Yenikapî Melevîhânesi 4, 5
 — Z —
 Zâd'ul-Mâ'âd: 131
 Zafar-Nâma-i Canâb-i Hâni: 30
 Zubdat'ul-Vâ'izîn: 57

KONYA ve MÜLHAKATI
Eski Eserleri Sevenler
Derneği

